

49  
72

# FLACĂRA

ANUL XXI  
NR. 913  
2 DECEMBRIE 1972

Biblioteca Municipiului Dova  
SALA DE LECTURA



# În șapte zile

Așadar, cota confruntării cu noi înșine am legiferat-o la nivelele sale maxime. Angajamentul unei întregi națiuni, consfințit de Conferința Națională a partidului, a devenit obligație liber consimțită, concretizată în legea planului de stat pe anul 1973. Am judecat la începutul cincinalului un plan rămas astăzi în componentele sale esențiale ca limită minimă. I-am regândit parametrii, reevaluându-ne exigent forțele, posibilitățile, canalele care, închise unele, deschise altele, ne-au dat posibilitatea de a stabili limitele sale maxime. Am făcut o treabă de buni gospodari, de oameni care-și pun la inimă treburile țării. A fost aceasta o muncă la care a participat, în felul său, fiecare. Aceasta înseamnă mult, dar nu totul. A-ți lua un angajament nu este lucrul cel mai greu, chiar și atunci când el este rezultatul unei temeinice și profunde analize. Ne aflăm în fața celui mai important an al cincinalului. Important, pentru că de rezultatele pe care le vom obține depinde în mare măsură însăși îndeplinirea angajamentului nostru final — realizarea cincinalului în patru ani și jumătate; important, pentru că este un an al intensificării luptei pentru eficiență mărită în toate domeniile activității umane din țara noastră și, evident, în primul rând în domeniul producției bunurilor materiale; important, pentru că vrem și trebuie să producem mai mult, mai bun și mai ieftin din tot ceea ce țara, poporul are nevoie. Rezultă de aici că va trebui să angajăm capacitățile noastre de producție în primul rând pentru îndeplinirea obiectivelor prevăzute în plan și abia după aceea și în măsura disponibilităților, să căutăm noi beneficiari pentru a realiza, în final, cea încărcătură maximă a capacităților productive cerută cu insistență de Conferința Națională a partidului, de recenta plenară a C.C. al P.C.R. Spunea secretarul general al partidului la această plenară: «De obicei ar trebui ca la 15 decembrie să încheiem planul pe anul în curs, pentru a putea pregăti din vreme producția pentru anul viitor». Indicație pe cât de prețioasă pe atât de mobilizatoare nu numai a eforturilor pentru realizarea planului pe anul viitor, cât și a concentrării energiilor pentru ceea ce ne-a mai rămas de făcut pînă la finele acestui an. Efortul prezent este paralel: pentru a realiza sarcinile pe anul în curs și a pregăti condițiile optime producției anului viitor. Din întreprinderile economice ne sosesc zilnic vești la redacție, comunicându-ne succese, bătlăii date pentru a înfringe greutăți și a ajunge la capăt biruitor. Apar zilnic noi inițiative, se impun zilnic noi figuri de oameni ai muncii care intrinsec în persoana lor caratele modelului demn de urmat. Alitudinea noastră față de muncă, față de viață, de tot ce ne înconjoară, ne-o raportăm cu din ce în ce mai multă exigență la normele eticii și echității socialiste elaborate de partidul nostru. Fiecare om al muncii este astăzi tot mai conștient de importanța socială a activității pe care o desfășoară. Este aceasta cea mai substanțială garanție a îndeplinirii sarcinilor mari pe care ni le-am asumat, la care se adaugă o bună și puternică bază materială. Sigur, lucrurile nu sînt simple. Alături de efortul depus de omul aflat în fața mașinii, a planșei, se cer luată și o seamă de măsuri organizatorice, pregătitoare, absolut necesare asigurării unui ritm normal de producție. S-a subliniat la plenară, ca un lucru esențial pentru perioada care a mai rămas pînă la sfîrșitul anului, așezarea planului pe trimestre și luni, accentul punindu-l pe primele trimestre ale anului, pe primele perioade ale trimestrului și ale fiecărei luni. Este ceea ce va elimina munca în asalt, șocul, va asigura o desfășurare normală a întregului proces de producție. Am mai reaminti, de asemenea, defalcarea planului pe produse nominalizate, așa cum o cer nevoile economiei naționale; atenția cu totul aparte care trebuie acordată producției pentru export. «Există toate premisele — spunea secretarul general al partidului în încheierea lucrărilor plenarei — ca planul pe anul 1973 să fie realizat în bune condiții. Așa cum au menționat mai mulți tovarăși, se poate socoti că 1973 va fi un an hotărîtor pentru întregul cincinal, atît în ce privește realizarea noilor capacități de producție, cît și, în general, în îndeplinirea obiectivelor economice. Dacă vom realiza în bune condiții tot ceea ce ne-am propus pentru 1973, dacă vom pune neîntîrziat mai multă ordine în activitatea economică, vom avea siguranța deplină că prevederile de plan pentru ceilalți ani ai cincinalului vor fi realizate cu succes».

Petru ISPAS

Marti, 28 noiembrie 1972

ÎN CINSTEA CELEI DE-A XXV-A ANIVERSĂRI A REPUBLICII

## SPORIREA ZESTREI ECONOME NIVELULUI DE CIVILIZAȚIE



### 1973 — an hotărîtor în destinul colectiv al poporului nostru

O preocupare de căpetenie a acestor zile: pregătirea cu cea mai mare grijă, într-un înalt spirit de răspundere, a tuturor amănuntelor privind planul de producție al anului viitor.

La Uzina de vagoane din Arad (U.V.A.), uzina cu cea mai mare pondere din grupul de uzine pentru construcția de vagoane, sarcinile maxime ale planului pe 1973 sînt legate indisolubil de angajamentele luate de comitetul oamenilor muncii pentru realizarea planului cincinal în patru ani și jumătate. O garanție a succeselor viitoare este depășirea planului de producție-marfă pe primele unsprezece luni ale acestui an cu peste o sută milioane lei.

Pregătirea unor condiții optime pentru desfășurarea activității economice din anul viitor se desfășoară și aici, ca dealtfel în întreaga țară, sub semnul vastului și mobilizatorului program de lucru elaborat și adoptat în cadrul recentei plenare a partidului nostru, al aprofundatelor dezbateri organizate în același spirit în plenumul Adunării Naționale privind îndeplinirea și depășirea planului de dezvoltare economico-socială a României pe anul 1973.

Prezent în marile for-uri ale comuniștilor români, directorul întreprinderii arăta cu acest prilej că, printr-o mai bună folosire a capacităților de producție, a indicelui de utilizare a mașinilor la peste 85 la sută în 1973, a efortului general pentru mărirea producției și productivității muncii, colectivul întreprinderii arădene și-a propus să obțină serioase economii de metal și să livreze la export 4 800 vagoane față de 2 300 cît s-a prevăzut inițial.

Am mai fost informați de asemenea, în urma vizitei pe care am făcut-o la această uzină arădeană, că în 1973 realizarea planului se va face în condițiile unei diversificări sortimentale mult mai mari, în condițiile unei productivități sporite și ale unor cheltuieli mult reduse la mie de lei marfă. Astfel, din 17 produse care se vor fabrica în 1973, numai 3 nu vor suferi unei modificări în fabricație: 5 produse vor suferi modificări importante, iar 9 produse sînt cu totul noi.

Producția anului 1973 se va desfășura sub semnul unei ample modernizări a proceselor tehnologice. Se lucrează la îmbunătățirea execuției produselor pe linii tehnologice de fabricație, la introducerea de dispozitive mecanizate și a unor agregate specializate. În fotografia noastră redăm păienjeniișul de fire din cabina de comandă a liniei automate de pasivizare pentru tablă groasă, un exemplu doar în direcția modernizării producției prin autoutilare.

La recenta conferință a organizației de partid din U.V.A., comuniștii au adoptat hotărîri dintre cele mai importante pentru mobilizarea întregului colectiv la realizarea în bune condiții a planului anului viitor. Sarcinile concrete, pe colective, se referă la extinderea schimburilor doi și trei în toate secțiile uzinei, la creșterea indicelui de utilizare a utilajelor și la o mai bună folosire a suprafețelor de producție. Organizația de partid va da un sprijin activ pentru extinderea raționalizărilor și inovațiilor, pentru reducerea consumurilor de metal prin reproiectare, printr-o gospodărire rațională a materiilor prime. În ceea ce privește ridi-

carea calității la un nivel superior, pentru anul viitor s-a hotărît constituirea unei comisii muncitorești pentru controlul final al calității execuției vagoanelor.

Practica de zi cu zi, n-au măturisat numeroși salariați ai Uzinei de vagoane din Arad, a demonstrat fără putere de tăgadă că între efortul pentru îndeplinirea și depășirea sarcinilor asumate și creșterea bunăstării generale există o legătură indisolubilă. «Mai mult, mai bine, mai repede» sau, cu alte cuvinte, din ce în ce mai aproape de îndeplinirea dezideratului comun al poporului nostru: realizarea cincinalului înainte de termen și deci, implicit, sporirea avuției naționale, ridicarea continuă a bunăstării și civilizației întregului popor, țelul suprem al societății socialiste pe care o făurim și căreia — așa cum a subliniat din nou tovarășul Nicolae Ceaușescu — statul și partidul îi subordonează întreaga dezvoltare a producției materiale.

### planul anului viitor pregătit cu spirit de răspundere



# E A ȚĂRII — TEMELIA PROSPERITĂȚII, RIDICĂRII UNĂSTARE A ÎNTREGULUI NOSTRU POPOR



## rezultatele acestui an, chezășie pentru succesele viitorului

Ne apropiem de sfârșitul unui an rodnic, an în care efortul creator al întregii națiuni a fost îndreptat spre îndeplinirea marilor obiective ale cincinalului. Un an cu rezultate bune și care, în domeniul producției industriale, va fi îndeplinit — conform statisticilor preliminare — în proporție de 101%. Succesele obținute în uzine, pe ogoare, în institute și laboratoare constituie tot atâtea dovezi ale înaltului patriotism al poporului nostru, și care exprimă, o dată mai mult, dorința tuturor colectivelor de muncă din țară de a îndeplini și de a depăși prevederile planului anual, de a grăbi realizarea dezideratului comun al poporului nostru: îndeplinirea cincinalului înainte de termen.

Acest mărșă obiectiv a avut menirea de a structura în jurul lui o efervescență generală creatoare. Iar roadele n-au întârziat să se arate: la numai câteva zile de la Conferința Națională a partidului, colective de oameni ai muncii au început să raporteze traducerea în viață a angajamentelor, vorbele devenind cu iușeală fapte. Și astfel, ajunși la ceasul bilanșurilor, putem preciza în limbajul rece al cifrelor că, pretutindeni, oamenii muncii și-au depășit propriile angajamente, au economisit milioane, au dat peste plan producției de milioane.

Izvorul acestor fapte stă în sentimentul datoriei, devenit mult mai viu pentru fiecare dintre noi. În marea familie a țării fiecare se simte tot mai angajat prin faptele sale, cunoscându-și locul și rolul în opera de construire a socialismului.

Au fost, e adevărat, și greutăți, adeseori ne-am lovit de piedici. Esențialul e că le-am descoperit, că le-am depășit, că am înțeles din înfruntarea cu ele care a fost greșeala și cum trebuie evitată în viitor.

Realizările de pînă acum, succesele obținute în îndeplinirea planului și a angajamentelor asumate constituie tot atâtea temelii pentru îndeplinirea în condiții optime a planului pe 1973, un nou an al rodniciei și care — a precizat, recent, tovarășul Nicolae Ceaușescu — va asigura, comparativ cu prevederile cincinalului, îmbunătățiri substanțiale la toți indicatorii principali, prevăzînd în continuare ritmuri ridicate de creștere a productivității muncii și eficienței economice.

În întreaga țară, la ora aceasta preocuparea tuturor colectivelor de muncă o constituie pregătirea cu maximum de răspundere a producției anului viitor, defalcarea cu competență și conștiinciozitate a sarcinilor de plan pe secții, asigurarea unui ritm corespunzător de lucru încă din prima zi a trimestrului întâi. La întreprinderea «Automatica», de exemplu, unitate care în anul acesta și-a îndeplinit toți indicii de plan, perspectiva condițiilor de lucru se află într-un stadiu avansat. «Pentru noi, — ne spune tov. director Ion Geambașu — problema de bază este primirea din timp a documentației, acțiune aflată acum cu mult avans față de situația din anii trecuți. Avînd asigurată baza materială vom trece de urgență la prelucrarea comenzilor și la întocmirea tehnologiei de execuție».

La Automatica, anul 1973 va debuta sub bune auspicii, măsurile stabilite creînd toate premisele ca sarcinile de plan anuale să fie îndeplinite.

Pentru a se putea asigura o creștere a planului în anul 1973, conducerea întreprinderii a făcut o analiză judicioasă a punctelor de strângere din actualul proces de producție. S-a stabilit astfel un plan de măsuri cu participarea tuturor specialiștilor din întreprindere și s-a hotărît ca în anul 1973 secția de confecții metalice, unde s-au produs numeroase strangulări, să fie organizată pe patru linii tehnologice specializate. Această acțiune va duce la realizarea pe aceeași suprafață a unei producții duble, asigurînd o creștere a productivității de 20%.

De asemenea, pentru a se putea face față volumului mare de prelucrare a documentației s-a reorganizat compartimentul de concepție. Această măsură oferă posibilitatea urmării procesului de producție de către aceleași persoane, de la prelucrarea documentației și pînă la realizarea produsului. Încadrarea într-un singur serviciu a specialiștilor care concurează la realizarea confecțiilor metalice va duce la tipizarea acestor produse și la reducerea consumului de metal de la 8,1 tone la un milion de lei instalații la 7,5 tone metal.

În anul 1973, răspunderi deosebite revin tuturor lucrătorilor din sectorul zootehnic și avicol. Preocupați de asigurarea unei producții cit mai mari, de livrarea către fondul pieței a produselor necesare populației, lucrătorii fermei nr. 5 din cadrul I.A.S.-Pietroiu au obținut încă din acest an rezultate remarcabile, livrînd statului importante cantități de carne de vită, păsări și ouă. În zootehnie, ca și în sectorul vegetal, s-a subliniat la recenta plenară a partidului nostru, preocuparea pentru sporirea randamentelor medii trebuie să fie însă însoțită în continuare de grija de a asigura reducerea costurilor de producție, creșterea eficienței întregii activități în vederea consolidării economice a fiecărei unități în parte. Fotoreporterul nostru vă prezintă o imagine de la crescătoria de păsări a fermei «Unirea» din cadrul aceleiași I.A.S., unde planul de livrări pe anul 1972 a fost depășit substanțial, creîndu-se totodată premisele ca în anul următor producția să crească peste prevederile sarcinilor inițiale.





Brazdă adincă pentru recolta anului viitor.

## zile decisive pentru producția agricolă din anul viitor

Pentru asigurarea unui an agricol bun, un an al belșugului și rodniciei, este nevoie în continuare de intensificarea eforturilor pentru încheierea tuturor lucrărilor din câmp. În aceste zile, pe primul plan se situează executarea arăturilor de toamnă. Sarcinile de plan pentru anul 1973 prevăd pentru agricultură creșteri însemnate în comparație cu realizările de până acum. Așa cum a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu în expunerea de la recenta plenară a Comitetului Central, «cea mai mare creștere se prevede la producția de porumb, care trebuie să ajungă în anul viitor la aproape 10 milioane tone».

Producția aceasta se pregătește însă încă de pe acum; odată eliberate terenurile aratut se impune suprafețelor prevăzute a fi însămânțate cu porumb în primăvara viitoare. Acest lucru l-au înțeles cei dinții lucrătorii ogoarelor, care în aceste zile dau o adevărată bătălie cu timpul, mecanizatorii și cooperatorii neprecupețind nici un efort pentru încheierea în cel mai scurt timp a lucrărilor.

Totodată, toate unitățile agricole din țară trebuie să se preocupe în continuare de stringerea și depozitarea furajelor, acțiune



Strinsă de pe câmp, sfecla de zahăr ia de îndată drumul fabricilor.

ne de cea mai mare însemnătate pentru sectorul zootehnic. Cocii sau sfecla de zahăr, furajele și tot ce ar putea constitui hrana animalelor trebuie adăpostite de urgență în apropierea grajdurilor. Numai în felul acesta producția anului viitor poate fi pregătită cu grijă și asigurată la nivelul marilor sarcini trasate de programul de dezvoltare a agriculturii.

## «băileșteni, vă așteptăm la noi acasă!»

De vorbă cu tovarășul Mihalache Smarandache, secretarul Comitetului orașenesc de partid—Băilești, jud. Dolj.

— Orașul dv., tovarășe secretar, este cam ocolit de ziariști. Astfel cred că se explică de ce nu prea apar relatări în presa centrală despre această localitate din sudul țării, dealtfel în continuă transformare.

— Trebuie să precizăm de la început că, deși Băileștiul a fost declarat oraș cu peste 50 de ani în urmă, el se bucură de o veritabilă viață citadină abia în ultimul deceniu, când orașul a putut beneficia de blocuri moderne, instalații cu apă potabilă, de străzi asfaltate sau pietruite. O situație legată indisolubil de dezvoltarea economică a Băileștiului, de ridicarea în perimetrul localității noastre a unor tinere unități industriale.

— Vă referiți în primul rând la Fabrica de celule electrice construită de curînd în oraș.

— În primul rând la ea, fiind cea mai importantă unitate industrială a orașului Băilești. Și tocmai pentru aceasta am luat toate măsurile necesare ca fabrica să intre în funcțiune la întreaga capacitate înainte de termenul prevăzut. În felul acesta, unitatea va putea produce 7 500 celule înainte de sfîrșitul anului. În această privință, atît noi, consiliul

popular orașenesc, cît și conducerea fabricii sîntem preocupați de atingerea în cel mai scurt timp a parametrilor proiectați și de stabilirea unui nou plan de producție care să ne permită să îndeplinim sarcinile cincinalului cu mult timp înainte de termen. Vreau să arăt de asemenea că în cadrul întreprinderii de industrie locală se află în construcție o mare forjă.

— Fiindu-mi cunoscuți oamenii orașului, constat că tocmai băileștenii asigură conducerea noilor întreprinderi.

— Atît conducerea cît și... producția. Circa 90% din salariați sînt din oraș sau din împrejurimi. Acest fapt a dus la profunde schimbări în viața acestei zone din sudul țării. În anul următor însăși specializarea cadrelor se va face în fabricile de aici.

— Înțeleg că băileștenii plecați din oraș n-au rămas insensibili la schimbările produse «acasă».

— Sigur că nu. Foarte mulți n-au întîrziat să se reîntoarcă în Băileștiul lor natal. Dar mai sînt încă numeroși specialiști departe de casă, oameni de care noi avem mare nevoie și pe care-i așteptăm cu toată inima.

— Pot să consemnez acest lucru în cadrul prezentului interviu?

— Vă rog chiar. V-aș sugera și un titlu: «Băileșteni, vă așteptăm la noi acasă!»

## universitatea, promotoare a noului



— Înainte de a face politehnica am fost ajustor, am lucrat ani de zile în producție — ne-a spus inginerul dr. Gheorghe Savii, actualul decan al Facultății de mecanică din Timișoara. Iată de ce pot afirma cu toată convingerea, și în urma unei experiențe personale, că baza tuturor lucrărilor teoretice trebuie să se sprijine întotdeauna pe cunoașterea intimă, concretă, a tehnologiilor.

Dealtfel de aceeași părere au fost toți studenții și cadrele didactice pe care am avut prilejul să-i întîlnim în noul atelier-școală și de prototipuri al Institutului politehnic timișorean. Am consemnat cu plăcere faptul că aici se execută diferite repere pentru «Electromotor», «Electrobanat», Uzina mecanică-Timișoara, Uzina de construcții de mașini-Reșița și altele. Deocamdată valoarea contractelor se ridică la 1 500 000 lei, ținîndu-se seama că această sumă reprezintă doar valoarea manoperei. În viitor

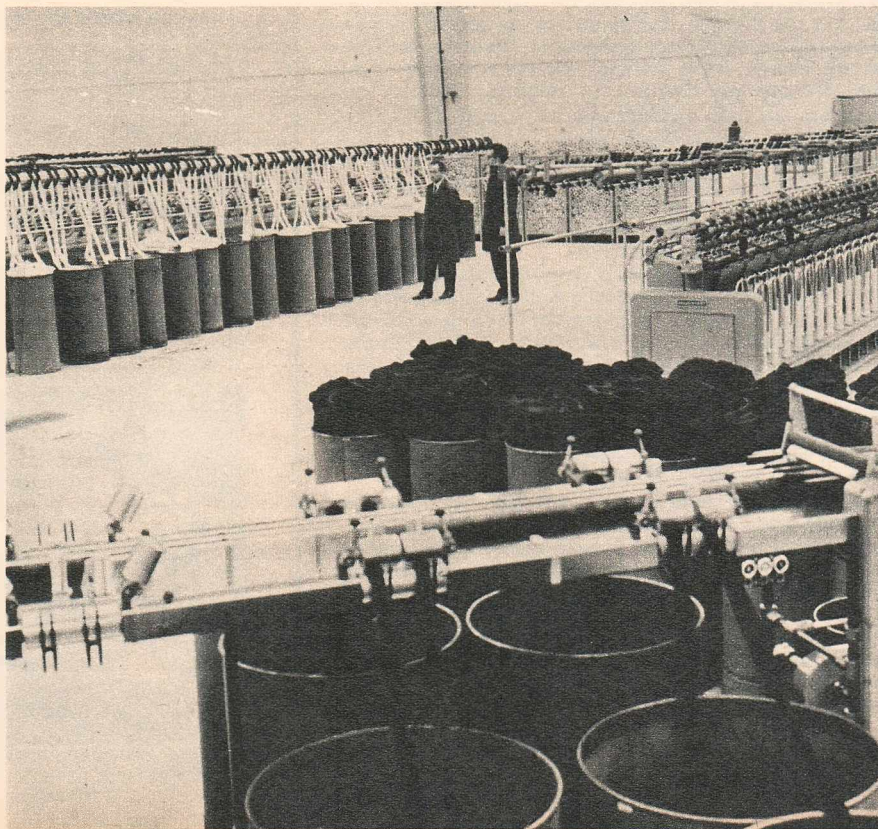
se prevede dezvoltarea atelierului-școală într-o microuzină cu gestiune proprie și unde studenții și cadrele didactice și-au propus să proiecteze mașini bazate pe tehnologiile cele mai moderne, cum ar fi, spre pildă, mașinile de prelucrat prin procedee neconvenționale—electroeroziune, electrochimie, ultrasunete, plasmă, laser și altele.

Un atelier-școală de nivel universitar nu se poate însă limita doar la însușirea de către studenți a anumitor deprinderi de producție. El va trebui să devină o rampă de lansare a noului, de proiectare a unor aparate și mașini noi, concepute de un sector de proiectare în care să lucreze studenții îndrumați de cadre didactice. Pe baza proiectelor se va trece la realizarea de prototipuri de aparate și mașini noi care, după omologare, vor fi produse în atelierul-școală sau vor fi predate industriei de profil.

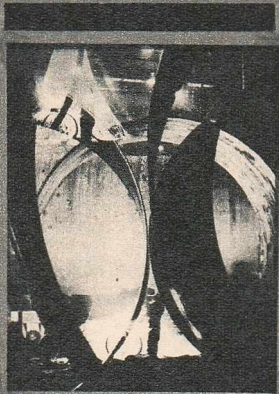
## o preocupare continuă — obținerea de economii

Una dintre preocupările de bază ale colectivului Fabricii de stofe «Argeșana» din Pitești o constituie realizarea a cît mai multe produse prin economisirea materiei prime. Această acțiune permanentă, aflată la loc de cinste în cadrul întrecerii socialiste, s-a soldat la secția filatură a fabricii cu obținerea a cca 20 de tone de materie primă economisită de la începutul anului și pînă acum. Vom nota și faptul că secția pieptănat reușește lună de lună să realizeze o economie de 1 000—1 500 kg lînă melană.

De remarcat faptul că produsele acestor secții sînt apreciate prin calitatea lor nu numai de secțiile prelucrătoare din fabrică, ci și de celelalte unități de specialitate din țară care primesc lînă fire sau pale pieptănate realizate aici.



## COPERTA NOASTRĂ



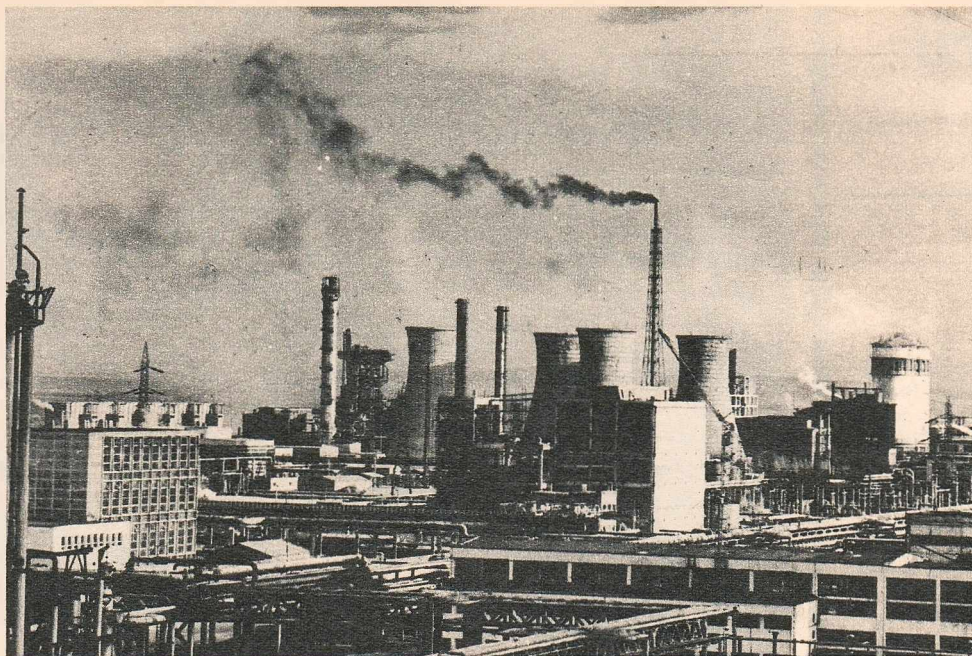
Oțel și... fantezie reportericească. (Fotografie realizată de ELENA GHERA la Uzinele de utilaj chimic «Grivița roșie».)

FLACĂRA. Redacția: București  
Piața Științei 1, Sectorul 1  
Căsuța poștală 4112. Of. 33.  
Telefon 17.60.10—int. 1744  
TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Științei»



## venituri suplimentare prin creșterea eficienței economice

Angajați cu toate forțele în întrecerea socialistă, silvicultorii din județul Vrancea și-au realizat cu 35 de zile înainte de termen sarcinile de plan pe anul în curs, depășindu-și totodată angajamentele asumate în cinstea aniversării republicii. Ei au livrat suplimentar beneficiarilor externi mărfuri în valoare de 214 000 lei valută, între care o pondere însemnată revine produselor realizate din salcie, plop, anin și mesteacăn. Datorită reducerii cheltuielilor materiale și gospodăririi judicioase a mijloacelor circulante, nivelul beneficiilor realizate până acum întrece cu peste o jumătate de milion lei prevederile planului pe 1972.



## la combinatul de îngrășăminte azotoase -piatra neamț

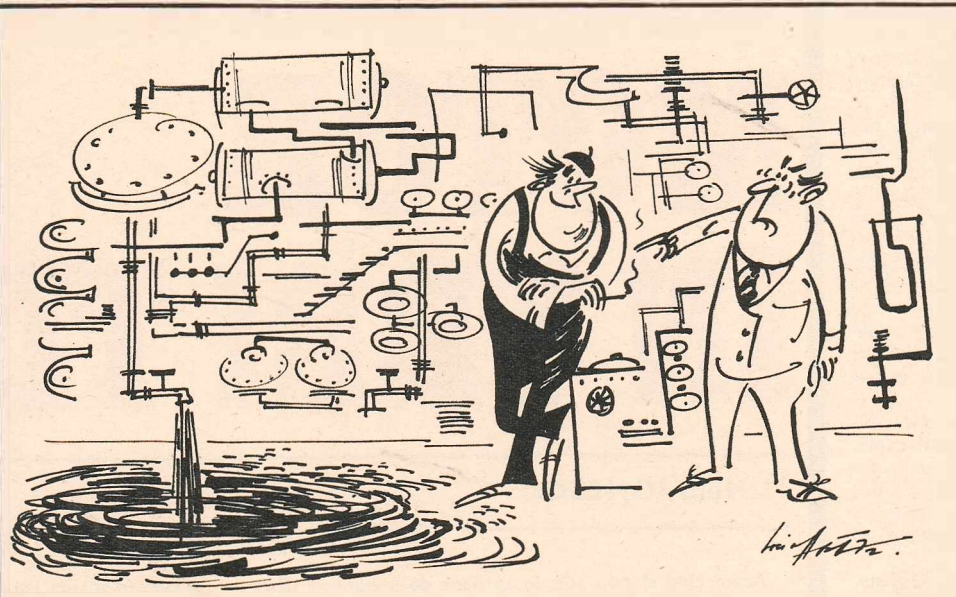
Colectivul Combinatului de îngrășăminte azotoase-Piatra Neamț a reputat un nou succes: îndeplinirea sarcinilor de plan pe cele 11 luni. Astfel s-a creat posibilitatea ca până la sfârșitul lunii noiembrie să se realizeze importante sporuri valorice de producție care vor fi concretizate printre altele în obținerea peste prevederi a unei cantități de 650 tone îngrășăminte cu azot substanță activă. În fotografie: în cadrul acestei mari unități a industriei chimice din țara noastră se desfășoară ample lucrări de dezvoltare și modernizare a căror finalizare se va concretiza în fertilizarea suplimentară a unui milion ha de teren arabil.

## activitățile pionierești ale anului școlar 1972-1973



Agenda activităților pionierilor din România prevede o variată gamă de acțiuni pentru îmbogățirea și diversificarea conținutului manifestărilor educative desfășurate de purtătorii cravatei roșii. În rîndul celor mai importante cităm pe cele privind educarea prin muncă și pentru muncă a pionierilor și școlărilor, intensificarea activității desfășurate de ei în cercuri de indeletniciri practice, a organizării de spectacole folclorice și programe prezentate de brigăzile artistice, ca și sporturile în aer liber — îndeosebi cele necesare călirii fizice. În actualul trimestru de învățătură, în fiecare unitate de pionieri se creează condițiile necesare înființării de formațiuni de Cruce Roșie, trecîndu-se, cu sprijinul diriginților, al cadrelor medicale și al consiliilor de Cruce Roșie, la instruirea și pregătirea sanitară a pionierilor și școlărilor.

O atenție deosebită se va acorda pregătirii sărbătoririi, alături de întregul popor, a celei de-a 25-a aniversări a republicii, urmînd să fie organizate, în toate unitățile și detașamentele de pionieri, adunări festive, concursuri și programe educativ-artistice, întâlniri cu personalități, activiști de partid și de stat.



— De ce nu închizi robinetul?  
— De ăla răspunde altul!

Desen de Șt. COCIOABĂ

## teze și paranteze

de Aurel BARANGA

## despre neseriozitate

Bătrînul Dumas spunea că orice scriitor are dreptul să violeze istoria, cu o singură condiție: să-i facă un copil. De acord. Dar cu o condiție suplimentară: ca odrasla adusă pe lume să fie viabilă. Dacă, dimpotrivă, noul-născut e pocit, schilod, bicisnic, bun de aruncat la găleata cu monștri, păcat de deranj, păcat de viol. Considerațiunile — savante, recunoaștem — ne-au fost impuse de ultimul film românesc văzut: «Săgeata căpitanului Ion», care, dacă nu violează istoria, brutalizează, și cu o nepermisă violență, legenda. Filmul nu e doar un film ratat. N-ar fi calitatea lui negativă maximă și n-ar fi primul. E un film neserios. Termenul ar putea să pară impropriu raportat la o producție ce evoluează între feerie și legendă. Și totuși este cel mai potrivit, dacă înțelegem prin seriozitate adecvarea oricărui subiect la perimetrul lui firesc. Evident, un microscop electronic e altceva decît un scaun de bucătărie. Dar timplarul care nu face un scaun după toate legile fabricării acestui obiect, nu e un meșter stimabil, ci un simplu cîrpaci. Spun toate lucrurile astea, fiindcă în ultima vreme conceptele sînt amestecate ca borcanele, în lumea literară, cel puțin, și duse pînă la acel punct de confuzie care legitimează toate nedumeririle. Farsa de teatru e confundată cu gluma, cu farsa făcută în viață de spiritele puse pe un amuzament facil. Cum să explici unui diletant fără speranțe că farsa dramatică e o specie riguroasă, de canoane precise, implicînd o logică exemplară și o consecuție a evenimentelor, fatală? Se spune legendă și se acordă termenului un zîmbet indulgent: în definitiv, dacă e legendă, adică un soi de poveste fără obligații, se poate orice: și zvirirea peste bord a conflictului, și simularea caracterelor, și necesitatea creării unor momente de emoție. Fiind vorba de o legendă sînt, în sfîrșit, liber să nesocotesc orice estetică. Și fiind vorba de o producție dedicată tineretului, și cum adolescența e generoasă și îngăduitoare, nerestuctoasă cu vechile canoane depășite, se poate orice, chiar și «Săgeata căpitanului Ion».

Mai are rost să amintim că legenda are regulile ei absolute și că și Faust e o legendă? Că tineretul e necruțător în judecățile sale, cea mai exigentă și mai afurisită parte a publicului? Mai are rost să insistăm? Față de calitatea ultimei noastre producții cinematografice, orice insistență ne zvirle în păcatul primordial al filmului: devenim neserioși.

## dialog cu cititorii

de H. DONA

O interesantă problemă de etică socială ne este ridicată într-o scrisoare a cititorului Anton Sabău din Brașov. «Opinia publică din țara noastră, scrie dumneasa, a luat atitudine categorică împotriva celor care, sfidând zdrobitoarea majoritate a oamenilor care muncesc cinstit, realizează câștiguri ilicite, fraudând de fapt statul și pe concetățenii lor. De câțiva ani avem și legile necesare pentru combaterea acestor elemente, legi care am convingerea că sînt aplicate corespunzător. Dar aș vrea să mă refer la cei care câștigă foarte mult fără a călca legile. În legătură cu această situație am avut o discuție într-un grup de prieteni. Care trebuie să fie atitudinea justă față de acești oameni? ...Precizez că mă refer, în primul rînd, la o atitudine morală, nu juridică». Problema e deosebit de interesantă și merită realmente să fie discutată. Cititorul nostru nu aduce precizări cu privire la cei pe care-i înglobează în categoria celor cu «câștiguri foarte mari». E vorba oare de unele cazuri în care indivizi înarmați cu o abilitate diabolică reușesc să se strecoare printre ochiurile de plasă ale legii, știu să profite de unele imprecizuni, contradicții sau omisiuni ale textelor de lege pentru a acumula venituri excesive? În acest caz, nu există decît un singur răspuns: atitudinea unor asemenea oameni este totalmente reprobabilă și e necesar ca imperfecțiunile constatate în unele reglementări legale — imperfecțiuni care au permis o asemenea situație — să fie grabnic înlăturate.

Dar ce se întîmplă cu ceilalți, cu cei care obțin câștiguri mari pe căi legalmente inatacabile? E bine, poate, să reamintim cîteva principii cunoscute: Întreaga politică a țării noastre urmărește creșterea continuă a nivelului de trai al celor ce muncesc, ridicarea, în proporții tot mai mari, a bunăstării tuturor. În același timp, nimeni nu este partizanul unui egalitarism rudimentar, veniturile trebuie să corespundă cantității și calității muncii. În concepția noastră însă, creșterea bunăstării unuia nu se poate face nici în detrimentul și nici izolat de bunăstarea tuturor. Echitatea socialistă cere ca veniturile, chiar ale celor mai muncitori și mai valoroși membri ai societății, să nu depășească în mod flagrant media veniturilor populației. Acesta este și sensul indicației cuprinse în documentele Conferinței Naționale a partidului, potrivit căreia «foarfeca» dintre salariile cele mai mari și cele mai mici nu trebuie să depășească proporția de 5 sau 6 față de 1. Aceasta explică și politica fermă de creștere prioritară a salariilor și pensiilor mici. Asemenea măsuri și altele asemănătoare corespund atît unor necesități economice cît și unor necesități de echitate și de echilibru. E interesant de amintit că pînă și în unele țări occidentale, sub presiunea unor necesități sociale, veniturile prea mari sînt «ajustate» (de obicei, prin intermediul unei fiscalități dure). Că acolo, mulți dintre cei vizați de asemenea măsuri reușesc să le eschiveze sau să le încalce, e o altă poveste.

Nu putem subscrie deloc la pledoaria cititorului St. Conțescu din Ploiești împotriva «pierderii de vreme» pe care ar constitui-o atenția acordată culturii clasice, împotriva reprezentării de către unele teatre a cîtorva «tragedii grecești» care «nu interesează pe nimeni și plictisesc pe toți». Cultura clasică, în speță cultura elină, constituie o parte inalienabilă a tezaurului de frumusețe și gândire a omenirii și a renunța la ea este un act paricid. Atunci, în vremurile acelei miraculoase «copilării a omenirii» (cum o numea Marx), sub cerul senin al Mediteranei s-a făurit o artă de o grație liberă și nesofisticată, de o armonie și plenitudine unice, care, pentru cine știe să o privească cu suflet tînr și increzător în marile forțe ale omului, rămîne și astăzi și va rămîne și mai departe o sursă inegalabilă de desfătare a ochilor și a minții.

Vorbind aici despre marea cultură greco-romană, răspundem, oarecum, și cititoarei Elisabeta Malu din Tg. Jiu, care ne scrie despre legăturile spirituale ce unesc popoarele Europei. E drept, trăim acum o binevenită și absolut necesară ridicare la lumină și la prestigiu a tuturor continentelor, inclusiv a aceluia care atît amar de vreme n-au cunoscut decît asuprirea și umilințele. Dar această splendidă renaștere, care innobilează vremurile noastre, nu trebuie să ne facă să uităm și nici să ne rușinăm cu contribuția uriașă pe care continentul nostru, Europa, a adus-o culturii și civilizației. Iar unul dintre izvoarele principale ale excepționalei creativități europene este, fără îndoială, cultura greco-romană.

Vrem, s-o asigurăm pe cititoarea Hortenzia Latea din Sibiu că împărtășim multe dintre punctele de vedere exprimate în scrisoarea dumisale. În același timp vrem s-o asigurăm că motivele care au determinat întreruperea unei colaborări nu sînt de fel cele la care se gîndește. Ne vom strădui ca pe viitor să-i dăm mai puține motive de nemulțumire în această privință.

Mulțumim cititorului Victor Duma din com. Gîrliște, jud. Caraș-Severin, pentru sugestiile făcute și-l asigurăm că vom ține seama de ele. Că vom reuși să-i mulțumim deplin pe amatorii de sport, e mai puțin probabil. A izbutit oare cineva pînă acum să realizeze o astfel de performanță?



*«Realizările obținute pînă acum confirmă încă o dată, cu puterea faptelor, justețea politicii marxist-leniniste a partidului de construire a socialismului, realismul prevederilor planului cincinal, constituind, totodată, o vie expresie a hotărîrii și voinței întregului popor de a face totul pentru accelerarea dezvoltării economico-sociale a țării, pentru făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate pe pămîntul României».*

**NICOLAE CEAUȘESCU**

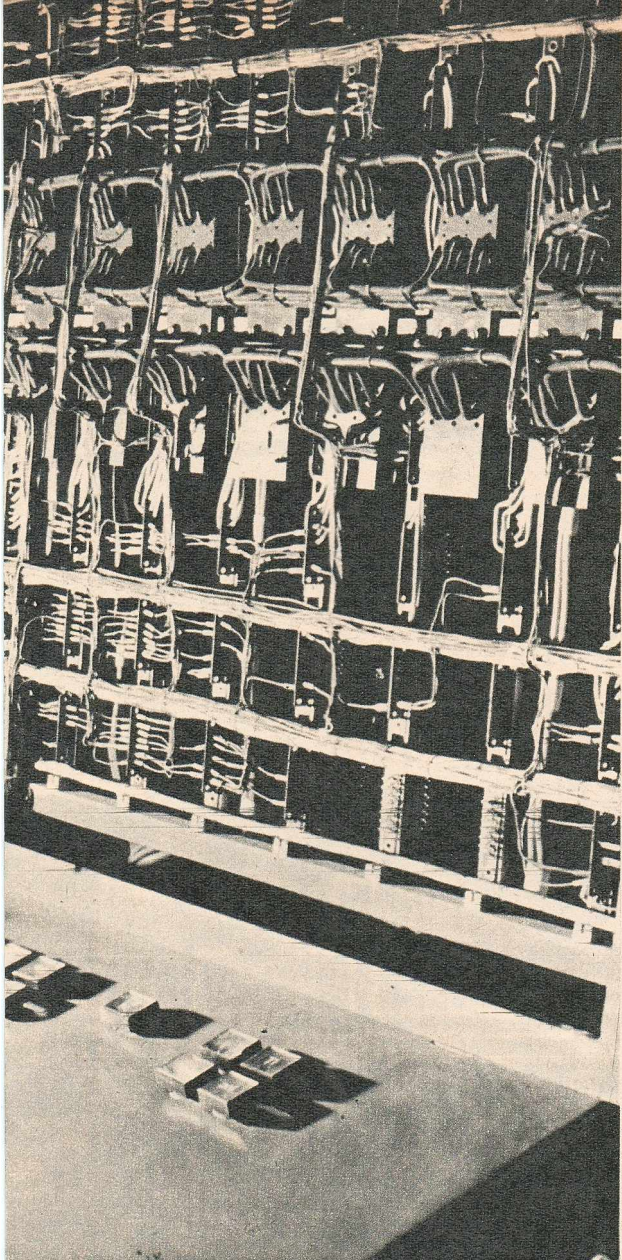
# UN FANTASTIC MOTOR ÎN TREI TIMPI

de Nelu IONESCU

Acum cînd sîntem atît de aproape de împlinirea pătrului de veac de cînd țara ne este republică, mă simt tentat, ba chiar mai mult, simt nevoia să privesc totul prin prisma istoriei, să privesc lucrurile din punctul de vedere al devenirii lor în timp. Probabil e firesc să fie așa, e firesc

să simțim marca istoriei, pentru că acești 25 de ani sînt departe de a fi oarecare pentru națiunea noastră. Ei înseamnă pentru noi un timp dens în evenimente, un timp prin excelență revoluționar.

Iată de ce și aceste pagini dedicate celor mai —



ele sînt acelea care contribuie substanțial la desființarea barierei dintre munca fizică și cea intelectuală; ele sînt acelea care au provocat schimbări fundamentale în «lumea» mijloacelor de producție și a tehnologiilor; ele sînt acelea care i-au dat ființei omenesci posibilitatea concretă de a împrumuta uneltelor aptitudinile sale, pînă acum specific umane, de supraveghere, de conducere și de perfecționare a celor mai dificile procese de producție. În scurt timp, integrarea automatizărilor s-a făcut imperios necesară în toate ramurile industriale. Poate acești coeficienți vor reuși să sintetizeze șirurile de vorbe de mai sus: din totalul investițiilor industriale, — socoteala e făcută la scara întregii lumi — automatizărilor le revine o proporție între 5 și 15 la sută, ba chiar, în unele ramuri industriale, ajungînd la 18 la sută. Grăitor, nu?

Preocupat de progresul industrial al țării, partidul nostru a acordat din capul locului o atenție deosebită dotării economiei naționale cu tehnica modernă în general, cu mijloace de automatizare în special. Și ceea ce-i deosebit de important, s-a hotărît ca această înzestrare să nu se facă, decît pentru început și în cît mai redusă măsură, prin cumpărare de la producătorii străini și să se facă masiv prin crearea rapidă a unei industrii naționale de mijloace de automatizare.

Hotărîrea a fost urmată de fapte. Le enumăr pe cele mai semnificative: în 1960 ia ființă Automatica; în 1961, Grupul de uzine de automatizări; în 1962, Institutul de cercetări și proiectări automatizări pentru elemente și instalații de automatizare; apoi se înființează Centrala industrială de automatizări menită să răspundă tuturor problemelor — de cercetare, proiectare, fabricație, montaj și puneri în funcțiune — implicate în procesul dezvoltării automatizării în economia noastră națională, dar implicate și în deservirea centralizată a beneficiarilor străini.

Semnificative pentru sensul evoluției automatizărilor la noi sînt înșeși etapele pe care le-au străbătut: din 1962 pînă în 1967, cînd realizarea proiectelor de automatizare se făcea mai mult cu aparatură de import; din 1967 pînă în 1970, cînd aparatura străină a început a fi înlocuită cu cea autohtonă; din 1970 și pînă în acest 1972, cînd industria de automatizări a purces la livrări complexe de instalații de automatizare, proiectate și fabricate de noi. Mai adaug că, în timp ce în 1965 importul de completare de aparatură de automatizare se ridica la jumătate din valoarea totală a instalației, în 1972 el a scăzut la nivelul proporției de 13 la sută.

E drept să închei capitolul «trecut» al industriei automatizării amintind măcar cîteva dintre marile ei împliniri: automatizarea liniilor de ciment de 800 tone/zi la Fabrica de ciment din Medgidia și Cimpulung; grupurile energetice de 12 și 50 MW; automatizarea instalațiilor chimice și petrochimice de la fabricile de negru de fum din Pitești, anhidridă ftalică din Ploiești, de acid sulfuric din Năvodari și Turnu Măgurele; automatizarea instalațiilor de degazare atmosferică din R.D.G., de deparafinare și dezuleiere din R.P. Chineză, de cocsare din U.R.S.S.; echipamentele electrice pentru stațiile de 35/6 KV din Republica Arabă Egipt — Alexandria și Hamravin — și din Iran.

\*

Multe, foarte multe din cele spuse pînă acum despre automatizări sînt valabile și pentru evoluția industriei electronice.

Și electronica aparține celor mai noi și actuale activități industriale ale epocii; unele voci vorbesc chiar de o eră «tehnologică» a omenirii. Și electronicii i s-a acordat în țara noastră o dezvoltare prioritară. Și electronica a cunoscut la noi o dezvoltare impetuoasă. Dar să lăsăm și de data aceasta să vorbească faptele:

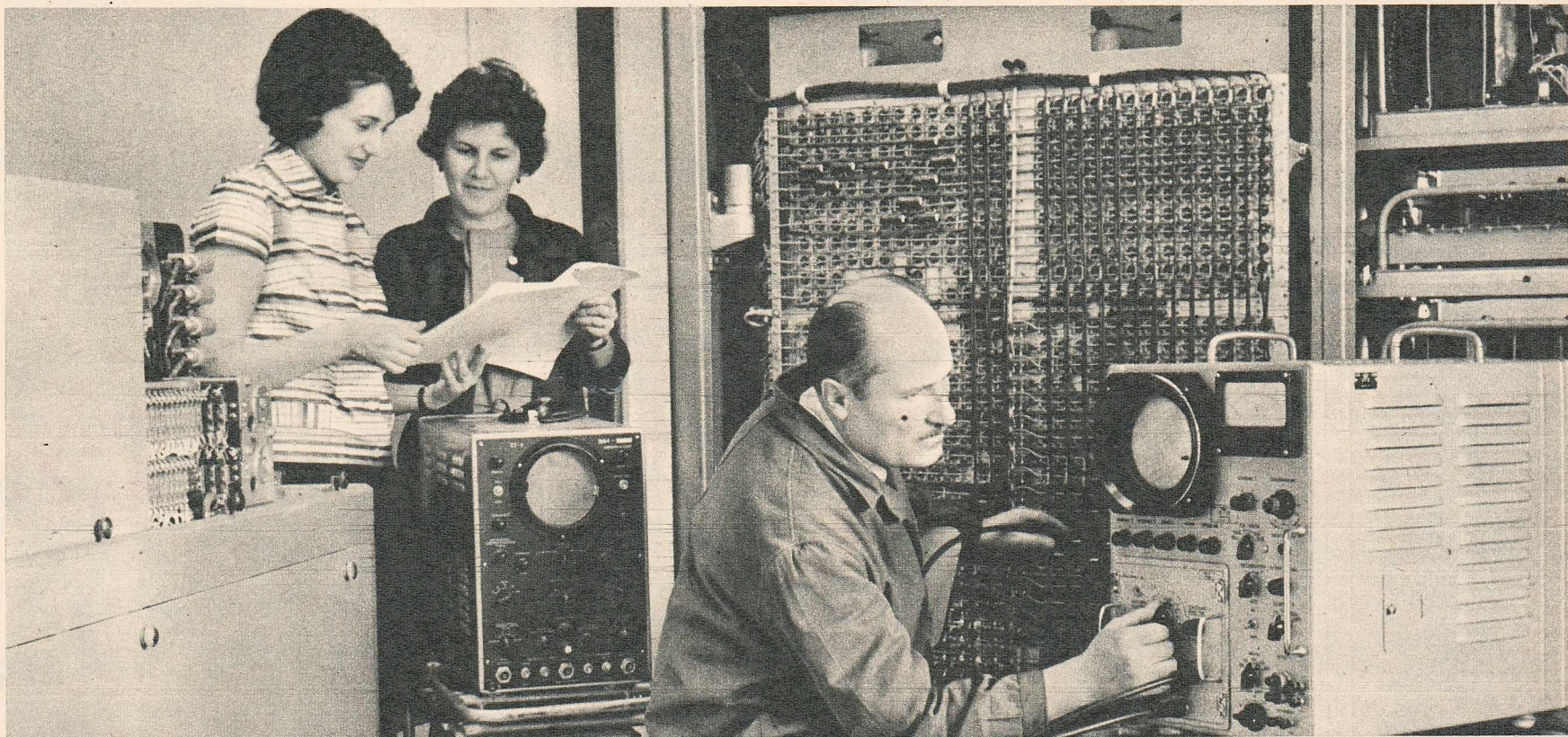
Între 1968 și 1970 Institutul de cercetări și proiectări electronice a pus la dispoziția industriei 19 prototipuri de aparate omologate. Totodată și tot acolo s-au pus la punct atît rețetele de materiale cit și tehnologiile pentru cea mai mare parte a feritelor implicate în construcția radioreceptoarelor și a televizoarelor pe care începusem să le fabricăm în țară. Tot în cercetare-proiectare cit și în fabricare se făceau primii pași spre competență și măiestrie, spre organizare și producție de serie. Apoi s-a produs saltul.

Temele predate de institut industriei în 1971 depășesc numeric, dar și calitativ, pe cele ale anilor 1968-1970. În acest 1972 care se termină au apărut primele aparate românești realizate integral cu circuite integrate. Baza materială completă și maturizarea colectivelor de specialiști și-au spus cuvîntul.

După doi ani putem afirma — bazîndu-ne nu doar pe cifre planificate ci și pe realizări — că cincinalul 1971-1975 dovedește pentru industria electronică un ritm de dezvoltare nemaîntîlnit pînă acum în întreaga industrie constructoare de mașini.

Automatizare și electronică sau a determina și a dirija creșterea productivității muncii de la pupitru.

Dincolo de farmecul modern al aparaturii industriilor de vîrf se ascunde o preocupare gravă: eficiența economică.



Îngăduiți-mi un termen de basm, însă un termen foarte românesc — «năzdrăvane» ramuri ale industriei noastre, dealtfel ca și ale industriei mondiale, automatizările și electronica vreau să spun, deci iată de ce și aceste pagini închinete industriilor de vîrf s-au structurat de la sine în trei părți, în trei timpi.

#### TRECUTUL

Începutul «trecutului» automatizărilor nu-i prea îndepărtat; în schimb de-a dreptul senzațional. În scurt timp ele s-au dovedit un factotum al producției industriale contemporane și, astfel, un factotum al progresului și al creșterii, cu pași enormi, a nivelului de trai al oamenilor. Explicabil, pentru că ele sînt acelea care influențează puternic creșterea rapidă a productivității sociale a muncii;

Industria noastră de automatizări este puternică pentru că are unități puternice: Fabrica de elemente pentru automatizări, Fabrica de elemente pneumatice de automatizare, Electroaparataj, Fabrica de aparat electric de instalații, Fabrica de aparat electric de joasă tensiune, Electrotehnica, Fabrica de aparate electrice de măsurat, Automatica, Fabrica de panouri și tablouri electrice, Electromagnetica, Întreprinderea de montaj instalații de automatizare. Dar industria noastră de automatizări e puternică și pentru că tot acest potențial tehnic este stăpînit de un colectiv de profesioniști care tot în timp, tot în acest scurt timp de un deceniu, și-au dobîndit o profundă calificare.

Așa se explică succesele dobîndite de această tînără ramură industrială: produse importante, «faimă a mărcii» atît în rîndul beneficiarilor interni cît și al celor externi, numărul de comenzi în continuă creștere.

#### PREZENTUL

Înseamnă — pentru industria noastră de automatizări — o strădanie continuă, intensă și unitar coordonată pentru dezvoltarea, la o scară mereu sporită, a producției mijloacelor de automatizare, a producției tehnicii de calcul, a producției aparatelor electrice de măsură și control. Producția aceasta a mijloacelor de automatizare a crescut de peste 2 ori în fiecare dintre cincinalele precedente; încă în cincinalul pe care-l parcurgem ea va asigura o creștere de trei ori a mijloacelor de calcul și a tehnicii de calcul.

Totodată prezentul înseamnă o strădanie la fel de înverșunată pentru promovarea cît mai amplă a creației proprii; pentru rezolvarea cît mai rapidă a nenumăratelor probleme care însoțesc dificilul drum spre ridicarea și impunerea

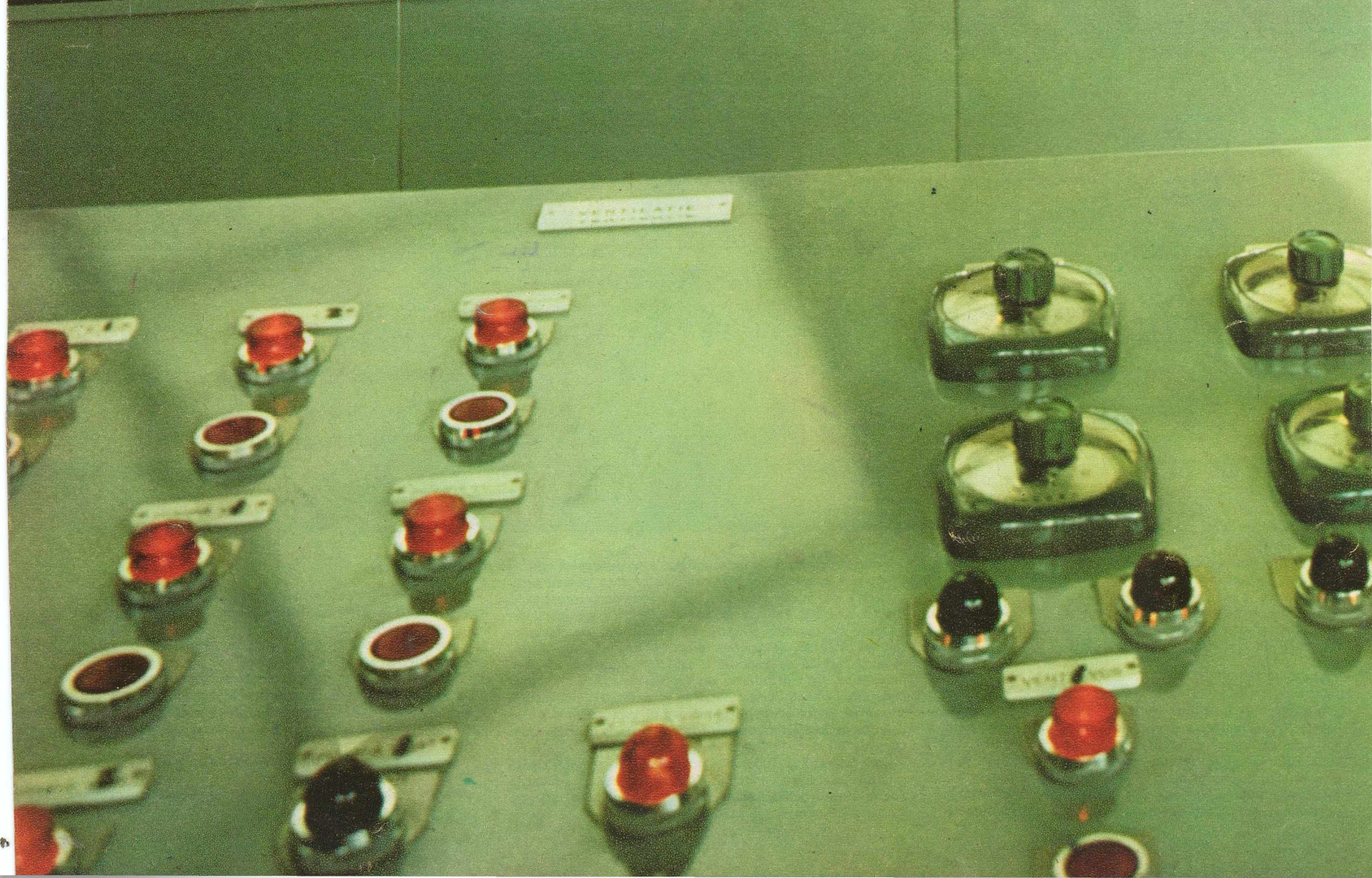
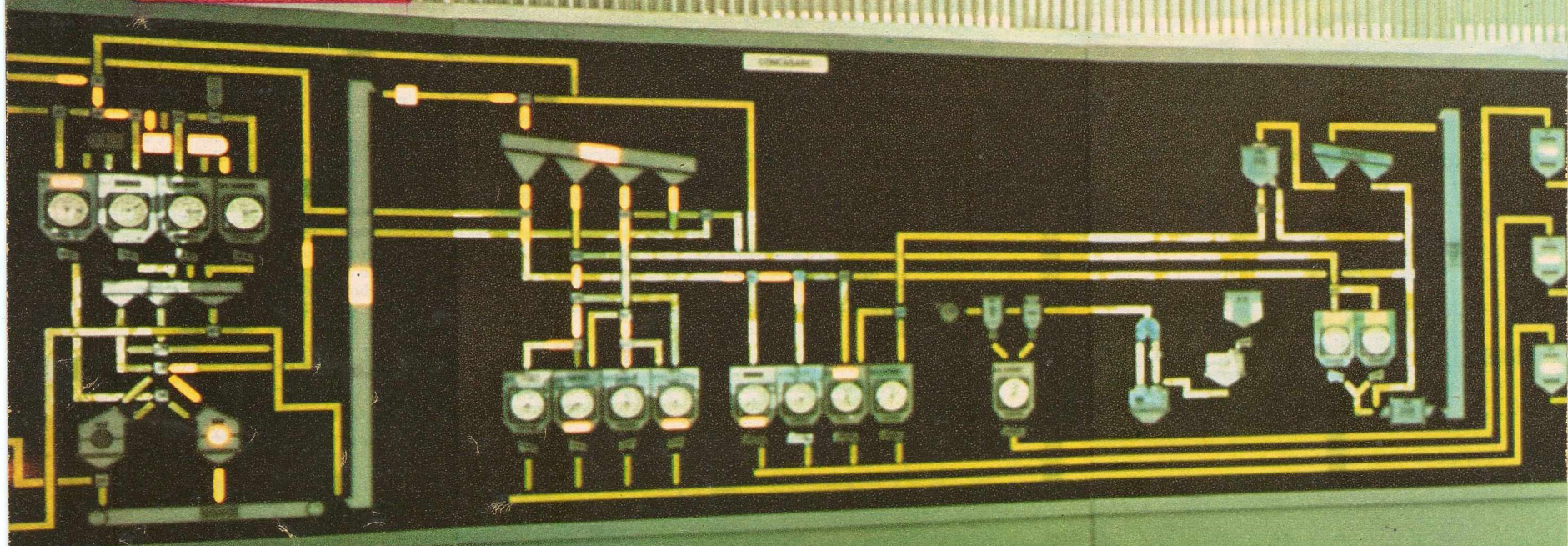
(Continuare în pag. 10)

1947 1972

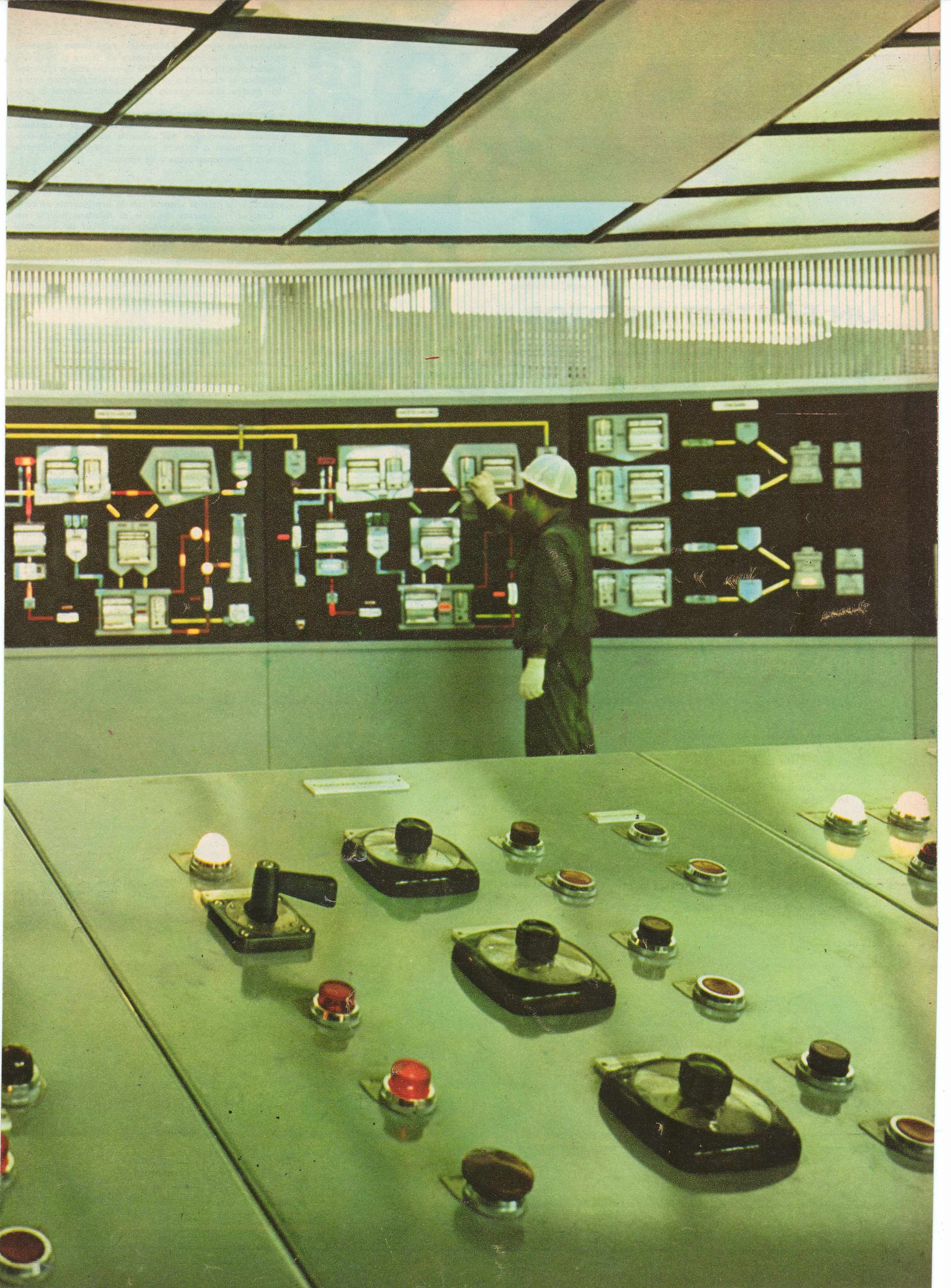


**30 DECEMBRIE**

Cind omul împrumută cîte ceva din mintea sa maşinii, viaţa capătă alte culori.









Creșterea competenței colectivelor — cheia succeselor prezente și viitoare în esențiala bătălie pentru crearea, dezvoltarea și impunerea unei concepții, să-i spunem auto-matico-electronice, autohtone.

## UN FANTASTIC MOTOR...

(Urmare din pag. 7)

întregii producții românești de mijloace de automatizare în zona înaltă — dar aducătoare de prestigiu și valută — a competitivității mondiale.

O strădanie care s-a concretizat printre altele în cele 13 prototipuri de elemente și echipamente omologate de Institutul de cercetări și proiectări pentru automatizări a căror intrare în fabricație va înnoi în bună măsură producția întreprinderilor ramurii; o strădanie care s-a concretizat printre altele în cele 17 lucrări pe care Centrala noastră industrială de automatizări le execută în Iugoslavia, Iran, R.P. Bulgaria și alte țări.

În fine, tot prezent înseamnă și bătălia pentru continua îmbunătățire a eficienței economice, atât în interiorul ramurii cit și la nivelul întregii economii naționale, tocmai prin masiva difuzare a mijloacelor de automatizare.

Prezentul înseamnă — în mare — cam același lucru și pentru industria electronică: eforturi pentru creșterea ritmului de dezvoltare, eforturi pentru diversificarea producției, eforturi pentru asigurarea calității competitive a produselor, eforturi pentru promovarea creației proprii și a reducerii importurilor, eforturi pentru eficiență economică optimă.

Iar ceva mai precis, prezentul înseamnă preocuparea

pentru creșterea competenței științifice și tehnice a colectivelor; preocuparea pentru simplificarea soluțiilor constructive, pentru sistematizarea construcțiilor aparatelor, pentru reducerea manoperei, pentru tipizarea dimensiunilor și subansamblurilor; preocuparea pentru estetica aparatelor electronice; preocuparea pentru dezvoltarea colaborării cu instituții românești ori străine; într-un cuvânt, preocuparea pentru... a nu păși oricum în cel de-al treilea timp, în viitor. Azi, autodepășirea este problema cea mai de vîrf a industriilor de vîrf.

### VIITORUL

Ritmul nervos actual al dezvoltării industriei automatizărilor va asigura acoperirea — în 1975 — a întregului necesar intern de instalații de automatizare.

Vor intra în fabricație de serie: în 1974, un nou sistem electronic de reglare automată, bazat pe tehnica circuitelor integrate, în 1973, reglatoarele de tensiune pentru locomotiva diesel electrică și locomotiva electrică; tot în 1973, diferite sisteme privind automatizarea pazei contra infrațiuilor. Evident, acestea nu-s decât câteva exemple dintr-un noian.

Între 1976 și 1980, Institutul de cercetări și proiectări pentru automatizări va elabora aparate și sisteme cu

caracteristici speciale. Enumerăm: reglatoarele adoptive, optime și numerice, traductoare cu lasere și cu semiconductoare tip Pytron, sisteme de automatizare incluzînd identificarea dinamică a procesului și echipamente numerice pentru supravegherea și comanda automată a proceselor.

De asemenea, în aceeași perioadă vor fi cu mult mai răspîndite calculatoarele cu menirea majoră de a conduce procesele tehnologice din industria materialelor de construcții, industria chimică, industria petrolului, industria ușoară și cea constructoare de mașini.

La rîndul său, industria noastră electronică și-a orientat preocupările privind viitorul cam în următoarele direcții:

Crearea de aparate capabile să măsoare mărimi ne-electrice; crearea de produse aparținînd de domeniul radioelectronicii profesionale, de felul stațiilor de radio-comunicații (pentru căile ferate, construcții, exploatarea forestieră) și al televiziunii cu circuit închis; crearea de televizoare în culori și portabile și de micromotoare — și unele și altele bazate pe dezvoltarea feritelor; crearea unor produse aparținînd electronicii auto; în fine, crearea de instalații unice.

Se pot spune multe despre viitorul acestor două ramuri industriale, — automatizările și electronica — procesul esențial însă este unul singur: ambele se vor dezvolta într-o asemenea măsură încît vor marca și mai profund revoluția științifico-tehnică din toate celelalte ramuri industriale; vor influența hotărîtor mersul întregii noastre economii naționale; vor contribui, într-o încă nebănuită măsură, la îmbunătățirea vieții noastre cea de toate zilele.

Semnificative în această privință sînt două sublinieri făcute la recenta Plenară a Comitetului Central al Partidului Comunist Român din noiembrie de către secretarul general al partidului nostru:

«S-au dezvoltat în mod accelerat ramurile hotărîtoare pentru progresul economic al țării, a sporit capacitatea industriei de a dota economia cu mijloace de producție. Astfel, industria electronică înregistrează în acești ani o creștere de 42 la sută...».

«În cadrul programului special privind creșterea productivității, trebuie să se acorde o atenție deosebită măsurilor legate de extinderea mecanizării și automatizării proceselor de producție...».

Iară de ce în loc de orice altă încheiere țin să repet un lucru, cu toate că îl știm cu toții: și dezvoltarea cu prioritate a automatizărilor și electronicii o datorăm tot inițiativei partidului nostru, o datorăm tot politicii sale de grijă pentru țară.

## Longines—precizie olimpică care poate fi achiziționată și de dv.

Fiecare dintre noi consemnează zilnic performanțe fie în sport, fie în domeniul său de activitate. Decideți-vă și dv., cum au făcut-o de altfel toți sportivii din lume, inclusiv comitetul olimpic, și acordăți încrederea dv. mărcii

**LONGINES**

Înaripează timpul



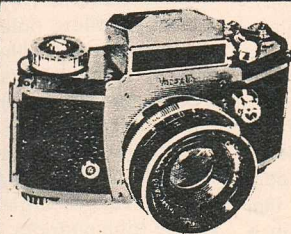
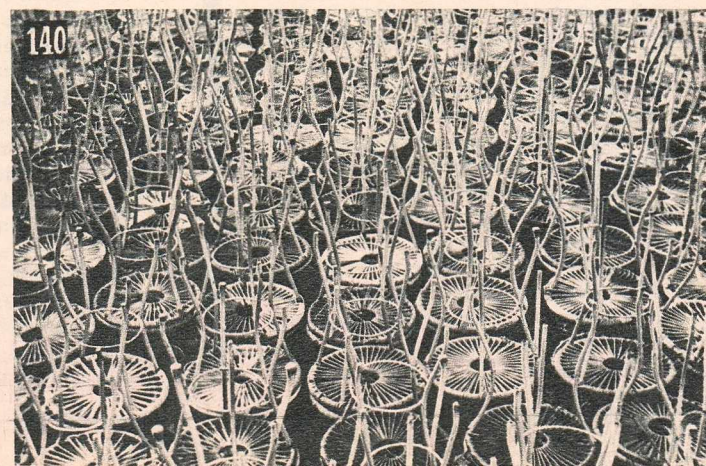
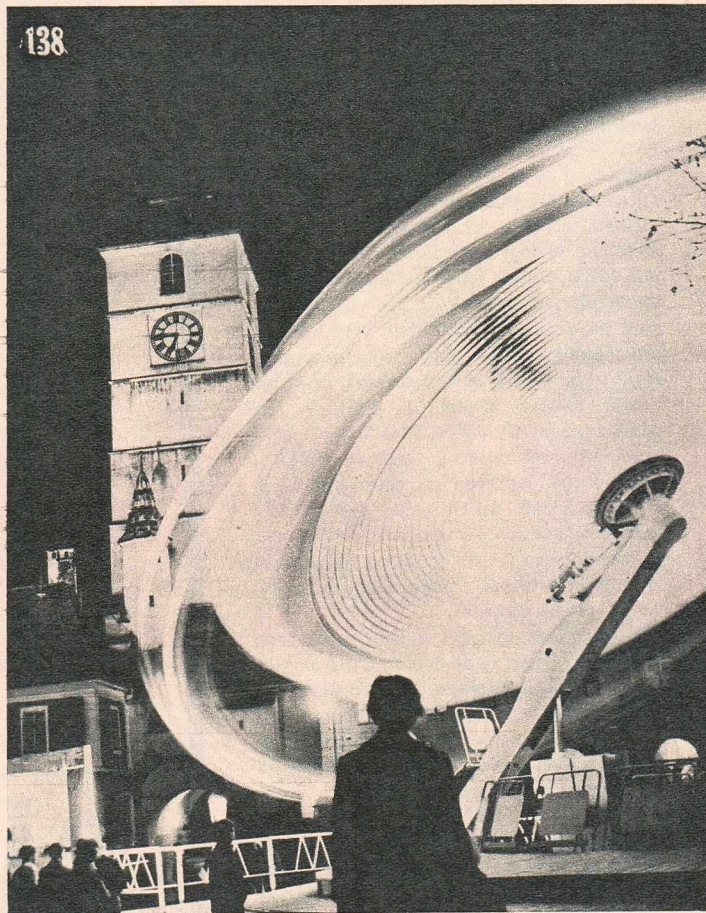
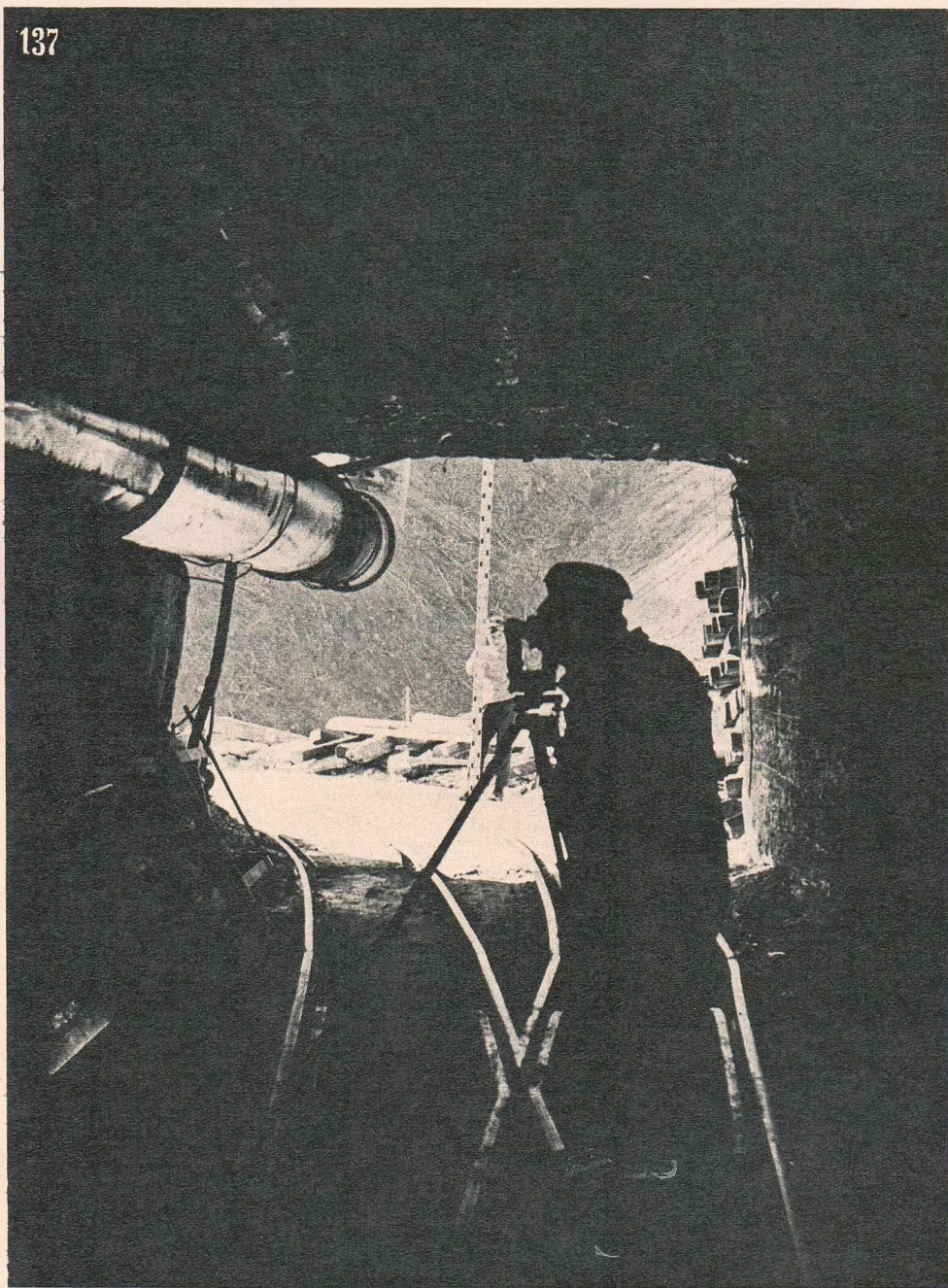
01 38-523

Longines —  
cronometru  
oficial  
la Jocurile Olimpice  
de la München 1972.



*concurusul nostru*

# cea mai frumoasă FOTOGRAFIE



concurusul  
„CEA MAI  
FRUMOASĂ  
FOTOGRAFIE“

Fotografia  
aleasă Nr. \_\_\_\_\_

Numele, prenumele și adresa  
citorului

- 137) În galerie  
ROLAND W. ZINK — Voineasa  
138) OZN  
Ing. CONSTANTIN HRIB — București  
139) A fost gol...  
STEFAN KÖRÖSSY — Constanța  
140) Sezon mort  
SZABO VASILE — Tg. Mureș

## dialog — profesionalitate și competență

● Oameni interesanți, personalități din diverse domenii de activitate se perindă pe micul ecran, în special în emisiunile de sâmbătă și duminică. Prilej unic pentru noi, telespectatorii, de a fi martorii unor dialoguri instructive, competente, de a fi la curent, la zi, cu noutăți științifice, artistice, literare, și nu numai cu atât, ci și cu reflecții personale, originale, asupra lor. Numai că... dialogul (pentru că aproape întotdeauna există un dialog) se depărtează uneori tocmai de elementele esențiale, lasă prea puțină inițiativă celui intervievat, întrebările divagând (în dorința originalității) spre conversații banale, uneori chiar stinjenitoare, și totul se destramă, se volatilizează, ca într-o reacție chimică. Avem, de pildă, în fața noastră un mare chirurg. Câte lucruri palpitate ne poate spune un mare chirurg! Și în locul unei dezbateri științifice (știm doar ce mare școală de chirurgie avem) aflăm anecdote, amintiri din tinerețe, și nu pentru că interlocutorul ar ține cu tot dinadinsul să ni le povestească, ci pentru că este solicitat în această direcție.

Și el rămâne surprins și pentru moment contrariat. Poate că ar fi vrut să ne explice cea mai colosală operație făcută în România, unică în chirurgia românească, dar cum să o facă când dintr-o dată i se servește întrebarea (relatăată aproximativ): ce anecdotă știți despre cutare personaj?

Și așa, noi nu aflăm nimic despre dramaticele și unicele operații chirurgicale, ci ascultăm... anecdote. Nimeni nu poate pretinde unui reporter să știe de toate, să poată întreține o conversație despre astronomie și apoi, după zece minute, despre renașterism ori curentele literare ale veacului al XVII-lea. Dar se pot găsi soluții excelente, pentru ca dezbateră de idei realmente să pasioneze, să adauge ceva nou cunoștințelor noastre într-un domeniu sau altul.

De pildă, doi interlocutori din aceeași categorie intelectuală, față în față, într-o dispută profesională și nuanțată și, de ce nu, chiar exprimând opinii contradictorii. Sînt sigur, «nivelul», cum se spune, ar fi altul, iar noi, telespectatorii, mai profităm.

«Prim-planul» e altceva. În această emisiune omul trebuie văzut în toate ipostazele, profesionale și umane, intime și definitorii. Prim-planul e un portret, o biografie. Dar o simplă discuție, de zece minute, nu se poate desfășura ca o șuetă agreabilă, n-avem timp de pierdut când cel din fața noastră ne poate spune esențialul.

● Iarăși «Căminul». Iarăși confuzie. Ni se arată macheta comunei Pechea. Dar nu case, adică apartamente, viitoare cămine, ci baia comunală, sfatul popular etc., nimeni nu-și face un living-room la sfatul popular și nici la baia comunală. Și ce au știuleții de porumb cu aranjamentul locuinței noastre? Căminul să fie cămin, să se ocupe numai și numai de problemele care-i sînt specifice, particulare. Și sînt destule. Unde-i gospodina care ne învâța cum să preparăm delicioasa plăcintă cu mere? (Sîntem, în schimb, inițiați în tainele bucătăriilor de restaurant, ca și cum căminul nostru ar fi la... bodegă.) Unde-i arhitecta care ne explica cum să ne confecționăm rafturi practice pentru cărțile din bibliotecă? Unde-i...?



## PREMIERĂ ROMÂNEASCĂ

# SĂGEATA CĂPITANULUI ION

Cele câteva certe reușite ale filmului istoric românesc, virtuțile lor educative pregnant susținute, nivelul de bun spectacol cinematografic pe care l-au atins au însoțit genul respectiv de o binemeritată audiență și participare din partea publicului. Istoria mai îndepărtată sau mai apropiată, cu largile ei semnificații despre ceea ce înseamnă existența, rezistența și demnitatea în timp a unui popor, este un subiect deschis, o permanentă și necesară sursă de inspirație. Cinematograful, prin binecunoscuta sa popularitate și forță de pătrundere, pare chiar mai privilegiat — într-un anumit fel — decît alte arte în ceea ce privește posibilitatea de a-și apropia și remodela orice temă. De aici însă și răspunderea sa sporită, exigențele cu care, pe bună dreptate, însoțim gestul nostru de adeziune. Încercarea recentului film «Săgeata căpitanului Ion» de a transpune pe ecran o legendă istorică avea toate datele unui posibil spectacol atractiv și instructiv, date pe care le-a ratat cîndva «Războiul domnișelor». Trebuie să spunem că și în cazul de față acest gen numit legendă, bine statornicit în literatură, refuză să facă o casă de treabă cu cinematograful. Nu li se pot contesta autorilor (scenariul, Alexandru Mitru; regia, Aurel Miheș) strădania de a găsi o cale de subliniere a mesajului etic, dar forțele necesare unei înfruntări decisive au fost extrem de anemice iar eșecul este evident. Mica poveste construită în jurul viteazului căpitan Ion, arcaș fără de pereche, tînăr care nu pregeț

să-și primejduiască dragostea pentru a preîntîmpina un complot împotriva lui Vlad Țepeș, această mică poveste se dizolvă într-o incredibilă paupertate artistică, monotonie și stîngăcie (pelicula Orwo, prelucrată Dumnezeu știe cum, accentuează și mai mult defectele, colțuri întregi de peliculă par de-a dreptul năclăite). Pentru a-și susține elanurile romantice și eroice filmul exersează monocord citeva note: întîlnirile de dragoste dintre Ion și frumoasa (?) Iliana, fiica unui boier trădător, cînd aievea, cînd închipuite, cu precădere închipuite, avaturile săgetătorului care scapă din orice strînsoare a inamicului, iar a treia ar fi cavalcadele.

Lirismul rîvnit de peliculă este anihilat de grandilocvența ipostazelor imaginate, de prețiozitatea dialogului, de insistența recurgere la serviciile rălăntiului. Efectele sînt cu totul nedorite, intrucît prea repetatele mișcări de zburători ale celor doi îndrăgostiți devin în cele din urmă nu numai obositoare ci și rizibile. Cu atât mai mult cu cît este limpede că interpreta este incapabilă să susțină actoricește o scenă de iubire; în orice împrejurare nu izbutește decît să rotească ochii de la stînga la dreapta. Părul răscolit de vînt rămîne singurul amănunt dramatic. Protagonistul, actor de talent, Vladimir Găitan salvează ce poate și cum poate, chiar în situația în care, străpuns de șapte săgeți de la o distanță de cîteva metri, — nici balaurul cu șapte capete nu ar fi rezistat — are obligația să-și readucă eroul la viață, cu decență.



## EGOR BULÎCIOV ȘI ALȚII

Pentru «Egor Bulîcirov» nu exista altă cale (cinematografică). O atare valoare a teatrului clasic nu putea furniza altei arte echivalente mărunte (să zicem: ideea morții apropiate a lui Egor transpusă în banali termeni plastici, cum ar fi pendula marcând scadența fatală). Ecranizatorul trebuia să adopte poziția cea mai rentabilă (artistică): să exploateze virtuțile teatrale ale lucrării fără să cadă în retorisme scenice, poze patetice, intonații apăsate, tăceri cronometrate, și să scoată din tensiunea momentelor, din vibrația replicilor, din încordarea așteptărilor, efecte emoționale ce depășesc teatrul ori filmul, întind marea artă. Ceea ce lui Serghei Soloviov i-a reușit adesea. Filmul lui e lucrat în imagini viguroase, cu sublinieri ale scenelor «tari» gorkiene care nu depășesc însă nici gabaritul piesei, nici ceea ce poate suporta — ca intensitate dramatică — ecranul.

Mi-era frică, mi-era foarte frică de un moment paroxistic ca acela al confruntării lui Egor cu familia sau cu escrocul cu trombonul, secvențe trecute cu succes de film. Omul aflat în pragul morții, conștient și totodată dispus la orice autoamăgire, acceptînd sceptic dar și interesat — omenește interesat — experiența «vindicării» prin muzica escrocului, acest uriaș personaj gorkian e atât de simplu figurat în complexitatea lui disperată de către marele actor de dramă Mihail Ulianov, încît nu se putea ca scena, ca scenele amintite, să nu-i poarte girul. Și nu-i doar Ulianov aici. Sint toți partenerii lui, pe rînd sau împreună, care creează un bloc monolit ca interpretare, aproape statuar de impozant: călugăria diabolică, arendașul escroc cu aere de domn onest, nevasta fără personalitate sau fiica cea mare; mezina romanțioasă sau logodnicul ei prostănac și arivist, tînăra pe care o iubește Egor etc.

Jocul crud, discuția dintre Egor și cumnata lui, călugăria, cu care începe filmul e contrabalansată de câteva scene calde de înțelegere — în sfîrșit, înțelegere, comunicare — ale bolnavului cu fata ori cu iubita lui. Rarele clipe lirice în această învăpăiată simfonie a urii și disperării unei familii în destrămarea compun un adagio cînd luminos și senin, cînd trist, conștient de energia umană pierdută în răfuiele de familie, de inteligența și setea de acțiune irosite în strădania de a face o avere de care trag acum toți, corbi adulmecîndu-și prada.

Marea scenă a lui Egor-Ulianov (inchizitorul familiei) ori secvența soborului de doctori șoptind condamnarea, preoții aduși să-l înspăimînte pe bolnav (inclusiv nebunul provocator) sînt momente de vîrf dramatic ale acestui bun spectacol cinematografic.

Genericul, — interesant ca idee — cuprinzînd imagini-reportaj ale revoluției în marș, leagă drama familiei Bulcirov de ambiția epocii. Dar o face cam lent și exterior, întîrziînd mult demararea dramei.

Alice MĂNOIU



Magda MIHĂILESCU

Nefiindu-i adecvate marile desfășurări de forțe, filmul își apropie ca atribut de spectaculozitate urmărirea pe cai, uneori. Dar și aici și-a făcut loc tentația unei măreții de prisos, căci iată, oricărui cavaler i se repartizează o moarte filmată tot cu încetinitorul.

Pelucula își deconspiră repede caracterul de improvizatie și nici unul dintre compartimentele sale nu izbuțește să stîrnească interesul, personajele sînt simple scheme umblătoare obligate să parcurgă spațiul mai sus-descriș în acordurile unei muzici excelente în sine (Lucian Mățianu), dar inutile. Singura realitate demnă de luat în seamă în acest film sînt actorii. Genericul ne furnizează o imagine cu adevărat emoționantă, cea a numelor lui Amza Pellea, Ion Besoiu și Mircea Albulescu, adică tripleta din «Puterea» și «Adevărul». Sincer vorbind, în acest moment am nostalgia acelei perioade hollywoodiene cînd marii actori știau de frica publicului, țineau cu dinții la prestigiul lor, și după o creație strălucită aveau tăria să nu accepte orice rol. Spun asta nu în chip de imputare, ci pur și simplu ca o părere de rău pentru acest accident în cariera lor. O părere de rău care se întinde și peste numele lui Ion Marinescu. Apariția sa de neuitat în «Giocanda fără suris», lunga și credincioasă așteptare ce i-a urmat meritau o altă soartă. Desigur, «maurii» și-au tăcut datorită dincolo de șubrezenia tipului figurat de un Mircea Albulescu, Ion Besoiu și Ion Marinescu.

Handicapat serios de o mască inadmisibilă, parcă desenată cu crete colorate, Virgil Ogășanu, interpretul lui Vlad Tepeș, rămîne doar o scurtă prezență insolită și atîta tot. Unul dintre paradoxurile îngrijorătoare ale filmelor noastre este distribuția unor neprofesioniste antitalent alături de un grup masiv de actori prestigioși. Rezultatele catastrofale nu întîrzie să se arate și aici. Tînăra Carmen Ghiman (Ilina), despre care am mai amintit, nu are nici cea mai fragilă vocație pentru film. În concluzie — o nedumerire: de ce prezentarea filmului este însoțită de sublinierea «pentru copii și tineret»?

## de la A la Z

de Constantin POPESCU

### HELM Brigitte

Actriță germană de film, născută Gisela Eva Schittenhelm, la Berlin, la 17 martie 1906. Una dintre figurile proeminente ale cinematografului mondial, cunoscînd între anii 1926 și 1934 o vogă asemănătoare cu cea a unei Garbo sau Dietrich. Descoperită și modelată de marele Fritz Lang pentru a da viață celor două eroine opuse din *Metropolis* (1926), B.H. devine cu acest dublu rol (magnific interpretat) una dintre cele mai neliniștitoare figuri ale cinematografului expresionist german. Pe linia eroinelor stranii, malefice, fascinante, B.H. dă viață culburoasei Mandragore din *Alraune*, de Ewers, în două versiuni: una mută, în 1927, în regia lui H. Galeen, cu Paul Wegener și Ivan Petrovich; alta vorbitoare, în 1930, de Richard Oswald, cu Albert Bassermann. Din fericire, B.H. nu se va îndrepta exclusiv către tipul de seducătoare fatală, ci ghidată de buni regizori, ca: Karl Grün, în *Sfîrșitul lumii* (1927), Hanns Schwarz, în *Minciuna Ninei Petrovna* (1929), dar mai ales G. W. Pabst, în *Dragoste Jeaneei Ney* (1927), *Criza* (1928), va găsi drumul către personaje profund omenești în drame realiste de mare relief psihologic. Variații pe tema tipului de femeie fatală va mai încerca și în *Banii* (1928—r: M. L'Herbier), *Manolescu, aventurierul* (1929), cu Ivan Mosjoukine, *Yoshiwara* (id.), *Atlantida* (1932—r: G.W. Pabst), una dintre marile ei creații, *Contesa de Monte-Cristo* (id.), cu Rudolf Forster, *Dunărea albastră* (id.—Anglia), *Frumoasa din Aranjuez* (1933), cu Jean Gabin (în versiunea franceză), *Insula patimilor* (1934), cu Willy Fritsch, *Aur* (id.), cu Hans Albers. În categoria eroinelor umane realizează frumoase performanțe dramatice în filme ca: *Spionajul* (1931), cu Willy Fritsch, *Gloria* (id.), cu Gustav Fröhlich și Jean Gabin (în versiunea franceză), *Flacăra amorului* (1932), cu Gustav Diessl, *Marathon* (1933), cu Paul Hartmann, *Victor de Kowa*, *Contele Woronzeff* (1934) și *Sotul ideal* (1935), după Wilde, cu Karl L. Diehl.



### HEMINGWAY Ernest

Scriitor american născut la Oak Park, Chicago, în 1898; mort în 1961. Ilustrul romancier american a menținut întotdeauna strînse relații cu cea de-a șaptea artă, participînd adeseori la transpunerea pe ecran a operelor sale sau scriind efectiv, ca în cazul filmului lui Joris Ivens *Pămint spaniol* (1936), comentariul literar (pe care avea să-l rotească tot el) și asistînd uneori la realizarea acestor filme. Vom aminti dintre cele mai notorii ecranizări după operele sale: *Adio armelor*, în două versiuni: 1932, r: Frank Borzage, cu Gary Cooper, Helen Hayes, și 1957, r: Charles Vidor, cu Rock Hudson, Jennifer Jones; *Cui îi bate ceasul* (1943—r: Sam Wood), cu Gary Cooper, Ingrid Bergman, Akim Tamiroff, Katina Paxinou; *To Have and Have Not*, în versiunile: 1944, r: Howard Hawks, cu H. Bogart, L. Bacall; 1950: *The Breaking Point* (r: M. Curtiz); și 1958: *The Gun Runners; The Killers*, în două versiuni: 1946, cu Burt Lancaster, Ava Gardner (r: R. Siodmak), și 1964: *The Macomber Affair* (1946), cu Joan Bennett, Gregory Peck; *Under My Skin* (1950—r: Jean Negulescu), cu John Garfield; *Zăpezile de pe Kilimanjaro* (1952—r: Henry King), cu Gregory Peck, Susan Hayward, Ava Gardner; *The Sun Also Rises* (1957—r: H. King), cu Tyrone Power, Errol Flynn, Ava Gardner, Mel Ferrer; *Bătrînul și marea* (id.—r: J. Sturges), cu Spencer Tracy. Tineretea lui a fost de asemeni evocată post-mortem în filmul *Aventurile unui tînăr* (1962—r: Martin Ritt).



### HEMINGS David

Actor britanic de film și TV, născut la Guilford, Surrey (Anglia), în 1941. Etapele carierei acestui valoros actor al tinerii generații britanice încep cu cea de corist la operă, în anii copilăriei, apoi cu cea de pictor și muzician, în prima cinerete, pe melegurile Austriei, și sînt marcate ulterior de debutul-său ca actor la TV britanică, apoi de cel de actor de film în memorabilul *Blow-Up* (1967) de Antonioni, un rol de mare complexitate psihologică, de debutul său ca dramaturg cu o piesă despre Winston Churchill. Interpretează cu o dezinvoltură uimitoare, cu o maturitate și o inteligență surprinzătoare roluri de mare diversitate în filme de atmosferă și tematică dintre cele mai variate, ca musical-ul *Camelot* (1967—r: Joshua Logan), cu Vanessa Redgrave, Franco Nero; satira științifico-fantastică *Barbarella* (id.—r: Roger Vadim), cu Jane Fonda; baladele eroice *Charge of the Light Brigade* (1969—r: Tony Richardson) și *Alfred the Great* (id.—r: Clive Donner); filmele de suspense moderne *The Best House in London* (1970) și *Scoop à Rio Santo* (id.—r: Marcel Camus); *The Stick* (cu Samantha Eggar).



### HENDRIX Wanda

Actriță americană de film, născută la Jacksonville (Florida), la 3 noiembrie 1928. Una dintre cele mai sensibile figuri ale ecranului american dintre anii 1945 și 1955. Debutază de copil în teatru, pentru ca să se afirme, încă adolescență, ca o adevărată revelație cinematografică în filmele *Agentul confidențial* (1945), alături de Charles Boyer și Lauren Bacall, și în *Poșta mexicană* (1947) de și cu Robert Montgomery. Chipul ei, cu o vagă nuanță exotica, amintește prin delicatețea și patetismul său de Lilian Gish în filmele lui Griffith. În 1949 este aleasă prima pe lista celor «10 staruri de mîine», în referendumul anual al lui Motion Picture Herald. Cariera ei ulterioară nu indică din păcate curba ascendentă la care ne așteptăm, pentru că, după roluri de oarecare relief în filme ca: *Miss Tatlock's Nora Prentiss* (1947), *Millions* (1948), *Prince of Foxes* (1949—r: Henry King), cu Tyrone Power, Orson Welles; *The Admiral Was a Lady* (1950), *My Outlaw Brother* (1951), cu Mickey Rooney etc., acceptă să apară ca protagonistă în filme de aventuri sau westernuri, ce nu-i permit să-și dezvolte calitățile dramatice de primă calitate. Amintim dintre ultimele sale filme: *Sierra* (1950), cu sotul ei, Audie Murphy; *Captain Carey* (id.), cu Alan Ladd; *The Highway Man* (1951), *The Last Passage* (1953), cu Broderick Crawford; *Sea of Lost Ships* (1954), *Golden Mask* (id.), cu Van Heflin; *Highway Dragnet* (id.), cu Joan Bennett, Richard Conte; *The Black Dakotas* (id.), cu Gary Merrill.



# ACUM, PENTRU MAI TÂRZIU...

(SAU DESPRE SELECȚIONAREA ȘI ORIENTAREA PROFESIONALĂ)

de Miron POPESCU

Fotografii de Radu CONSTANTINESCU

## INTERVIU CU UN DIRECTOR (IMAGINAR)...

«Selecție? Ce-i aia? — se miră interlocutorul meu imaginar. Adică nu ce-i aia, ci pentru ce selecție? Pentru că eu, mă uit în dicționar și înțeleg că a selecționa înseamnă a alege; adică eu, director, ajutat de toți specialiștii mei, cu tehnicile cele mai grozave, punem frumușel toți candidații pentru un post la rînd, îi examinăm, îi testăm, îi întrebăm, mă rog, ne lămurim asupra lor, și-apoi hotărîm care e cel mai potrivit pentru postul în cauză. Și-l angajăm, și ne bucurăm, și el se bucură, și producția merge din ce în ce mai bine, și lumea-i frumoasă că planul se realizează, ba se și depășește și... Dar cînd mă trezesc din euforie văd că am mereu lipit pe gard un afiș cu: ANGAJĂM MUNCITORI PENTRU CUTARE CALIFICARE și că sînt doar cîțiva candidați pentru o multime de locuri de muncă libere.

Și știi ce-nseamnă locuri de muncă libere? Înseamnă schimburi incomplete, mașini care nu se folosesc așa cum trebuie, producția pe mia de lei mijloace fixe mai mică și alte necazuri.

În astfel de situații, ce să mai aleg? Adică de ales aleg eu ceva: aleg ceea ce mai operativă pentru a rezolva problema de personal. Cum? Simplu: angajez fără multe complicații oamenii pe care-i găsesc și-i plasez urgent pe locurile de muncă unde necesitățile producției sînt cele mai stringente. Bineînțeles, țin seama de calificarea de bază a oamenilor, dar mă gîndesc și la faptul că muncind se-nvață o meserie. Așa că mă orientez avînd în vedere listele meseriilor înrudite aprobate prin ordin al ministrului și prevederile indicatoarelor tarifare de calificare. Așa se face treabă! — încheie directorul imaginar, operativ, realist, expunerea concisă asupra convingerilor sale cu privire la posibilitățile folosirii unor metode și mijloace moderne de selecție a personalului.

Dar a uitat să-mi spună ceva interlocutorul meu: că în întreprinderea în care aplică metoda dumisale fluctuația personalului este de peste 25% anual; că din cauza accidentelor de muncă are mereu probleme cu Inspectoratul de protecție a muncii; că depășește numărul mediu scriptic planificat, dar nu întotdeauna poate realiza salariul mediu...

## ...ȘI CU UN PSIHOLOG (REAL)

Și-atunci, ca să-mi completez imaginea despre selecție m-am adresat unui psiholog de profesie care lucrează într-un laborator de psihologie înființat doar din august 1971 și transformat apoi în martie 1972 în serviciu de ergonomie-psihologie, condus de un inginer, în cadrul U.C.M.-Reșița.

— Deci se pot aplica și merită să fie folosite mijloace moderne de examinare psihologică?

— Fără nici o discuție se pot aplica! — răspunde categoric tovarășa Ana Maria Gheți. Dacă merită, continuă dînsa, veți hotărî dv. după ce voi spune cîte ceva despre ce s-a făcut în laborator, la început sub conducerea inginerului Ciuhureanu și apoi sub cea a inginerului Vasile Beke și cu sprijinul profesorului dr. docent Nicolae Mărgineanu de la Universitatea «Babeș-Bolyai» din Cluj.

Prima acțiune de angajare a fost un studiu privind integrarea în muncă a noilor angajați, cu un accent deosebit pe situația muncitorilor navetiști, pe fluctuația reală și cea potențială.

S-a continuat apoi cu o cercetare sociologică privind sursele de recrutare a forței de muncă, studiu în care, cu ajutorul serviciului personal, s-au luat în considerare toate răspunsurile date de noii angajați, precum și de cei plecați din unitate, la întrebări urmărind motivele ce i-au determinat la aceste acțiuni.

Am investigat apoi populația de maiștri din uzină, adăugînd la concluziile privind aptitudinile acestora unele constatări asupra trăsăturilor de personalitate și comportament necesare oricărei funcții de conducere.

Am aplicat chestionare de opinii precodate preluate de la CEPECA și adaptate local pentru a determina atitudinea maistrului față de subalternii și superiorii săi și față de propria sa pregătire și ținută profesională. Pentru întregirea imaginii, fiecare maistru a fost caracterizat de doi subalterni și de șeful său direct. S-a constatat cu această ocazie, uneori, o atitudine bipolară: docil cu șefii și cel puțin aspru cu subalternii. Rezultatele individuale au fost aduse la cunoștința celor vizați, și în cazurile limită conducerea secțiilor a luat măsurile necesare.

Laboratorul nostru și-a orientat acum activitatea pe două

direcții principale: a) cercetări psihosociale în cele sectoare din uzină în care fluctuația și integrarea în muncă ridică probleme deosebite; b) cercetare psihosocială în școala profesională a uzinei.

În ceea ce privește cercetarea psihosocială a sectoarelor din uzină care reclamă o astfel de investigație, laboratorul se ocupă în prezent de secția diesel (pentru a stabili psihoprofesiogramele și formulele sociografice optime ale echipelor) și secțiile forjă și modelărie, unde se înregistrează în ultimii doi ani o fluctuație masivă. Deoarece între cercetarea din școală și cea din secția de modelărie am reușit să stabilim încă din acest stadiu al investigației o legătură directă, ne vom opri asupra acestui aspect.

Din modelărie, o secție cu un profil extrem de important pentru uzină, pleacă mulți muncitori calificați.

Meseria de modelor este o meserie extrem de frumoasă și complexă. Ea presupune, în primul rînd, disponibilități intelectuale peste medie, cunoștințe bune de matematică (geometrie) și, în special, vedere în spațiu. Forța fizică trece categoric pe plan secundar. Meseria nu poate fi însușită în toată complexitatea ei, nici măcar de un ins dotat cu aceste calități, în cei 3 ani de școală, din care, de fapt, se rezervă pregătirii de strictă specialitate — prin programă — numai patru luni. «Un bun modelor — ne spune șeful secției, tov. Cesega — se formează în 15 ani de activitate în modelărie». «Un modelor nu poate deveni bun, nici măcar un adevărat modelor, nici în 20 de ani — ne spun 25 de modelori din 25 chestionați — dacă nu are însușirile necesare pentru a deprinde această meserie».

În ultimii 10 ani repartizarea elevilor ucenici la modelărie s-a făcut absolut arbitrar. 25 de subiecți din cei 25 chestionați, la întrebarea: «De ce v-ați ales această meserie!», ne-au răspuns invariabil: «La ea am fost repartizați» — și au recunoscut că nu știau nimic despre această meserie pînă la data respectivă.

Secția modelărie este în ultimii ani foarte solicitată, întreprinderea a oferit condiții de lucru optime acestei secții. Dar solicitarea crescută nu permite echipelor să-și realizeze planul, deci salariul, datorită faptului că, din 15—16 membri ai unei echipe, doar 2—3 sînt modelori formați, ceilalți componenți sînt în curs de pregătire și, oricîtă bunăvoință ar avea, nu pot să învețe toți meseria datorită inaptitudinii pentru meserie.

Disatisfacțiile personale și colective creează o permanentă tensiune în muncă, cei mai puțin rezistenți pleacă la alte întreprinderi, se refugiază în alte meserii, chiar și în cea de turnător-formator.

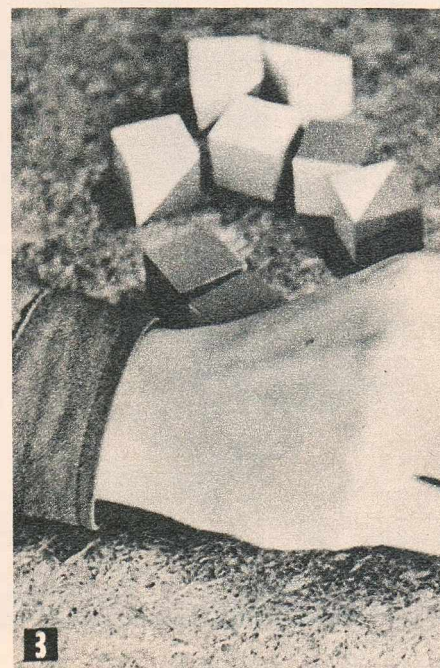
Examinînd copiii înscrși în acest an la clasa de modelori, am constatat că, din întregul efectiv, nici măcar unul singur nu este indicat din punct de vedere al aptitudinilor psihice pentru această meserie. Ba mai mult, singurul elev cu deficiențe motorii marcate a fost înscris și el la această clasă. În aceste condiții, conducerea secției și a școlii, la sugestia laboratorului, încearcă să facă demersurile necesare pentru a alcătui, în urma obținerii aprobărilor necesare, încă din acest an o clasă experimentală de modelori. Elevii vor fi selectați din tot efectivul anului I, pe baza examenului de aptitudini, și, cu asentimentul părinților și al lor personal, vor fi trecuți la clasa de modelori.

Orientarea profesională corectă este astfel garanția satisfacțiilor viitoare în practicarea meseriei, iar pentru uzină acest lucru înseamnă economii substanțiale rezultate din banii care nu se mai investesc greșit în pregătirea muncitorilor de mîine, înseamnă rezolvarea treptată dar sigură a disatisfacțiilor profesionale, factor determinant în fluctuație — a încheiat tovarășa Ana Maria Gheți.

Deci instrumentul modern al investigației psihologice și sociologice poate și trebuie să fie folosit în întreprinderi. Rezultatele sînt certe și ele se referă la cea mai prețioasă resursă de care dispune o unitate socialistă, OAMENII.

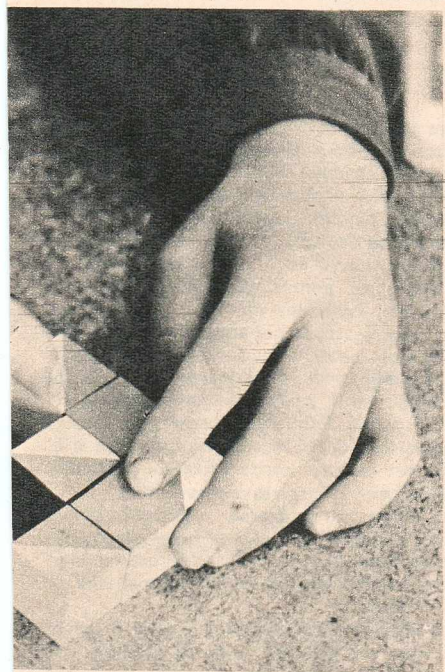
Trebuie aplicate aceste metode cu atît mai mult cu cît sarcinile sporite ale cîncinalului actual se pot realiza doar ținînd seama de indicațiile clare ale tovarășului Nicolae Ceaușescu repetate și cu ocazia ultimei plenary a C.C. al P.C.R. din 20—21 noiembrie 1972: «Va trebui să se ia măsuri concrete — pe întreprinderi, orașe, județe — pentru recrutarea și pregătirea forței de muncă... Pentru meseriile de mai mare complexitate trebuie sporită preocuparea pentru recrutarea și pregătirea tinerilor».

Astfel încît directorii de unități care ar prezenta asemănări cu totul întimplătoare cu interlocutorul imaginar caricaturizat în rîndurile de început vor fi, sperăm, incitați să-și modifice comportamentul, corespunzător tendințelor eficiente în utilizarea forței de muncă

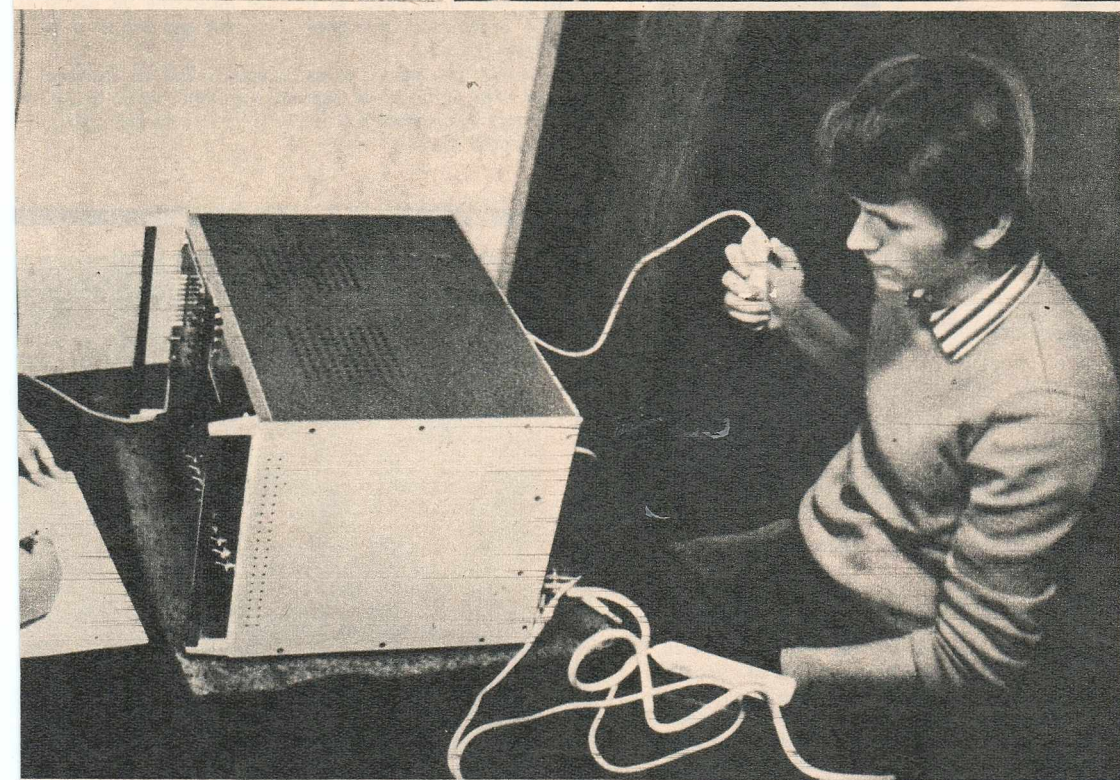




2



4



1-2  
Să testezi personalitatea unui individ sau înclinațiile sale tehnice doar cu un creion și niște hîrtie este greu de imaginat, dar... se poate!

3  
Joc pentru oameni mari? Da, însă unul care permite concluzii foarte interesante asupra gândirii practice a celui ce se «joacă».

4  
Multe accidente de muncă apar din cauza unor defecte personale în discernerea culorilor. Un aparat complex și precis permite depistarea din timp a acestor defecte.

5  
Aparatura delicată și asistența calificată a psihologului permit determinarea unor caracteristici esențiale pentru cei ce lucrează cu mașini și instalații moderne: viteza de reacție la stimuli complecși vizuali și auditivi.

6  
Administrarea testelor este doar începutul unei activități foarte laborioase de statistică și interpretare.

# literare

de Traian STOICA

## patriotismul, sentiment generator al mării literaturi

*A! Bunădimineașă, Primăvară! Iar proaspătă te-ntorci în țară. Tu fragedă, și ea întinerită. În țara din răspintii verzi, fii binevenită. Sint acestea versurile de început al unui poem prin care Tudor Arghezi, în gingașe și transparente vocabule, omagia primăvărată a întinerire a patriei noastre socialiste. Poemul, întru totul antologic, se încheie, alegoric, prin următoarele strofe: Băuși destule lacrimi într-altă primăvară. Din ciutura cu sînge și-aghiazma lor amară. Ți-au semănat în cale, aminte să-ți aduci. Pămîntul cu morminte și cu păduri de cruci. Dă-i mîna, copilăndră de-a pururea fecioară. Că vă-ntîlniți depline acum înția oară. La început de vremuri, nădejdi și învieri. Două-nfloriri de muguri și două primăveri.*

Dragostea de patrie și de poporul ei a dat, nu o dată, felurite incandescențe verbului arghezian. Spiritul devot al autorului *Testamentului* (o capodoperă a expresiei sentimentului național și social) față de «mama țară» i-a luminat din adîncuri opera, iar înțelepciunea poporului, pe care de atîtea ori a celebrat-o în poezia și proza sa, îi infuzează perena ei substanță. Și numai datorită acestei substanțe, care e a pămîntului natal, opera argheziană intră pe poarta universalității.

În esență, aceasta e funcția sentimentului patriotic al creatorului autentic: de a conferi operei acele virtuți prin care ea să se distingă în contextul marilor valori. Patriotismul scriitorului nu e un sentiment sau o atitudine care se manifestă ocazional, circumstanțial. El, desigur, poate să apară și într-o astfel de ipostază în producții «ocasionale», care, create cu talent și emoție, pot să se înscrie în rîndul unor sigure și frumoase realizări. Dar patriotismul artistului, adică acea identificare a lui cu însăși ființa poporului, îi condiționează produsul nu numai manifest, direct declarativ; el e factorul de genază al întregii opere, e implicat organic, indestructibil în textura acesteia. Scriitorul adevărat poate afirma oricînd: «sînt suflet în sufletul neamului meu». Creația unui alt titan al literaturii noastre, Mihail Sadoveanu, e expresia de cea mai înaltă finută artistică a patriotismului său, care l-a făcut să se cufunde în istoria țării, să-i trăiască trecutul și aspirațiile, să-i simtă, ca pe ale sale, durerile și bucuriile ei. Tocmai din cauza luminatului patriotism și democratism al scrierilor sale, dușmanii poporului nu au pregetat să-i ardă cărțile. În opera celui ce a scris *Baltagul* trăiește peisajul molcom sau încrîncenat al patriei, trăiesc oamenii ei, văzuți nu idilic, ci în dramatică înclăstare cu vicisitudinile vieții, istoriei, naturii, e prezent, mai cu seamă, sufletul poporului. Limba scrierilor sadoveniene, vrăjita lor limbă, e sublimarea limbii poporului nostru.

Aceste două nume de pisc ale literaturii noastre, la care, fără îndoială, se pot adăuga multe altele, sînt grăitoare pentru funcția majoră ce o deține atitudinea patriotică a scriitorului pentru declanșarea personalității sale.

De aceea și în literatura ceasului de față această funcție își dovedește acuta ei necesitate pentru o creație valoroasă, de sunet unic, original. Nu mai e nevoie să spunem cît de variată și bogată e sursa de inspirație pe care realitatea noastră socialistă, în plină dinamică creatoare, o oferă scriitorilor noștri. Și acum, ca și în trecut, atitudinea patriotică a scriitorilor generează o creație de un caracter manifest, dar și una în care dragostea de țară e implicată în adîncurile ei, amîndouă, fețe ale aceleiași medalii, care făcute, repetăm, cu talent și însuflețire pot oricînd figura la loc de cinste în istoria noastră literară. Departe de noi gîndul de a înșirui bilanțier o seamă de nume, — bilanțurile de acest fel sînt întotdeauna nedrepte — dar ni se impun ca exemplare, din amîndouă punctele de vedere, numele unor scriitori precum Eugen Barbu, Mihai Beniuc, Geo Bogza, Radu Boureanu, Eugen Jebeleanu, Titus Popovici, Marin Preda, Zaharia Stancu... După cum pentru atîtea slove închinată cu ardență patriei s-ar mai cuveni amintite și numele altor scriitori, ca Al. Andrișoiu, Ion Bănuță, Ion Brad, Vlaicu Bărna, Ștefan Augustin Doinaș, Emil Giurgiuca, Adrian Păunescu, Aurel Rău, Nichita Stănescu, Virgil Teodorescu, Victor Tulbure...

Am fi fost bucurosi dacă la sfîrșitul acestor sumare rînduri am fi putut cita și numele unor critici literari care să se fi ocupat mai consecvent, în studii mai ample, de creațiile literare privite ca emanație a unuia dintre cele mai nobile sentimente: dragostea de patrie, generatoare a unei literaturi autentice, tonice, de profundă educație civică. A unei literaturi care constituie, printre multe alte meniri ale sale, și imboldul de a ne făuri demni istoria, așa cum ne îndeamnă și memorabilul vers: *Nicicînd să nu ne plîngem că ni-e greu.*

# arta omagiază aniversarea rep

Dacă în săptămânile acestei veri creația noastră artistică a stat cu fața spre luminile ideologice și adevărurile umane adânci emanate de dezbaterile Conferinței Naționale a partidului, finalul acestui an trăiește, și în zonele artei, sub semnul aniversării republicii. Moment de bilanț dar și de inspirată privire înainte, în viitor, acest 30 Decembrie festiv impulsionează forțele noastre creatoare, le stimulează la gesturi substanțiale de artă, de artă robustă, optimistă, cu neîndoiebnic caracter educativ. Toate domeniile creației, — teatrale, muzicale, plastice — toate instituțiile noastre artistice, toți oamenii de artă își strâng în aceste momente forțele pentru a realiza acele opere menite să încununeze cum se cuvine fruntea acestui prim sfert de secol de republică. Informațiilor culese de noi — și pe care le veți citi în rîndurile ce urmează — le adăugăm și câteva convorbiri mai largi, care au stărunit asupra unor spectacole, a activității citorva dintre instituțiile noastre artistice. Fără ca prin aceasta să micșorăm importanța celorlalte realizări de artă, pe care nu le-am putut, practic, oglindi în paginile de față.

Așadar, ni se anunță — printre altele — o mare expoziție retrospectivă de artă plastică contemporană, organizată sub auspiciile și în sălile Muzeului de artă al Republicii Socialiste România, care va încerca să ofere o imagine cuprinzătoare a direcțiilor și substanței artei noastre plastice în acești ultimi 25 de ani. Salonul de pictură și sculptură al municipiului București, expoziția de grafică a aceluiași oraș, ca și expozițiile județene ale filialelor și cenaclurilor Uniunii artiștilor plastici din toată țara — manifestări devenite tradiționale, cum bine se știe, și așteptate cu viu interes de toți iubitorii artelor frumoase — vor aduce pe simeze mărturii ale nenumăratelor opere de artă angajată, militantă, oglindind realități ale vieții noastre și căutările a nenumărate talente, dornice să-și afirme personalitatea, credința, viziunea artistică proprie.

Teatrele — ca și scenele muzicale — își aduc și ele omagiul marii noastre sărbători, montînd spectacole speciale, recitaluri și montaje de poezie, dintre care ne vom mărgini să cităm premierele: «Zodia taurului» de Mihnea Gheorghiu și «A doua față a medaliei» de I.D. Sîrbu, ambele la Teatrul Național din București. Teatrul Giulești va prezenta în premieră «Casa care a fugit prin ușă» de Petru Vintilă, iar Teatrul Nottara, «Bună noapte nechemată» de Al. T. Popescu. Ne oprim aici cu informațiile, urmînd să revenim asupra acestei probleme într-un număr viitor al revistei noastre.

## OMAGIUL OPEREI ROMÂNE



Magdalena Popa și Petre Ciortea în «Primăvara».

— Stimate tovarășe director Mircea-Horia Simionescu, deși paginile în care public acest scurt interviu au o intenție strict informativă, nu-mi pot îngădui să încep și eu prin a vă întreba ce pregătește Opera în întîmpinarea aniversării republicii, pentru simplul fapt că ați declarat deja, s-a scris, s-a comentat, s-a publicat programul dv. Ca fost — și actual! — publicist, dv. sînteți o mană cerească pentru ziariști, care nu vă cruță deloc și vă hărțuiesc, cum se vede, într-una cu interviurile...

— Eu rezist totuși, nu ostensc, și iată, repet și pentru dv. că toate aceste săptămîni ce urmează sînt dedicate sărbătorii noastre, că toată această idee a spectacolelor-serie, a spectacolelor-eveniment va culmina — în a doua parte a lunii decembrie — cu o săptămîină a muzicii românești în care vom înmănușea spectacolele «Oedip» de George Enescu, o seară Paul Constantinescu — în care vor fi prezentate lucrările «O noapte furtunoasă» și «Nuntă în Carpați» — precum și baletele «Primăvara» de Cornil Trăilescu și «Print și cerșetor» de Laurențiu Profeta. Momentul special al săptămîinii omagiale îl va constitui, sperăm, premiera noii versiuni muzical-regizorale a operei istorice «Ion Vodă cel Cumplit» de Gheorghe Dumitrescu. Ne străduim să realizăm un spectacol cu adevărat monumental, care, trebuie să vă mărturisesc, a început de pe acum să intereseze impresarii străini.

— Preocuparea dv. de prim plan rămîne, nu mă îndoiesc,

aceea de a aduce publicul nostru, publicul tînăr mai ales, în sala Operei, tocmai pentru a demonstra tineretea perpetuă a genului și forța sa de atracție. După cîte știu, în stagiunea aceasta prima scenă lirică a țării nu a dus lipsă de spectatori — cum s-a întîmplat în alte stagiuni, din păcate...

— Da, publicul nu ne ocolește. Ar fi și păcat, de vreme ce Opera română se bucură de prezența unor forțe artistice cu totul deosebite, pentru care sîntem realmente invidiați peste hotare. Problema numărul 1 mi se pare cea de a pune în valoare aici, la noi acasă, acest tezaur de forțe artistice ale școlii noastre de canto și balet, aparținînd generației de mijloc sau celei foarte tinere, toate formate în anii republicii. E obligația noastră față de artiști, dar și față de public. Existența acestor mari talente ne impun judicioasa lor etalare în roluri importante și în spectacole de răsunset care să suscite interesul publicului meloman și să ducă chiar la lărgirea acestui public.

— Presupun că programarea aceasta judicioasă, cum o numești, cere un efort special, de adevărat creier electronic, de vreme ce trebuie puse de acord solicitările acestor mari artiști peste hotare cu setea noastră de a-i vedea și auzi cît mai des și aici, în țară.

— Climatul favorabil pentru realizarea acestui program există, nu vă îndoiiți. Cu atît mai mult cu cît instituția noastră este preocupată să urmeze indicațiile de partid privind organizarea științifică, aplicabilă pe deplin și la activitatea artistică.

— Așadar, pot încheia aceste puține rînduri cu speranța că vom avea parte de un decembrie prolific pentru școala românească de compoziție și interpretare în domeniul operei.

— Eu cred că da.





# ublicii

## 5 MINUTE CU C. BACIU



C. Baciu: «Intermezzo muzical».

— Stimate Constantin Baciu, de cîtăva vreme prezența dumitale la expoziții alături de pictori e nelipsită. Trebuie să presupun că ai uitat de opera grafică?

— Nicidecum... E un interludiu... o respirație mai adîncă, un timp de meditație, de liniște, de libertate, pe care mi-o dă pictura, poate și un timp al căutărilor... În orice caz, mă pregătesc pentru o reîntîlnire cu Caragiale. M-am hotărît să ilustrez momentele și schițele. Deci n-am uitat vechile iubiri. Desenul, știi matale...

— Observ în pictura d-tale, spre deosebire de desen, o anumită încifrare a imaginii.

— Fiecare om are un mod de a trăi. Modul meu de existență e o nesfîrșită dorință de a cunoaște. Sigur, pornind la o investigație (care totdeauna are ceva pozitiv), fiecare se înarmează cu instrumente specifice, cu unelte și tehnologii. Unealta mea este fantezia. Și cu ea pornesc la drum, și pe măsură ce înaintez fac descoperiri minunate în acest univers bătrîn al culorilor. Sînt ca un astronom care rătăcește printre stele necunoscute. Nu e această permanentă dorință de a cunoaște, de a descoperi, o trăsătură de bază a spiritului contemporan? Prin această pictură, în care culoarea se ordonează după legile secrete ale fanteziei, eu ofer retinei un popas odihnitor, și omului care o privește, încîntare, o încîntare pe care am trăit-o eu însumi și pe care o dărui celui care vrea s-o retrăiască. E la fel cum ai dărui un peisaj sau o floare...

— Ne aflăm într-un decembrie festiv, timpul marilor expoziții omagiale...

— Sper să fiu prezent. Am propus juriilor trei fantezii cromatice și cîteva desene cu aspecte din viața noastră cotidiană. Dar să așteptăm verdictul juriilor...

C. B.



Apropierea momentului sărbătoresc al aniversării republicii este înțimpată cu febrilitate — după cum ne anunță corespondențele primite — și de către ansamblurile artistice de amatori din întreaga țară. Repertoriul împrăpătate, culegeri folclorice de ultimă oră, — aducînd piese inspirate din viața nouă a satelor noastre — elemente tinere și talentate cooperante în formațiile coregrafice ori în cele corale, făgăduiesc, pentru finalul acestui an, o serie de spectacole de artă populară de înaltă clasă. Le așteptăm deci, oferindu-vă pînă atunci o măturie fotografică în culori.

## «TE CÎNTĂM, PĂMÎNT STRĂBUN»

— «Rapsodia română», pe care dv. o conduceți, tovarășe director Eugeniu Ioniță, este la ora actuală, după cite știu, singurul ansamblu artistic profesionist cu stagione permanentă în București. În cunoscuta dv. sală de pe Lîpscani au fost anunțate vara aceasta, seară de seară, spectacole pentru turiștii străini, dornici să se desfete cu comorile artei populare românești.

— Să nu uităm totuși și de celălalt ansamblu de prestigiu, «Doina», care se ocupă de asemenea de valorificarea la înalt nivel a folclorului nostru muzical și coregrafic. Vreau însă să menționez că dincolo de arta noastră de export, ca să zic așa, de participarea noastră la festivaluri internaționale, — în stagiunea trecută am fost invitați la San Marino, Salonic, München — noi sîntem foarte insistent preocupați și de publicul nostru de acasă: în cele 11 luni ale anului artistic am dat 365 de spectacole aici, în țară, în peste 60 de centre muncitorești, în fața a 200 000 de spectatori, iar stagiunea am deschis-o cu spectacole în mari uzine bucureștene. Vă spun toate acestea pentru că noi considerăm întreaga stagiune o stagiune jubiliară, închinată celor 25 de ani ai republicii.

— Presupun totuși că pregătiți și un spectacol special pentru acest decembrie sărbătoresc.

— Fără îndoială. Se va numi poate «Te cîntăm, pămînt străbun»; titlul e provizoriu, dar exprimă intenția noastră și substanța patriotică a spectacolului. V-aș sem-

nala în mod special, din cuprinsul acestuia, cantata-poem «Țara mea, mîndria mea» scrisă de Florin Comișel pe text de Florin Raba, piesă de largă respirație, pentru cor mixt, recitatori și orchestră, valorificînd melosul nostru popular. Cealaltă lucrare specială este un dans tematic cu subiect de muncă, montat de maestrul nostru coregraf Ștefan Gheorghe tot pe muzica lui Florin Comișel, și în care gesturile muncii sînt transfigurate artistic într-o viziune coregrafică contemporană. Versuri patriotice și cîntece din folclorul nostru nou, ca și dansuri autentice populare din diferite zone etnografice ale țării, vor completa acest spectacol omagial.

— De vreme ce considerați întreg acest an artistic un an jubiliar, poate îmi împărtășiți și proiectele repertoriale pentru viitorul apropiat.

— Cu plăcere. Lucrăm în prezent la un spectacol de miniaturi folclorice — «Flori alese» — realizat cu mici grupuri vocale și soliști și pregătim un nou concert de muzică populară românească, care va urmări cu precădere respectarea specificității fiecărei zone folclorice. Ne mai gîndim și la un mare spectacol pe tema «Obiceiurile de nuntă la români» și vom continua, desigur, seria acelor reprezentații intitulate «Mugurel de cîntec românesc» în care lansăm tinere talente de pe întreg cuprinsul țării.

— Cum se vede, sînteți puși pe fapte mari. Spor deci la treabă.

# arta omagiază aniversarea republicii

(Continuare din pag. 16-17)

## ZODIA TAURULUI

— Așadar, dv., Mihai Berechet, ați început să convertiți în faptă scenică piesa lui Mihnea Gheorghiu, «Zodia taurului», pe care Naționalul bucureștean o închină — împreună cu o altă premieră originală — momentului festiv al aniversării republicii. Piesa a mai cunoscut o versiune spectacolistică, la Craiova, dacă nu mă înșel.

— Pe care, din fericire, nu am văzut-o, eu evitând dealtfel din principiu să pun în scenă un text pe care-l știu dintr-o montare anterioară, tocmai pentru a nu fi cumva tributar acelei imagini. Cu atât mai mult cu cât de acest text m-am apropiat nu numai cu un ochi proaspăt, ci și cu încredere și responsabilitate. Imaginea artistică a lui Tudor Vladimirescu te obligă imens, formula piesei — o dezbateră lucidă, cu adânci și autentice rădăcini în realitatea istorică, apelând chiar la punctul de vedere al lui Marx asupra revoluției de la 1821 — la fel. Ne apropiem treptat — eu și echipa de interpreți — de acest text, pe măsură ce-i descifrăm sensurile și valorile.

— Echipa? Presupun că ați făcut, ca de obicei, o distribuție forte.

— Judecați singură: Florin Piersic va fi Tudor Vladimirescu; Ovidiu Iuliu Moldovan — Metternich; Emanoil Petruț — Brincoveanu; îi mai am în distribuție pe Draga Olteanu, Simona Bondoc, George Motoi, Elena Sereda... Valoros în lucrarea lui Mihnea Gheorghiu — și ceea ce ne preocupă intens pe toți cei ce muncim la spectacol — este relevarea într-un spirit de sinteză a celui fior revoluționar, de autentică esență românească, care traversează piesa. Consider că ghid al viziunii scenice ideea, realitatea, după care poporul român, «așezat în calea

tuturor răutăților» cum spunea Neculce, și-a găsit întotdeauna resursele interioare pentru ca, adaptându-se, luptându-se în momente de cumpănă, să-și salveze entitatea națională.

— Și care este modalitatea regizorală în care veți realiza spectacolul?

— Vom fi fideli textului și nu vom încerca — nici eu, nici scenografa Florica

Mălureanu — o falsă monumentalitate, ci vom realiza acele nuclee de viață sensibilă, puternică, acele imagini de observație istorică, lipsite de grandilocvență, pe care le-a creionat autorul. Nu mă interesează atât descrierea caracterelor, cât mai ales prezentarea sintetică a caracterului poporului român, pus în balanțele istoriei la un moment dat.

— Asta nu înseamnă, sper, topirea personajelor, și mai ales a unuia de dimensiunile legendare ale lui Tudor din Vladimiri, într-o pastă umană neutră, albă, fără contururi.

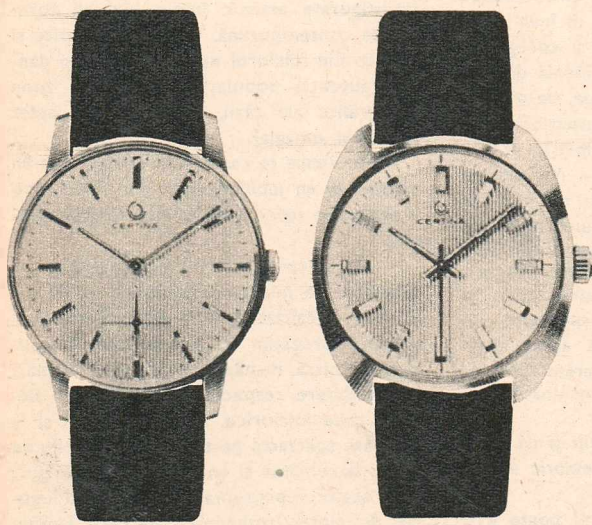
— Cîtuși de puțin. Și nici nu ar fi cu puțință cînd e vorba de un actor cu personalitatea și farmecul lui Florin Piersic, cred că sînteți de acord. Aș vrea să mai notați, cu voia dv., că, lucrînd spectacolul într-un ritm intens, ne vom strădui să-i dăm premiera chiar în zilele sărbătoririi republicii, ca pe un omagiu pe care Teatrul Național îl aduce istoriei, culturii naționale.

Pagini realizate de Sanda DIMA

La prima repetiție a «Zodiei taurului», schimb — armonios! — de păreri între regizorul Mihai Berechet și interpretul lui Tudor Vladimirescu — Florin Piersic.

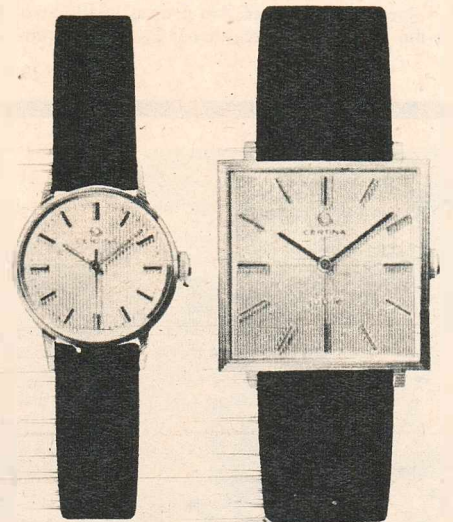


Un cadou care oferă certitudine — ceasul „Certina“



70-250

52-147



17-150

40-177

Toate modelele CERTINA sînt antișoc, antimagnetice, insensibile la variațiile de temperatură și prevăzute cu resort incasabil Superflexo.

## CERTINA

De vînzare la magazinele «Bijuteria» din întreaga țară.

# palestra

de Victor BĂNCIULESCU

## inteligența jocului

Cu vreo 60 de ani în urmă, nea Mircea Iconomu, student agronom la Montpellier, și-a luat tovarăș de joacă pe pictorul de mai târziu Henri Catargi, în încercarea de a transplanta pe tăpșanele Bucureștilor năzdrăvănia cu care, la 1823, a intrat în istoria sportului elevul poznaș William Webb Ellis de la colegiul din Rugby. Sportsman convins și jucător de tenis (încă, la vârsta lui Avery Brundage), nea Mircea Iconomu se însoțise cu alți tineri ai vremii în dorința de a muta pe plaiurile românești jocul cu mingea țuguiată, învățat de ei înșiși prin școlile franțuzești. Sămînța azvirlită atunci a încolțit.

De 21 de ori, de atunci, echipele de rugby ale Franței și României s-au tot întâlnit, pe diverse terenuri, transformând meciul acesta—acum anual—în cel mai important eveniment al jocului cu balonul oval pe continentul european. Și tot de atunci—cu trei excepții, trei senzaționale victorii neexploatare, cum se cuvenea, pentru îndreptarea ierarhiei—noi am rămas veșnici ucenici ai meșterilor gali. Așa cum s-a întâmplat și duminică trecută în patria de relegare a lui Ovidiu, unde crivățul scit, dezlănțuit pe platoul tomitan, a înghețat deopotrivă mîinile lui Spanghero și ale fraților Rășcanu, dar n-a putut șterge de pe tabela de marcaj scorul defavorabil echipei române (6-15).

S-ar fi putut altfel? Părerile, fără a purta totdeauna girul competenței, sînt divizate. Cînd un antrenor (uitînd parcă propria sa experiență franceză) susține că un rezultat de egalitate ar fi fost mai echitabil—treacă-meargă. Dar s-au găsit și dintre aceia care pretindeau victoria, ignorînd realitățile. De fapt, la rugby—bine spunea cineva—e oarecum ca la tenis: sute de mii de oameni privesc meciul transmis pe micul ecran, dar numai o mie pricep noțiunile elementare ale jocului.

Iar dacă am abordat domeniul statisticii, să spunem cît de greu e să potrivești balanța cînd ai în spate doar 2 000 de jucători, față de cei 200 000 ai adversarului! Calitatea se naște aici din tradiție și cantitate. Iar federația noastră de specialitate, decapitată (rămasă în ultima vreme fără secretar general și fără antrenor federal), se zbate nu numai în sărăcie, ci și în lipsă de idei. Meciul major al anului în lumea rugbyului continental, un eveniment sportiv de răsărit internațional, a fost mutat la Constanța, pe un stadion deschis spre mare, supus tuturor vînturilor, admirabil poate în sezon estival, dar nepropice în ziua primei zăpezi. Dacă era vorba de o acțiune propagandistică pentru rugby, i se putea atribui Constantei altă partidă intertări. Iar dacă nu există altă soluție (se spune că în București stadioanele sînt ferite de crampoanele rugbystilor, pentru a le rezerva doar crampoanele de fotbal) atunci de ce nu s-a jucat și meciul cu echipa R.F.G. tot la Constanța, măcar pentru a-i obișnui pe jucătorii noștri cu vijelioasa atmosferă marină ivernă?

Jucătorilor români nu li se pot reproșa prea multe lucruri. Ei au fost învinși de un adversar mai bun, dotat cu inteligența jocului. Această calitate, noi încercăm prea adesea s-o suplînim printr-o tentativă de șiretenie, mergînd împotriva spiritului jocului, pe care orice arbitru britanic (inclusiv cel scoțian de la Constanța) o va reprimă drastic și prompt. Numai așa se explică faptul că, masați în propria lor jumătate de teren, rugbystii români au comis numeroasele ofsaiduri, care au determinat loviturile de pedeapsă și de pe urma cărora scorul a devenit decisiv favorabil francezilor.

Lipsa de voinicie și de omogenitate a pachetului de înaintași se mai poate repara. Mijlocași la deschidere mai sprinteni și mai agili se vor găsi cîndva. Ceea ce trebuie să cumpărăm însă urgent este o tonă de înțelegere a jocului, sub toate aspectele. Și ar mai fi ceva, o idee sugerată de nea Mircea Iconomu, care—cu vederea deloc slăbită la 87 de ani—a văzut meciul la televizor: să facem rost urgent de un căpitan de echipă (jucător, nu ca la tenis), un bun organizator și dirijor al jocului în teren!



Priviți această fotografie. E de-a dreptul emoționantă. Marcate vizibil de efort, fețele jucătorilor noștri Ciornei, Postolache și Dărbăban exprimă poate regretul de a nu fi realizat victoria mult dorită, dar în același timp hotărîrea de a persevera în viitoarele întâlniri. Nu faptul că nu i-au învins pe francezi este lucrul cel mai grav. În sport, și mai ales la rugby, bărbăția jocului te face să privești parcă altfel o înfringere.

Pe fețele jucătorilor noștri cîtim poate îngrijorare pentru felul cum se dezvoltă mișcarea rugbystă, la ora actuală, în țară. Și fără o mișcare rugbystă temeinic înrădăcinată în viața sportivă duminicală nu putem emite mari pretenții în fața unei echipe ca cea a Franței.

Prin victoria obținută în fața Universității Clujene (3-1), echipa Dinamo a preluat—în prag de iarnă—șefia diviziei «A». Din păcate—zicem din nou din păcate—partida a avut de suferit atât din punct de vedere al frumuseții jocului, dar mai ales din cauza «schimburilor de amabilități» ale unor jucători.

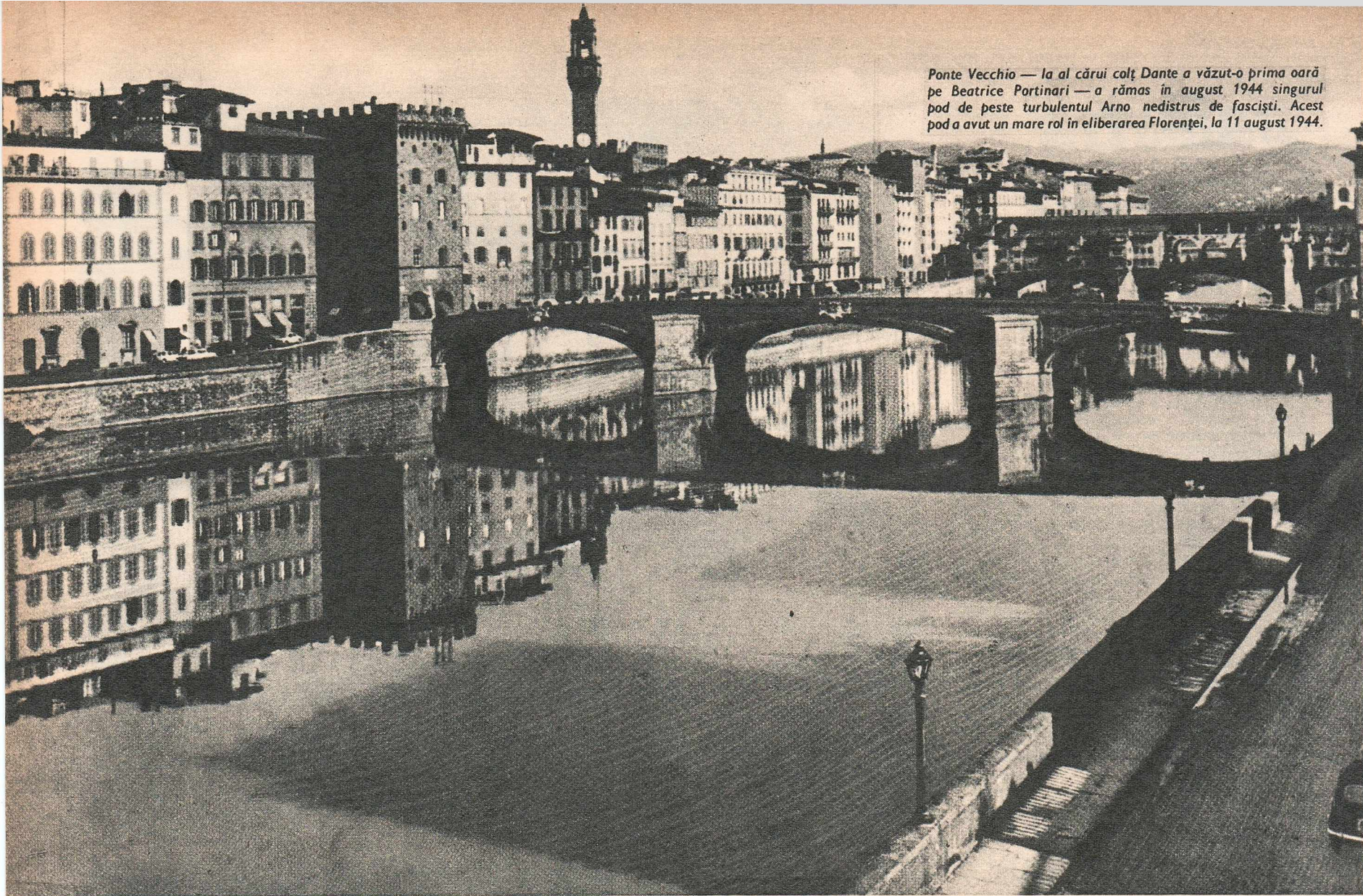


Brazilianul Emerson Fittipaldi este fără doar și poate cel mai mare automobilist (formula 1) al anului.

Victoriile sale, cîștigate de o manieră impresionantă, au demonstrat faptul că în afara temerității, preciziei în conducere și reflexelor extraordinare, Fittipaldi este un sportiv care gîndește tot timpul, ceea ce i-a permis să se impună în fața unor alergători de mare renume.

Întors acasă după cîștigarea titlului mondial, brazilienii i-au făcut o primire răsunătoare. Ei se pot mindri la ora actuală că au două celebrități în viața sportivă: Pele și Fittipaldi. Iată de ce Pele a ținut să transmită propria sa coroană noului erou sportiv: Fittipaldi.





Ponte Vecchio — la al cărui colț Dante a văzut-o prima oară pe Beatrice Portinari — a rămas în august 1944 singurul pod de peste turbulentul Arno nedistrus de fasciști. Acest pod a avut un mare rol în eliberarea Florenței, la 11 august 1944.

**pe străzile lumii**

# sub zidurile cetății florența

de Cristian POPIȘTEANU

Întâlnirea mea cu cetatea nobilă Florența — orașul crinului roșu — a început în zorii unei zile cețoase de toamnă. Am revenit în orașul din cîmpia toscană sub toate anotimpurile, dar niciodată, — oricît de intensă ar fi fost lumina soarelui sau oricît de clară noaptea — absolut niciodată, siluetele orașului nu m-au impresurat cu o mai categorică familiaritate. Erau reale și fantastice. Am înțeles irezistibila lor forță de sugestie de atunci, abia mult mai târziu. Debarcasem în Terminusul feroviar florentin în zorii unei zile cînd se împlineau abia trei ani de la diluviul care adusese la un pas de dispariție acest inestimabil leagăn al Renașterii, fără de care nu doar Italia și Europa s-ar trezi mult mai sărace, ci întreaga umanitate. Și dacă nici unul dintre florentinii cunoscuți nu s-a avîntat vreodată în elogii față de orașul natal, lăsîndu-mă cu inegalabilă discreție să-i descopăr singur farmecul, cu toții nu și-au ascuns spaima în fața acelei tenebroase nopți de 4 noiembrie 1966 cînd, sub furia apelor Arnoului năvălîte peste catedrale, case, muzee și biblioteci, părea că nu numai și nu atât viața lor se va sfîrși, ci va muri Florența. Poate doar acel tăcut și atotcunoscător

al secretelor Florenței care este academicianul Alexandru Rosetti ar putea să discearnă căror minuni create de geniul uman și amenințate de pieire le corespundeau nuanțele durerii florentinilor.

**«UN ORAS AL STUDIULUI RIGUROS,  
AL FLORILOR, AL ELEGANTEI,  
AL SERIOZITĂȚII»**

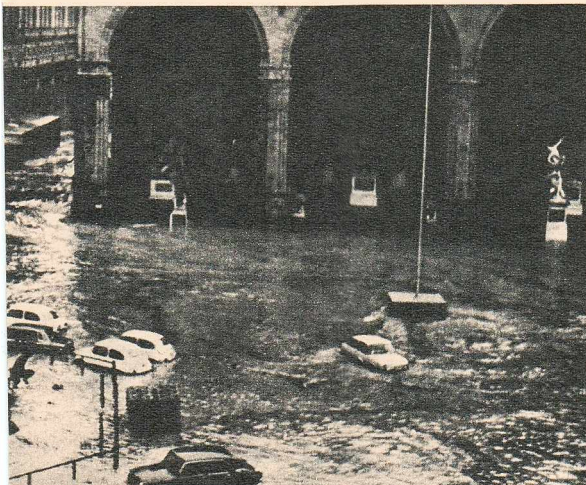
Aceasta era Florența pentru André Gide. Și așa a rămas ea pînă în zilele noastre. Pentru că oricît de pregnantă ar fi viața contemporană a celor peste o jumătate de milion de locuitori ai capitalei toscane, ea nu reușește să se sustragă călătoriei înapoi în timp pe care o începi cum ieși de pe peronul gării. Nicăieri în toată Italia nu întâlnești atîta liniște citadină, atîta seninătate umană, unite cu o indicibilă distincție a oamenilor și locurilor, ca la Florența. De îndată ce pășești pe străzile ori stratelele ce unduiesc pămîntul ce-i adăpostește pe florentini încă de un secol înaintea erei noastre, istoria și se dezvă-

luie la dimensiunea întregului. Conservîndu-și intacte, pe spațiul restrîns al cîtorva kilometri pătrați, însemnele înfloritoare sale identități renaștentiste, Florența rivalizează cu șanse de prioritate cu oricare din marile metropole europene în care s-au născut și destrămat imperii. Și, fără a mă asocia vreuncea dintre numeroasele rivalități care de-a lungul Italiei afirmă întietatea atîtora dintre centrele diferitelor ei regiuni, trec pe primul loc în imaginarul meu buletin de vot Florența. Chiar înaintea Cetății eterne și a Veneției. Pentru că în toată splendoarea lor, Roma și Veneția își tulbură armonia cu semnele vizibile și întristătoare ale declinului roman sau de mult-afinșitei puteri economice și militare a cetății Dogilor asaltate de ape. Pe cînd Florența și-a păstrat — de-a lungul unui destin istoric deloc ferit de războaie, învazii, cataclisme — secreta și invincibila armă a frumuseții. Nu greșea scriitoarea engleză Elisabeth Browning cînd numea Florența «cel mai trumos oraș imaginat vreodată de oameni». Dacă ar fi să aleg cele trei imagini care m-au impresionat maxim din tot ceea ce am văzut, făurit prin munca și talentul oamenilor trecutului, ele ar fi Partenonul și coloanele ce i se alătură pe Acropole, frescele mănăstirilor din nordul Moldovei și înflăcărata cetate a Florenței.

Zidurile palatelor, fortărețelor și catedralelor se înalță și astăzi la fel de puternice și nestîrbite ca în vremea cînd Florența, una dintre capitalele cele mai strălucitoare ale Europei medievale, trăia o intensă viață, socială, economică, financiară, politică, militară, artistică și științifică. Fiecare clădire are povestea ei, povestea luptelor poporului cu potențații, povestea luptelor republicii cu invadatorii străini, povestea luptelor care au zămislit umanismul renaștentist. Și toate aceste povești alcătuiesc zestrea de neprețuit a Florenței, zestre pe care de aproape nouă secole florentinii o adună și o împart cu lumea întreagă. De tot atîtea secole s-au concentrat în centrul orașului, gravitînd în jurul Pieței Signoriei, măturile în piatră și în marmură, în lemn și în ulei prin care s-a făurit faima florentină. Și niciodată oamenii secolului XX nu vor ști cu cit au atîrnat mai greu în balanța istoriei deciziile luate în Piața Signoriei, la Palazzo Vecchio sau în Palazzo Uffizi, la Palazzo del Bargello sau la Palazzo Pitti, în atotputernicul Palazzo Medici-Riccardi ori la Palazzo Strozzi. Din fiecare din aceste palate unde se înmănușeau pasiunile politice și discordiile financiare, unde se puneau la cale campaniile politice și cele militare se zăreau zidurile palatelor adversarilor sau prietenilor. Ele se întretaie doar cu zidurile Domului Santa Maria del Fiore sau cu porțile campaniei lui Giotto, cu străvechea mănăstire dominicană Badia sau cu luxoasa capelă Medici, cu bisericile Santa Maria Maggiore sau Santa Maria Novella, Santa Trinita sau Santa Annunziata, cu fortăreața Belvedere (întărită de Michelangelo Buonarroti) sau cu casa lui Dante.

Toate aceste lăcașuri ale puterii politice sau religioase, ale artelor sau finanțelor păstrează amprenta personalităților care le-au fost contemporane. Și peste toți — artiști (să-i reamintesc doar pe Cimabue, Giotto, Arnolfo Pisano, Donatello, Beato Angelico, Botticelli, Brunelleschi, Leonardo da Vinci, Michelangelo), politicieni (un Savonarola, un Machiavelli),

scriitori (Dante, Petrarca, Boccaccio, Guicciardini), savanți (Galileo Galilei și iarăși Leonardo da Vinci, Borelli și Pico della Mirandola), exploratori (Amerigo Vespucci) — și toate (istoria lungului ev mediu consemnează continuele înfruntări dintre partidele Guelilor și Ghibelinilor, dintre călugării franciscani și cei dominicani, dintre împărații Sfântului Imperiu roman și papii Sfântului Scaun, dintre Liga celorlalte cetăți italiene și capitala Toscană) se întinde și azi umbra familiei care a dominat timp de trei secole și și-a legat numele la rău și la bine de Florența — I Medici. Atunci cînd, la 1421, Giovanni de Medici a fost ales Gonfaloniere al Justiției, momentul era marcat de semnele gravei crize economice a celei mai bogate dintre republicile italiene, care-și impusese moneda — fiorinul — drept cea mai forte valută europeană și care pe atunci făcea într-o lună afaceri de peste 20 000 000 lire la cursul anului 1968 — ceea ce înseamnă o cifră aproape dublă față de actualele tranzacții comerciale ale Florenței. Declinul comerțului și manufacturilor, producției de lînă și obiecte din pielărie — al căror secret de prelucrare optimă florentinii l-au păstrat pînă azi — alarmase într-atît lumea finanțelor, încît soluția cea mai indicată le-a părut tuturor încredințarea înaltei magistraturi reprezentantului uneia dintre familiile cele mai bogate de negustori și bancheri. În anul următor, 1422, după ce republica florentină crease o nouă instituție — Consoli del Mare — era lansată și prima sa flotă care pornea din portul Livorno, cumpărat de la genovezi contra 100 000 de fiorini de aur. Era începutul noii expansiuni comerciale florentine și totodată al ascensiunii familiei Medici. Dominînd republica și expulzată de Aduana poporului, revenind cu ajutorul lui Cezar Borgia și aclamați de mase, exploatănd și ocrotind, Medici au încrustat mai mult decît orice familie florentină



În urmă cu ani, diluviul adusese la un pas de dispariție inestimabilul leagăn al Renașterii.

acest nume în însăși viața cetății. Cosimo cel Bătrîn și Lorenzo Magnificul, Caterina și Maria, reginele Franței, papii Leon al X-lea și Clemente al VII-lea, Alexandru, primul duce de Firenze și Cosimo întiul, duce de Toscana, sînt doar cei mai vestiți. Și poate că tainica explicație a refuzului florentinilor de a-și lăuda urbea poate fi descifrată nu numai în tezaurul artei, științei, culturii, gîndirii florentine care înfruntă secolele alături de masiva și cizelata arhitectură a palatelor, ci și în amănuntul statistic stupefiant că, raportată la proporțiile populației sale, Florența a dat omenirii cel mai mare număr de personalități care au contribuit la progresul civilizației europene.

#### «ORAȘUL FĂRĂ PÎINE, FĂRĂ APĂ, FĂRĂ LINIȘTE»

Era Florența sub ocupația nazistă. Am zăbovit ore în șir la arhivele Rezistenței antifasciste de pe Via Cavour, la doi pași de Santa Maria del Fiore, și lângă Palazzo Medici-Riccardi. Ziarele și manifestele răsfoite, documentele văzute m-au convins că dacă florentinii au luptat glorios odinioară împotriva goților și longobarzilor, dacă ei s-au răscolit adesea împotriva ocupației franceze și, mai ales, a încercării napoleoniene de a-i dizolva într-un efemer regat Etrurian, iar în vremea creării statului național italian i-au dăruit prima capitală, în anii regimului mussolinian flacăra Rezistenței a luminat de la Florența întreaga Toscană. Începutul mișcării de partizani cunoaște regrupările patriotice de pe colinele și Apeninii inconjurători: Monte Arniata, Protomagno, Chianti,

Maremma, Pistoia. Chiar la Florența ziarele ilegale ce-mi trec acum prin mîna erau tipărite cu regularitate în mii de exemplare în străvechi palate. Apogeul luptei antifasciste l-a constituit insurecția națională din august '44. Această insurecție fusese pregătită de zece luni de luptă armată împotriva cotropitorilor nazisti și a autorităților fasciste, luni în care s-au înregistrat 400 000 ore de grevă ale muncitorilor, iar 1 000 de inamici au fost scoși din luptă. Din iulie 1944 squadrele de apărare atacă fără încetare forțele de ocupație germane. La Florența și în împrejurimi, numărul participanților la aceste formațiuni este de 35 000 de oameni. «Florența — scrie Luigi Longo, președintele Partidului Comunist Italian — își mobiliza forțele pentru a se elibera. Florența era hotărîtă să lupte». În ultimele zile muncitorii au părăsit în masă întreprinderile datorită faptului că nemții încercau să-i ridice pentru a-i deporta în Germania.

Manifestele și ziarele pe care le văd sînt o cronică demnă de renumele Florenței.

«Cetățeni ai Florenței, dacă nu luați armele în mînă, dacă nu porniți pe calea insurecției pentru a-i alunga pe călăii voștri, pentru a vă apăra, veți avea de îndurat fără îndoială soarta atitor altor localități din Toscana. Nu vă lăsați amăgiți de iluzia că germanii au declarat Florența «oraș deschis». Nu poate fi oraș deschis un oraș înșesat cu trupe gata de luptă, plin de arme, de muniții, de comandamente... Cetățeni ai Florenței, nu dați ascultare vocilor care vă îndeamnă la împăcare, la încheierea de acorduri, la armistițiu...». Sînt cuvintele prin care, în iulie 1944, ziarul florentin «Azione Comunista» chema la luptă masele. La 23 iulie a luat ființă divizia de asalt «Arno», al cărei comandant, Aligi Barducci, — Potente cum i se spunea — a căzut eroic în zilele insurecției.

În noaptea de 3 spre 4 august, nazistii au distrus podurile de pe turbulentul Arno ale cărui revărsări pricinuiseră și aveau să mai producă imense pagube și suferințe florentinilor. Singurul pod care a rămas neatins a fost Ponte Vecchio, la al cărui colț, se spune că, Dante ar fi întîlnit-o pe Beatrice Portinari într-o zi din 1274. Dar în august 1944 Ponte Vecchio avea altă misiune. Iată un reportaj al acelor zile însingurate.

«Din strada Guicciardini, — scria «Azione Comunista» — redusă la grămezi de moloz, începe o lume a ruinei și a devastărilor, orașul împușcării tuturor celor care se duc să caute un pic de apă, orașul fără piine, fără apă, fără liniște. ...Dacă vrem ca și aceste cartiere ale noastre să facă parte din Florența liberă... trebuie să colaborăm, cu arma în mînă, cu frații noștri din Oltrarno și cu armatele eliberatoare pentru a-i alunga pe nazisti, pentru a elibera Florența».

Sub asaltul general al partizanilor și al trupelor anglo-american, la 11 august Florența își serba eliberarea în sunetele imnului «Martinella del Bargello» — «Toți la acțiune».

#### «...MAI DĂ FLORENȚA ȘI AZI CA DE OBICEI VALORI ÎN FAPTE ȘI ÎN DEPRINDERI BUNE, ORI TOTU-I AZI GONIT DIN SÎNUL EI?»

Întrebarea florentinului exilat Dante Alighieri suna cu mult mai dramatic pentru secolul său decît astăzi. Florența și-a făcut cunoscută prezența în evul cosmic prin captarea imediată de către centrul de observații asupra microundelor a semnalelor primului satelit artificial al pămîntului lansat de Uniunea Sovietică la 4 octombrie 1957. Zece ani mai tîrziu, primul satelit artificial italian San Marco pentru cercetarea ionosferei era lansat cu concursul important al savanților florentini.

Viața științifică și universitară pulsează din plin la Florența. În 1970, 20 de congrese internaționale de medicină, iar în acest an un număr egal de manifestări artistice au fost găzduite aici.

Aici, la Florența, unde s-a născut sub influența triadei Dante-Petrarca-Boccaccio limba italiană literară, unde la 1582 s-a creat Academia della Crusca, iar la 1657 a fost fondată celebra instituție științifică modernă Academia del Cimento, se lucrează acum la marele dicționar italian, operă monumentală care va fi gata în cîntea anului 2000. Peste 2 000 000 de turiști parcurg în fiecare an străzile sale, iar înainte de a se lansa la Paris, Roma sau Londra cea mai elegantă linie a modei, își trece examenul la Florența. Vanni, Ottino sau Piccini sînt numai cîteva dintre numele celebre în estetica vestimentară florentină. La fel industriile agroalimentară, artizanală, textilă, mecanică, de construcții își au un centru important la Florența. În anii din urmă, cînd peisajul politic italian cunoaște o recrudescență a grupărilor și atentatelor neofasciste, Florența rămîne o fermă cetadelă a forțelor de stînga. Mindria gloriosului trecut florentin inspiră astăzi acțiunea acestor forțe pentru înnoiri sociale și politice. Și greu poate fi găsită o viziune mai reconfortantă pentru viitorul Italiei decît o manifestație populară nocturnă în Piazza della Signoria pe care o luminează făclile de pe crenelurile turnului din Palazzo Vecchio și o încălzesc miile de glasuri care intonează vechiul cîntec muncitoresc «Bandiera Rosa».

...Întîlnirea mea cu cetatea nobilă Florența — orașul crinului roșu — a început în zorii unei zile ceoase de toamnă. Și nu se va sfîrși niciodată.

P.S. Autorul acestei însemnări mulțumește doamnei Gabriela De Luca pentru amabilitatea cu care i-a pus la dispoziție fotografiile.

Palazzo Vecchio din Piața Signoriei — martor mut al atîtor decizii ce au atîrnat greu în balanța istoriei.



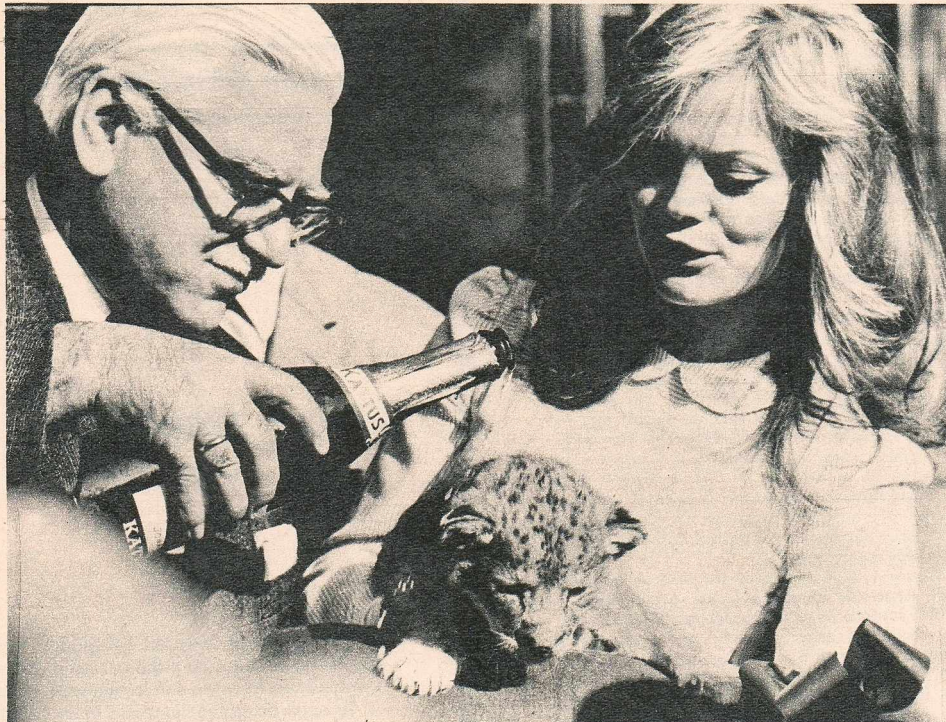
### focul trece, apele rămîn

Urcîndu-se pe scaunul Moldovei Ștefan cel Mare, se spune că a dat curînd o poruncă domnească: în toate satele răzeșești ale țării să se sape de grabă iazuri și heleștee, să se caute bălțile cu pește, iar călugării din mănăstirile Carpaților au fost obligați să-i învețe pe săteni cu trebile păstrăvărilor și ale prisăcărului. Avea domnul Moldovei o credință care s-a dovedit tare gospodărească la vremuri de restriște. Zicea că oștile venetice pot trece prin foc satele oamenilor pînă să fie izgonite de pe pămîntul strămoșesc, dar bălțile, iazurile și heleșteele bogate în pește rămîn la locul lor, iar albinele din prisăci nu pot fi scurtate de-un cap cu iataganele. Și întorcîndu-se din bejenie, oamenii vor avea cu ce să-și potolească foamea și îndulci amărîtul trai pînă la durarea altor sate și cetăți. Făcea ecosistem fără să știe, din înțelepciunea celui care știa nu numai că apa trece — pietrele rămîn, dar și că focul trece — apele rămîn.

Scriam de curînd în această rubrică despre truda sisifică pe care am văzut-o într-o localitate din Suedia pentru curățirea și revitalizarea unui lac ucis de poluare.

Se întîrziase prea mult, din păcate, cu luarea măsurilor necesare rezolvării otrăvirii aceluia lac cu ape reziduale rezultate din procesul de producție al unor uzine învecinate, cu scursorile de canal ale unui combinat de porcine și cu deversarea apelor menajere din micile localități clădite acolo tocmai datorită frumuseții peisajului. Ani în șir, responsabilii uciderii lente a vieții din acel lac își făcuseră urechea toacă la semnalele de alarmă lansate de opinia publică prin ziare și reviste. Acum, recuperarea a ceea ce se pierduse după o îndelungată neglijență costa înșuit față de cheltuielile care ar fi fost necesitate de măsurile ce s-ar fi cerut începute de mult.

Scriu despre acest caz, petrecut într-o țară care are fama de a fi cel mai puțin poluată, și nu pot să nu mă gîndesc la apele noastre stătătoare sau curgătoare. Revăd eforturile piscicultorilor care se străduiesc să repopuleze cu puiet de pește riurile noastre de munte și puținele lacuri care ne-au mai rămas. Revăd Delta Dunării — adevărată podoabă a acestui colț de lume — nevoită să suporte întreaga încărcătură de lături pe care bătrînul Istros o «recoltează» din opt țări europene. Revăd Oltul, așa cum l-a descris Geo Bogza, cu pescuit nocturn de loștrițe la lumina făclilor, și îmi amintesc cuvintele inginerului Victor Poltarețki, directorul Combinatului chimic de la Govora, care îmi spunea că somnul nu îi mai este somn omenesc datorită fenomenului de poluare pe care îl produc nu atît instalațiile combinatului său, cît neglijența oamenilor. «Nouăzeci la sută din cantitatea scurgerilor de substanțe nocive care, pe o cale sau alta, tot în Olt ajung, îmi spunea el, se datorează neinformării oamenilor asupra pericolului poluării, nepăsării, insensibilității lor față de repercusiunile grave ale infiltrării acestor substanțe în pinzele freatice. Dincolo de risipă, neglijabilul «picurat» de otravă ne provoacă majorarea unei polițe morale și materiale pe care o vom răscumpăra cu greu». Și privesc salba de lacuri din jurul capitalei noastre, Herăstrăul, Cernica, Mogoșoaia și Snagovul, care continuă să fie lovite fără cruțare. Iar cuvintele din porunca lui Ștefan cel Mare îmi răsună în urechi ca un imperativ ce se cere auzit de toți.

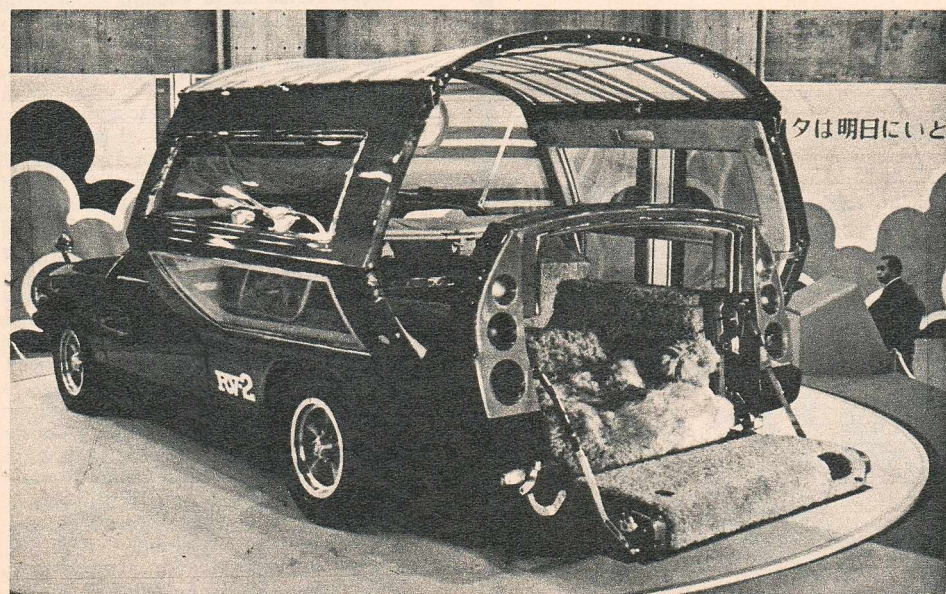


## DAR DACĂ RĂMÎNEA FĂRĂ NUME?...

Nenorocirea însă nu s-a întimplat. S-a găsit o nașă bună și o sticlă de șampanie (tot bună), iar puilul de leu, născut recent la Safari Park, în apropiere de Viena, a căpătat și el un nume. Nășica, actrița de cinema Christiane Rücker, i-a dăruit propriul ei nume, drept care micul leu se va chema Cissy.

## RV 2

La cea de-a 19-a ediție a Expoziției automobiliste japoneze (noiembrie a.c.), arhicunoscuta firmă producătoare de automobile «Toyota» a prezentat acest elegant și foarte funcțional model de vehicul de excursie cu rulotă telescopică, ingenios concepută, pentru a răspunde multor cerințe de confort și practic.



## Mizeria în care trăește populația săracă a creiat negoțul lemnelor cu... porția

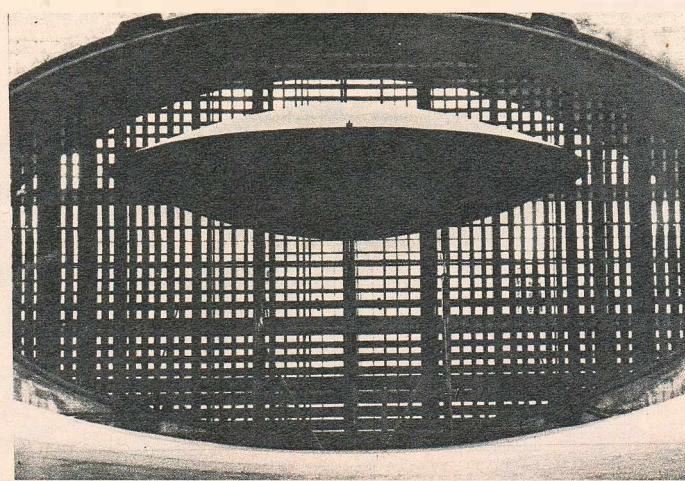


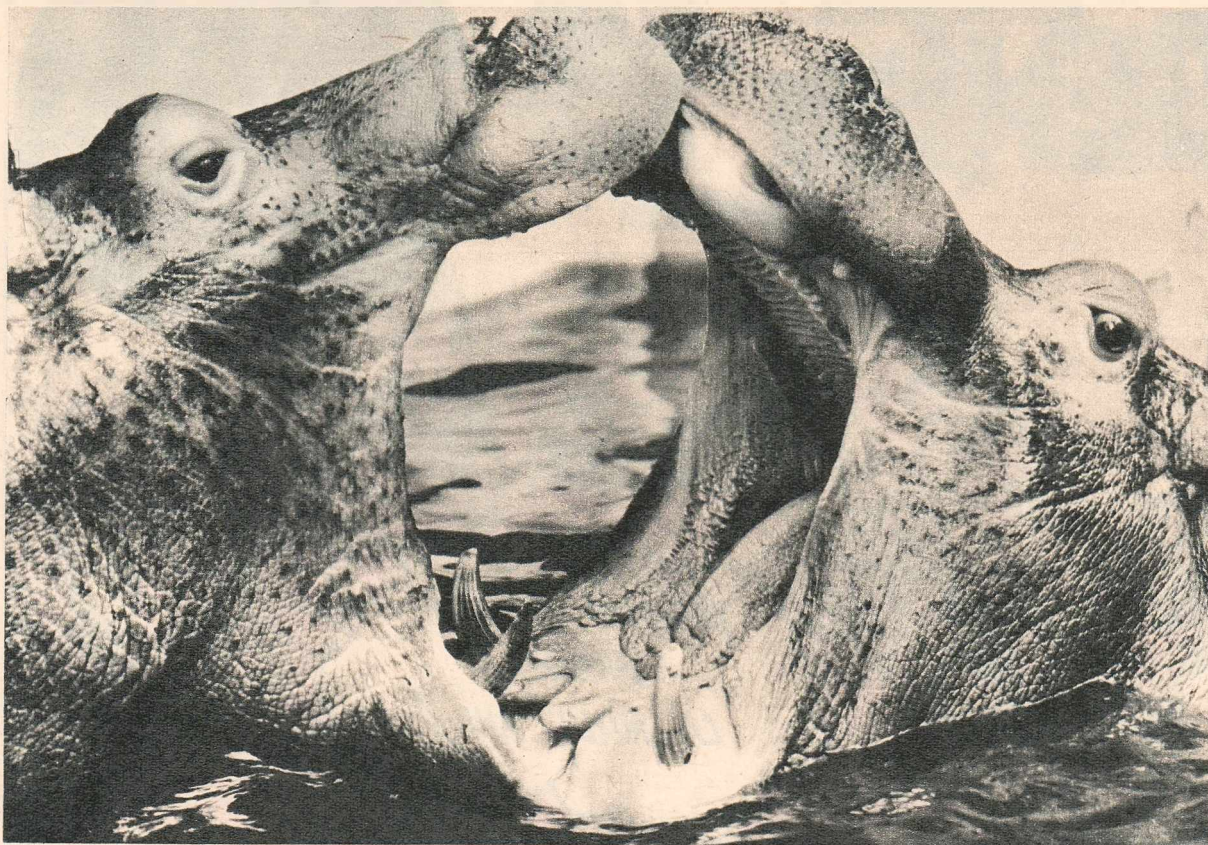
## Documente ale unor triste vremi DE CINCI LEI SURCELE

Acum patruzeci de ani, când șomajul bintuia ca molima, comerțul bucureștean, venind în «ajutorul» populației sărace, a introdus vânzarea lemnelor de foc cu terezia. Fotografia pe care o reproducem dintr-un ziar din Capitală (ianuarie 1932) înfățișează o femeie necăjită ieșind cu brațul de lemne cumpărate din magazinul «specializat». A plătit cinci lei și i s-au dat câteva bețe de brad și de plop, plus — mă rog, comerț civilizată — un pumn de surcele împachetate într-o bucată de ziar. În vitrina magazinului (aflat pe Călea Călarăși) sînt stivuite pentru reclamă mostrele de lemne de toate categoriile: esență tare, cojite, uscate; dar cine poate cumpăra altceva decît brad și putregai, care se vînd cel mai ieftin, adică 5 lei porția? Pe geamul de la intrare: «Aci se vînd cu kilogramul, lemne de foc».

## O FARFURIE ZBURĂTOARE DE-ADEVĂRATELEA

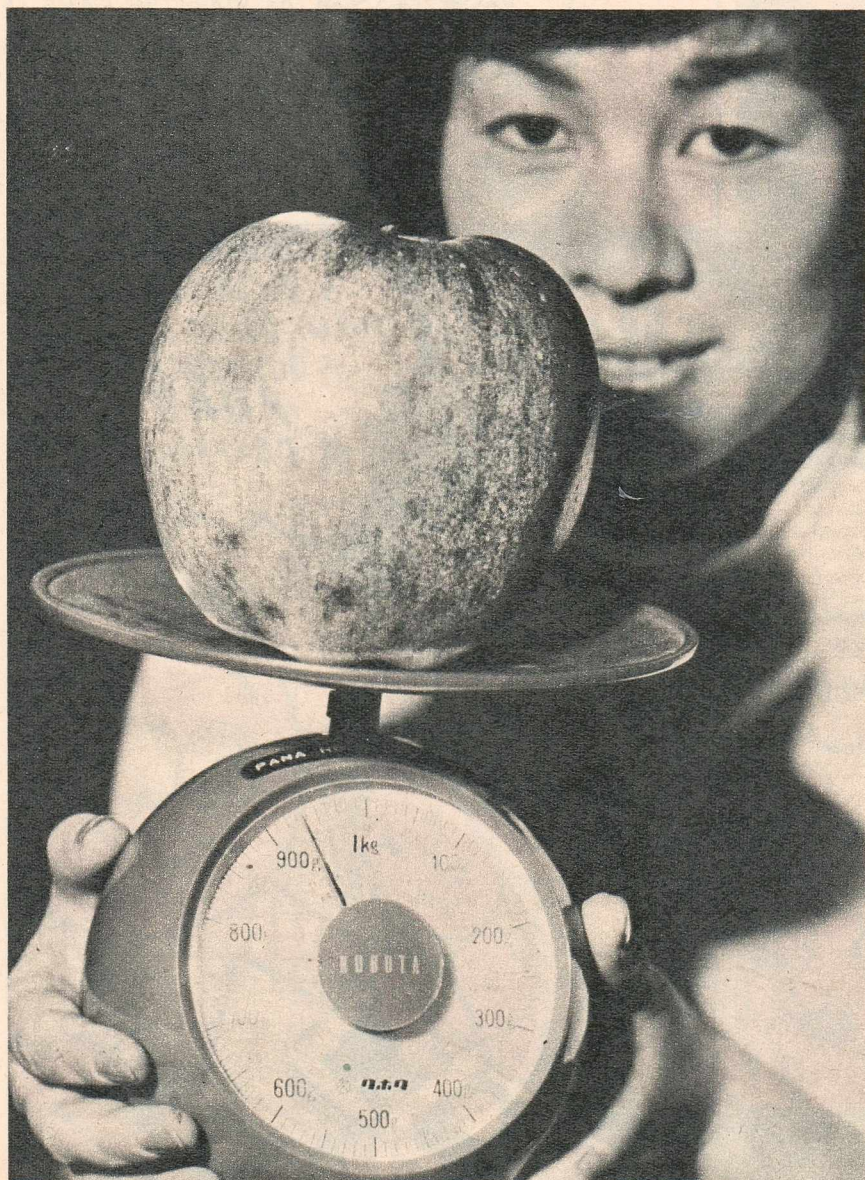
În fine, o farfurie zburătoare în jurul căreia nu se vor mai încinge aprige dispute dacă există sau ba. Există. Sau mai bine zis va exista, acum fiind în construcție: observatorul astral de la Chalais Meudon de lângă Paris, cu diametrul de 8 metri și greutatea de 150 de tone. Va fi utilizat pentru studii și cercetări de astronomie, geofizică, comunicații TV etc.





## CÎND MAX ȘI MORITZ GLUMESC

Amuzanta fotografie-studiu a fost făcută la grădina zoologică Tuddern din Republica Federală a Germaniei, unde Max și Moritz — doi hipopotami cu nume parcă împrumutate de la un duo comic — au descoperit o joacă veselă și fotografică.



## UN FRUCT OPRIT... PENTRU SĂRACI

Dacă Isaac Newton s-ar fi pomenit cu un măr de 935 g în cap, poate că și descoperirea legilor gravitației ar mai fi întârziat puțin la ieșirea lui din spital. Dar uite că astăzi cercetătorii hortiviticoli din Aumori, Japonia, au reușit să creeze mărul «Sekai-Ichi», în traducere mot-à-mot «Numărul unu în lume», obținut din încrucișarea soiurilor «Delicious» cu «Golden Delicious», după o muncă de cercetare care a durat exact cât a durat și războiul de 30 de ani. Cel mai mic exemplar al noului soi cântărește 800 de grame. Pe piață se vinde nu cu kilogramul, ci cu bucata. Și nu costă decât 5 dolari un măr.

# cititori căt-re cititori

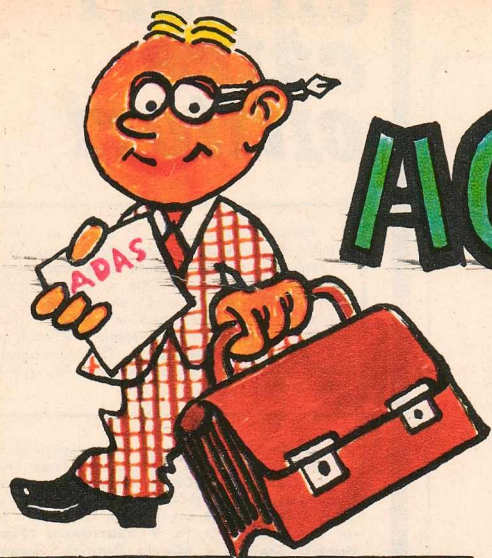
Pentru a putea insera un număr mult mai mare de adrese la această rubrică, vom folosi prescurtări pentru anumite teme foarte solicitate. Astfel, teme diverse = D; automobilism = A; cinema = C; enigmatică = E; filatelie = Ft; literatură = L; limbi străine = Lb; muzică = M; prietenie = P; sport = S; teatru = Te; tehnică = Th; viața tineretului = T; schimb de foto actori = Fa; schimb de ilustrate = V.

Următorii cititori doresc să corespundă:

**Pavel Costel**, elev, Galați, str. Traian nr. 228: D, V; **Constantin Cristina**, 20 ani, stenodactilografă, Galați, str. Făgăraș nr. 2: estetică, P, V; **Aștefănesci Petrică**, 21 ani, lăcătuș, Cugir, str. Șurianul nr. 1, jud. Alba: D, Fa, V; **Marinescu Napoleon**, **Burada Stelian** și **Nicola Petrică**, Craiova, str. Gl. Magheru nr. 90: D, V; **Cirmaci Traian**, 35 ani, șofer, com. Botuș, jud. Suceava: V; **Voichița Nastasia Mariana**, 16 ani, elevă, București, sect. 3, șos. Mihai Bravu nr. 139-145, bl. D 10, sc. C, et. IV, ap. 81: D, V; **Ștefăniu Dinu**, 19 ani, strungar, Iași, str. Lăpușneanu nr. 15: P, V; **Iacob Rodica**, 19 ani, elevă, Arad, str. Zsigmond Moricz nr. 57: P; **Ionescu Lenuta**, 17 ani, elevă, com. Hărman nr. 18, jud. Brașov: V; **Popescu Ileana**, 20 ani, și **Popescu Dan**, 21 ani, Craiova, str. Caracal nr. 151: D, V; **Harabagiu Anișoara**, 20 ani, com. Hăvîrta, jud. Botoșani: D, V; **Alexandru Dorina**, 17 ani, elevă, Galați, bd. Republicii nr. 169: C, M, P; **Ludoșan Mircea**, 19 ani, Tg. Mureș, str. Furtunii nr. 25: C, M, P, S, T; **Haras Georgeta**, 18 ani, elevă, Botoșani, str. Dobrogeanu Gherea nr. 57: V; **Crișan Maria**, Cluj, str. Paris nr. 139: Ft, V; **Angelescu Ilie**, 18 ani, lăcătuș, Pitești, str. Teilor nr. 6: M, P, S, schimb de fotografii originale; **Mitrea Georgeta**, 22 ani, prof., Iași, bd. T. Vladimirescu, bl. 97, sc. A, ap. 4: D; **Rus Alexandru**, electrician, Căvnic, bl. tineretului nr. 1, et. II, ap. 62, jud. Maramureș: P, Fa, V; **Bondareșchi Mariana**, 19 ani, Iași, str. Nicolina nr. 62: P, V; **Stănilă Flory**, Brăila, str. Vidin nr. 112, cart. Brăilița: D, V; **Calistrat Aurora**, 19 ani, Rm. Sărat, str. C. Brincoveanu nr. 34: P, Fa, V; **Carpea Elena**, 20 ani, ospătară, Vatra Dornei, str. Unirii nr. 72, bl. A 7, sc. B, ap. 3: V; **Olaru Ion**, 24 ani, Galați, str. Culturii nr. 13: D; **Bărbieru Elena**, 20 ani, contabilă, Bacău, cart. Cornișa Bistriței, bl. 7, sc. B, ap. 1: D, V; **Blidaru Ion**, 35 ani, tehnician, Timișoara V, str. Mircea cel Bătrîn nr. 80: D; **Mihale Nicu**, 20 ani, stud., com. Spânțoș-Stancea, jud. Ilfov: C, Lb, P, V; **Hirceag Mihaela**, București, sect. 2, str. Ripiceni nr. 45: D; **Goșoiu Marcel**, București, sect. 3, șos. Mihai Bravu nr. 85-93, bl. C 16, sc. B, et. II, ap. 12: D; **Trincă Gheorghe**, 21 ani, Iași, str. Sărării nr. 38: D; **Mărăcine Nelu**, Ploiești, bl. 111, sc. E, ap. 84, blocuri-Nord: P, S, Fa, V; **Tremurici Costel**, 22 ani, electrician, com. Goranu-Lespezi nr. 9, jud. Vâlcea: D, V; **Vasile Rodica**, 17 ani, Săcele, cart. Brădet-Șanțuri, jud. Brașov: D; **Țițirigă Ionel**, 21 ani, com. Bunești-Teiuș, jud. Vâlcea: D, V; **Georgescu Mircea Eugen**, 21 ani, maistru, Constanța, Aleea Capidova, bl. Z 1, sc. B, ap. 18, Tomis Nord: D; **Rățiu Ioan**, 19 ani, Arad, str. Sebeșului nr. 13: M, S, V; **Pirvu Ioan**, 17 ani, elev, Ploiești, str. Heliade Rădulescu nr. 8: D, V; **Bebe Ileana**, 35 ani, muncitoare, Timișoara III, str. Șt. Stîncă nr. 63: V; **Dorofte Capri Martha**, 18 ani, elevă, Iași, str. Socola nr. 8, sc. A, ap. 10: D; **Stănescu Beatrice**, 20 ani, funcționară, și **Stănescu Lucia**, 19 ani, elevă, București, sect. 8, str. Renașterii nr. 32: L, Lb, P; **Armet Alexandru**, 21 ani, Roșiorii-de-Vede, str. Alex. Ciocănu nr. 5, jud. Teleorman: istorie, turism, P, S, V; **Ciufu Constanta**, 17 ani, elevă, Medgidia, str. Tineretului nr. 60: D, V; **Popescu N. Constantin**, 17 ani, elev, com. Prunișor, sat Cervești nr. 146, jud. Mehedinți: D; **Dumitru Florenta**, 20 ani, Constanța, str. Ecaterina Varga nr. 1, et. II: arte plastice, L, M; **Popescu Doinița**, elevă, Bacău, str. 9 Mai, bl. 1/15, sc. B, et. II, ap. 9: Fa, V; **Ribiceanu Dorina**, 17 ani, Galați, micro 19 Dunărea, bl. U 1, sc. 1, ap. 12: D; **Purcariu Titel**, Drobeta-Tr. Severin, str. Progresul nr. 25 B: Fa, V; **Soare Veronica**, 18 ani, elevă, București, sect. 4, str. Caolinului nr. 37: P, V; **Arieșan Gheorghe**, 18 ani, com. Budești-Finașe, str. Școlii nr. 97, jud. Bistrița-Năsăud: D, Fa, V; **Dumitru Elena**, 17 ani, elevă, Iași, str. Socola nr. 3, sc. B, et. I, ap. 8: D, V; **Gorovei Gică**, 18 ani, muncitor, com. Popricani, jud. Iași: P, Fa, V; **Romedeia Maria**, elevă, Bacău, str. Banu Mărăcine nr. 13: Fa, V; **Jelcu Doina**, 20 ani, Tg. Jiu, bd. 1 Mai, bl. H 3, sc. 3, et. III, ap. 53: D, V; **Mitran Gheorghe**, 17 ani, elev, Tîrgoviște, str. Rodnei nr. 43: Lb, Ft, Fa, V; **Mudescu Adriana**, 20 ani, și **Mudescu Carmen**, 21 ani, studente, Galați, str. Parcului nr. 4, căm. nr. 1: P, Fa, V; **Ilieșcu Rodica**, 17 ani, elevă, Caransebeș, str. Cloșca nr. 29: M, S; **Faur Argentina**, 17 ani, elevă, Gurahonț, str. Vasile Roaită nr. 74, jud. Arad: Lb, P, S, Fa; **Andries Tamara**, 16 ani, elevă, Buzău, bd. N. Bălcescu, bl. 99, et. I, ap. 7: O.Z.N., P, Fa, V; **Pop Dumitru**, contabil, București, sect. 7, str. Apusului nr. 34, bl. M 6, sc. B, et. III, ap. 58: V; **Vasiliu Doru**, 34 ani, tehnician, Craiova, str. Brazda lui Novac, bl. G 1, et. V, ap. 83: D; **Dăscălescu Carmen**, 19 ani, elevă, Moreni, str. Bucegi nr. 5, jud. Dimbovița: P, T, V; **Pamfil Georgeta**, 20 ani, Iași, bd. C.A. Rosetti nr. 34: C, V; **Paulescu Lucia**, 17 ani, elevă, Timișoara, str. 13 Decembrie nr. 43, bl. B 2, sc. B, ap. 31: L, Lb, P, S; **Lăcătuși Helda**, 18 ani, elevă, Constanța, str. Simion Bărnuțiu nr. 1: turism, L, M, S; **Manta Lucrăția**, 17 ani, elevă, com. Bizighești, of. p. Mărășești, jud. Vrancea: M, V; **Lădaru Constantin**, stud., Craiova, Calea București nr. 165, căm. 8: V.

**F** Nr. 49 (913)

CUPON  
DE PARTICIPARE  
«CITITORI CĂTRE CITITORI»



# AGENTUL 15

ASTFEL  
L-AU PORECLIT  
COLEGII  
PENTRU CĂ  
ÎNTR-O  
SINGURĂ ZI  
A ÎNCHEIAT  
15 ASIGURĂRI



TRĂIASCĂ MIRII DE  
ARGINT!  
LA MULTI ANI!



DIN PARTEA COPIILOR ȘI  
A NEPOTILOR :

- UN TRANSISTOR
- UN COVOR
- UN TELEVIZOR ...



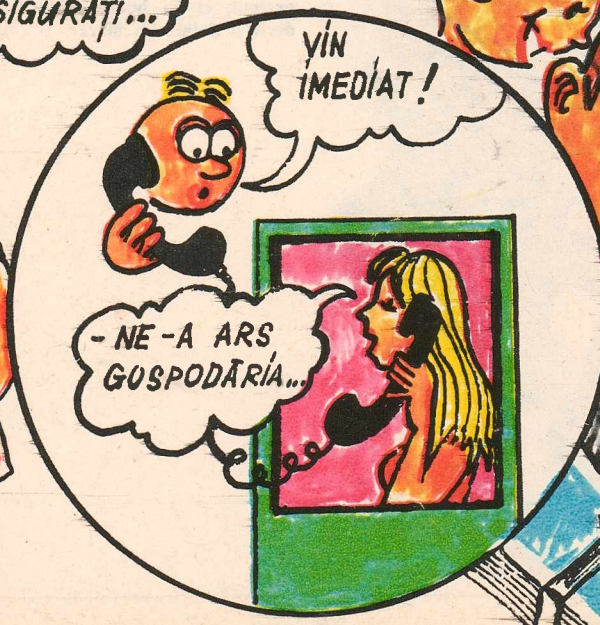
DEODATĂ, CINEVA  
SUNĂ LA UȘĂ ...



DIN  
PARTEA  
ADAS-ului  
SUMA DE  
20.000 LEI  
PENTRU ASIGURAREA  
DE VIAȚĂ PE CARE  
AȚI SEMNAT-O  
ACUM 10 ANI ...  
ȘI CARE  
A EXPIRAT ASTĂZI!

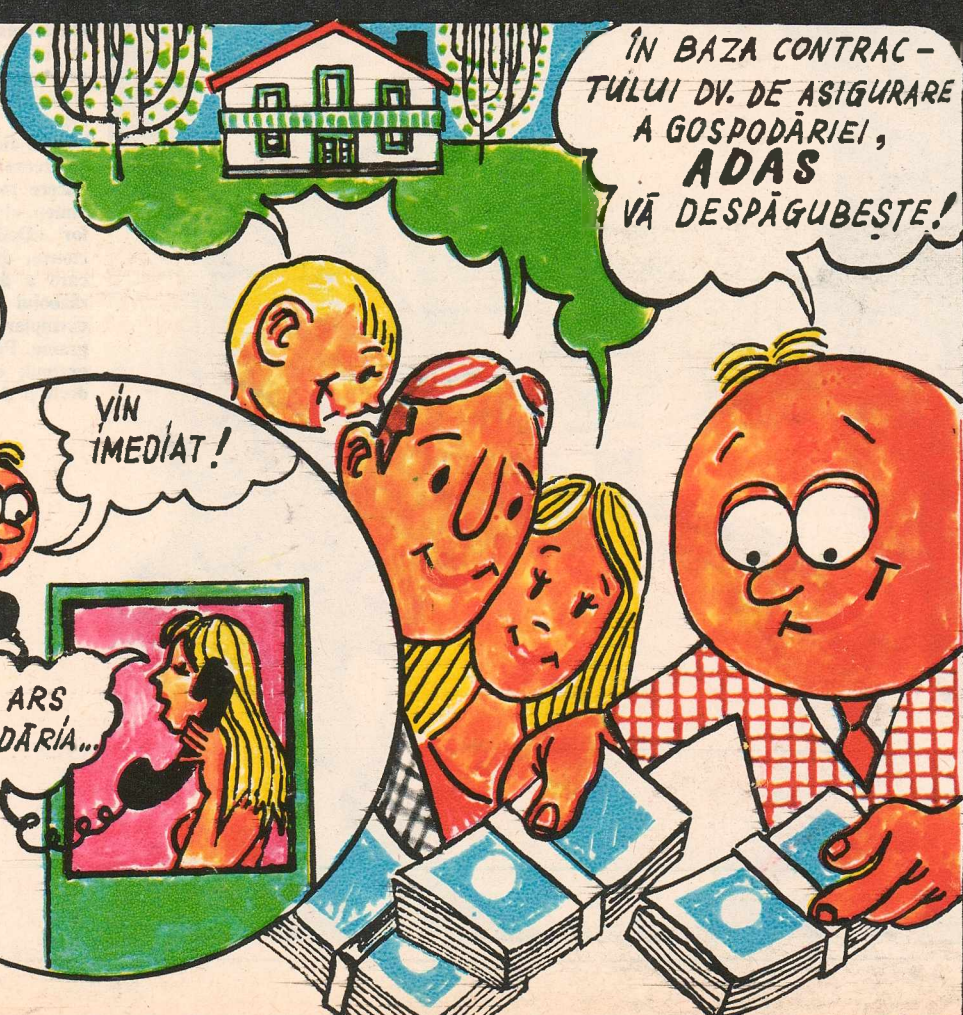


ERA SĂ UIT:  
DOAR SÎNTEM  
ASIGURAȚI ...



- NE-A ARS  
GOSPODĂRIA ...

VIN  
IMEDIAT!



ÎN BAZA CONTRAC-  
TULUI DV. DE ASIGURARE  
A GOSPODĂRIEI,  
**ADAS**  
VĂ DESPĂGUBEȘTE!





LUNA  
CADOURLOR

**OFERIȚI ÎN DAR :**

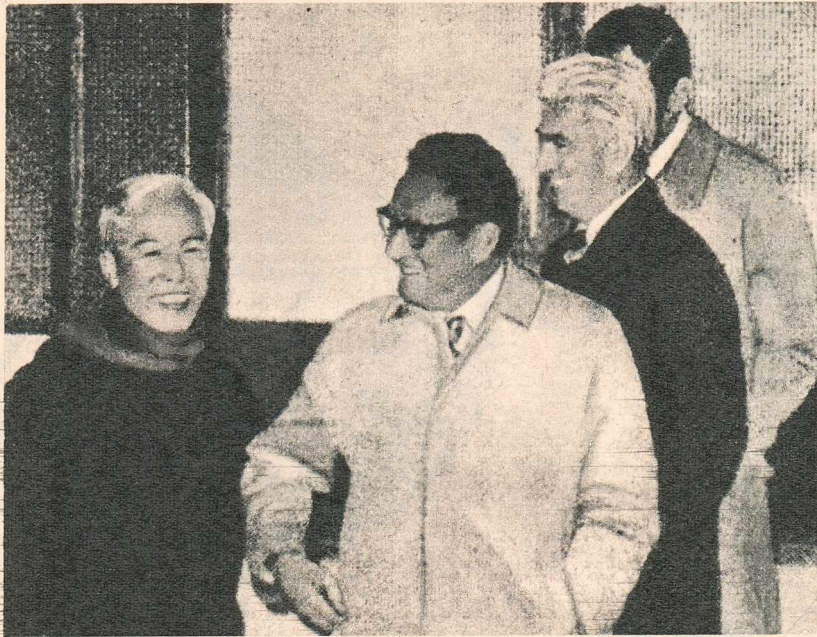
- Poșete P.V.C.
- Mănuși piele necăptușite
- Portvizite, portbancnote
- Cordoane piele
- Sutiene, centuri, umbrele
- Cravate, fulare mătase
- Bretele
- Papuci de casă
- Ghetuțe moi «Beby» pentru copii
- Pulovere de lână și P.N.A.
- Jachete lână și P.N.A.
- Seturi (jachete+scampolo)
- Combinezioane
- Ciorapi pentru femei
- Căciulițe pentru copii
- Fulare tricotate P.N.A.
- Eșarfe pentru femei

# glob comentat foto



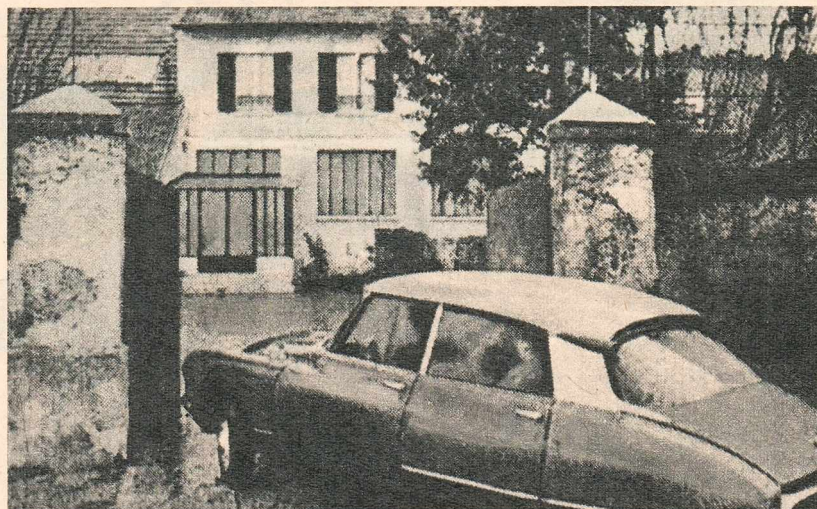
## frumoasele motive folclorice

Frumoasele motive folclorice românești i-au inspirat pe creatorii de modă budapeșteni, care au prezentat aceste originale modele în cadrul unei parăzi a modei organizate recent la Hotelul Duna Intercontinental, alături de creații redind bogăția folclorului și din celelalte țări socialiste vecine.



## paris: convorbirile vietnamezo-americane

Moment de destindere (fotografia stînga sus) din timpul întrevederilor de la Gif-sur-Yvette, din apropierea capitalei franceze (fotografia stînga jos), dintre Le Duc Tho, consilier special al delegației R.D. Vietnam la conferința de la Paris în problema vietnameză, și Henry Kissinger, consilier special al președintelui S.U.A. pentru problemele securității naționale. După cum a anunțat agenția V.N.A., recent, Statele Unite au propus R.D. Vietnam convocarea unei noi întâlniri confidențiale între reprezentanții celor două părți, cu scopul de a se ajunge la soluționarea problemei semnării Acordului referitor la încetarea războiului și reînstituirea păcii în Vietnam. Cu dorința de a manifesta din nou bunăvoință și seriozitatea atitudinii sale, R.D. Vietnam și-a dat acordul față de această propunere. După seria de convorbiri confidențiale dintre reprezentanții R.D.V. și S.U.A., la 25 noiembrie agenția V.N.A. a anunțat că Le Duc Tho va avea o nouă întrevedere cu Henry Kissinger la 4 decembrie.



## senzaționala descoperire de la lacul rudolf



O descoperire ce pare să ducă la concluzii senzaționale a fost făcută cunoscută în cadrul unei întruniri științifice la London Zoo precum și de către National Geographic Society din Washington: într-o zonă de deșert din estul lacului Rudolf din Kenya, «sub depozitele vulcanice care pot fi cu siguranță apreciate ca datînd de 2,6 milioane ani», Richard Leakey, directorul Muzeului național din Kenya, a dat peste fragmente de corp omenesc avînd aceeași vechime. Tînărul antropolog, în vîrstă de 28 de ani, — și care a moștenit pasiunea pentru această știință de la tatăl său, reputatul savant dr. Louis Leakey, decedat de curînd — este astfel pe cale de a revoluționa cunoștințele existente despre data apariției lui «Homo Sapiens», devansînd-o. În fotografie: Richard Leakey și craniul descoperit de el, avînd o vechime de 2,6 milioane ani.

## realități din lumea capitalului

### un fenomen alarmant: șomajul juvenil

În țări ca Italia și Franța presa semnalează frecvente manifestații în care tinerii cer dreptul la calificare profesională și la locuri de muncă. Rapoarte și date statistice asupra proporțiilor șomajului juvenil în diferite țări vest-europene demonstrează că îngrijorarea tinerilor, lupta lor pentru dreptul vital de a se instrui și munci sînt consecința unor stări de fapt care reflectă, potrivit chiar observatorilor occidentali, un fenomen alarmant. Dacă în Italia există anul acesta — după cum relevă un raport al Comisiei Pieței comune — 700 000 șomeri sub 26 ani, faptul se datorează în bună parte deficiențelor rețelei

școlare, imposibilității unui mare număr de tineri de a-și asigura, din punct de vedere material, accesul la instruire. Dar dintre cei 700 000, 280 000 sînt, potrivit unor cifre oficiale, absolvenți ai școlilor medii și superioare, ale căror cunoștințe nu-și pot găsi utilizarea. În Franța, peste două cincimi din numărul șomerilor au sub 25 de ani. Chiar și aceia care dispun de o anume pregătire profesională acceptă în cele din urmă munci care cer o calificare mult inferioară celei pe care o au. Numărul noilor absolvenți ai universităților angajați anul acesta de întreprinderile industriale a fost cu 25—33% mai mic decît cel al cadrelor tehnice superioare recrutate în anii trecuți. În Belgia — potrivit aceluiași raport al Comisiei C.E.E. — șomerii sub 24 de ani reprezintă 27% din totalul forței de muncă nefolosite, în R.F.G. — 20,7%, iar cei sub 19 — 18,4%.

Pentru remedierea acestei situații, cu implicații atît de grave, se preconizează pe plan comunitar o serie de acțiuni privind formațiunea profesională și facilitarea accesului la piața muncii. Este vorba, deocamdată, de proiecte. Pînă la realizarea lor, căreia ar fi greu să i se prevadă — dată fiind complexitatea problemei — un termen, sute și sute de mii de tineri din țări vest-europene dezvoltate rămîn în fața realității unei societăți care nu le poate asigura dreptul de a fi oameni în rînd cu oamenii.

În fotografie: cifrele oficiale sînt inferioare realităților privind șomajul juvenil în Italia: în afara celor 700 000 șomeri înregistrați, mai există încă circa 500 000 tineri care nu sînt trecuți nici în rubricile cuprinzînd tineretul studios, nici în cele privind forța de muncă.





### «tristă perspectivă pentru colonialiștii portughezi»...

După acordarea statutului de observatori la O.N.U. reprezentanților mișcărilor de eliberare din coloniile portugheze, după ce Adunarea generală a adoptat rezoluția propusă de un grup de state, între care și România, recunoscând dreptul inalienabil la autodeterminare și independență al popoarelor din aceste colonii, după ce Consiliul de Securitate a adoptat, în unanimitate, o rezoluție prin care cere Portugaliei «să pună capăt operațiunilor sale militare și tuturor actelor represive» împotriva popoarelor din Angola, Guineea-Bissau și Mozambic și să angajeze cu reprezentanții părților interesate «negocieri în vederea creării de condiții pentru ca popoarele din aceste teritorii să-și poată exercita dreptul la autodeterminare și independență», iată că poziția Portugaliei colonialiste e pe cale de a fi din nou zdruncinată. Cum relatează recent revista «Jeune Afrique» — «totul este pregătit, iar procesul e ireversibil: înainte de sfârșitul anului, Guineea-Bissau va deveni un nou stat independent al Africii. Undeva, în brusa din teritoriile eliberate de sub ocupația trupelor colonialiste portugheze, Adunarea constituantă, alcătuită din aproximativ 40 de reprezentanți aleși de către adunările populare guineene la începutul acestui an, va proclama crearea noului stat. Una dintre provinciile portugheze «de peste mări» a învins... Poziția internațională a Portugaliei este serios zdruncinată, căci Lisabona nu-și poate face iluzii: o dată independentă, Guineea-Bissau va fi recunoscută de către zeci de țări (...), iar potrivit normelor dreptului internațional, intervenția militară portugheză se va transforma, în mod juridic, în agresiune contra unui stat independent. Tristă perspectivă pentru colonialiștii portughezi, dar exaltant exemplu pentru celelalte mișcări de eliberare din Africa!»

În imaginea 1, luptători ai mișcării de eliberare în acțiune; fotografia 2 redă murgurii viitorului stat independent — un aspect de la o școală organizată în teritoriile eliberate.



### inițiativa româniei — «primul pas spre întărirea capacității de acțiune a o.n.u.»

În această săptămână, după mai multe zile de dezbateri, în cadrul cărora numeroși delegați care au luat cuvântul au exprimat largă adeziune la inițiativa României în Adunarea Generală cu privire la creșterea rolului O.N.U. în viața internațională, apreciind-o ca o contribuție importantă la cauza păcii și securității în lume, Adunarea Generală a adoptat cu unanimitate de voturi proiectul de rezoluție elaborat de România, căruia i s-au alăturat 31 de state în calitate de coautoare. Iată doar câteva, dar edificatoare, spicuiuri din marea număr de declarații ale delegațiilor care ilustrează puternicul ecou pozitiv al inițiativei românești. «România — sublinia ambasadorul Canadei — trebuie felicitată pentru voința sa de a se fi angajat într-o acțiune care de mult timp, și cu atât mai mult în prezent, este recunoscută ca necesară de către marea majoritate a statelor membre, însă ale cărei dificultăți au descurajat până acum în inițierea ei până și pe cei mai îndrăzneți dintre noi». Felicitând la rândul său România pentru inițiativa sa, reprezentantul Perului a subliniat că «acest proiect de rezoluție, care este rezultatul unei gândiri serioase și al consultărilor atente, constituie, fără îndoială, primul pas spre întărirea capacității de acțiune a Națiunilor Unite».

### argentina — după întoarcerea lui peron

Viața politică argentiniană este puternic marcată de înapoierea în țară, după un exil voluntar de 17 ani, a fostului președinte Juan Peron. După reîntoarcerea sa, Peron (în fotografie, la sosirea pe aeroportul din Buenos Aires, în mijlocul unui grup de adepți ai mișcării sale «justițialiste») a angajat convorbiri cu conducătorii sau reprezentanții a 26 de formațiuni politice, precum și cu lideri sindicali și conducători de întreprinderi, în cadrul cărora au fost abordate probleme privind scena politică argentiniană în perspectiva alegerilor prezidențiale ce urmează să aibă loc în martie 1973. În cadrul unei conferințe de presă consacrate aceluiași eveniment, președintele argentinian, generalul Lanusse, a menționat că «pentru

edificarea unei Argentine moderne, progresiste și dinamice, sîntem gata să avem convorbiri cu oricine ar dori să contribuie la reconcilierea națională». Referindu-se în mod concret la Juan Peron, după ce a subliniat că nu au avut și nu vor avea loc contacte secrete între autorități și acesta, președintele Lanusse a menționat că «porțile rămîn deschise pentru inițierea unui dialog sincer, în interesul întregii națiuni». Totodată, generalul Lanusse a precizat că va putea reveni asupra hotărîrii privind obligativitatea tuturor candidaților la funcția de președinte de a se afla în țară începînd cu 25 august (Peron s-a întors la 17 noiembrie), doar în cazul cînd toate partidele politice vor solicita aceasta.





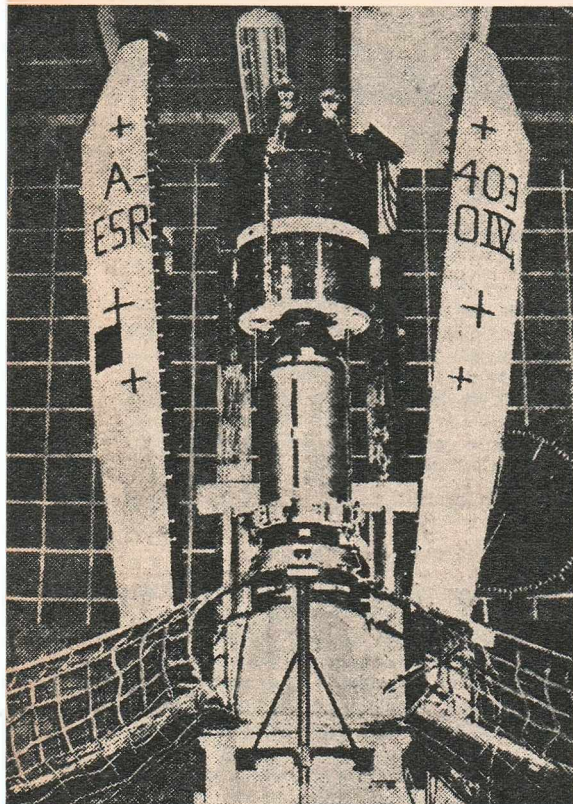
## noi victime la baton rouge

Organele F.B.I. din statul american Louisiana întreprind o anchetă pentru elucidarea împrejurărilor morții a doi studenți negri de la Southern University din Baton Rouge. Ceea ce se știe din relatările martorilor și ale presei este că cei doi au fost uciși de poliție în timpul unei manifestații studențești de protest împotriva nivelului scăzut al cursurilor, condițiilor proaste de locuit și instruire, hranei și asistenței medicale de calitate inferioară. 90% din cei peste 9 000 de studenți de la Southern University sînt de culoare. Mișcarea pentru îmbunătățirea condițiilor oferite de universitate și campusul ei a început cu două săptămîni înainte de evenimentul pe care-l consemnăm în aceste rânduri. Baton Rouge a fost și acum cîțiva ani teatrul unor violente ciocniri între poliție și populația de culoare. Cazul de față este asociat de opinia publică cu cele de la Kent și Jackson. În fotografie, trupe federale la intrarea în clădirea administrativă a lui Southern University după ciocnirile soldate cu uciderea a doi studenți.



## după vizita premierului heath în ulster

Cu prilejul vizitei pe care a făcut-o în Irlanda de Nord pentru a se întîlni cu reprezentanții principalelor partide politice, premierul britanic Edward Heath a lăsat să se înțeleagă că pregătirile în vederea instituirii unei noi forme de guvernare locală în Ulster se află într-o fază decisivă. Dealtfel, după reîntoarcerea la Londra a premierului britanic s-a anunțat că referendumul asupra viitorului politic al Irlandei de Nord va avea loc la începutul anului viitor. Nevoit să-și efectueze turneul nord-irlandez înconjurat de unități de securitate, într-o atmosferă revelatoare pentru climatul de tensiune instalat aici, premierul Heath și-a exprimat în termeni categorici dezaprobarea față de acțiunile teroriste ale grupărilor extremiste. În fotografie: moment de destindere, în timpul recepției oferite la Belfast surorilor de caritate, șoferilor de autobuz, femeilor-polițist și altor categorii de oameni care au continuat să asigure serviciile, în ciuda climatului de violență din Ulster.



## «e.s.r.o.» pe orbită

În timp ce, după eșecul înregistrat de experimentul «Europa-2» (datorită nefuncționării celei de-a treia trepte a rachetei), în organizația vest-europeană E.L.D.O. pentru construcția de rachete destinate lansării de sateliți de telecomunicații s-au accentuat divergențele privind oportunitatea continuării programului propriu al țării din vestul continentului, surata E.L.D.O. pentru cercetări spațiale, E.S.R.O.,... acționează. De la baza Vandenberg din California (S.U.A.), cu ajutorul unei rachete americane «Scout» cu patru trepte, a fost lansat zilele acestea satelitul artificial vest-european E.S.R.O.-IV în greutate de 130 kg (în fotografie). Destinat cercetărilor ionosferice în zona celor doi poli ai pămîntului, dar mai ales în zona Polului Nord, E.S.R.O.-IV a fost conceput și realizat de savanți din Belgia, Marea Britanie, Danemarca, Elveția, Franța, R.F.G., Italia, Olanda, Spania și Suedia — țări membre ale organizației.

## convorbirile de la vientiane

Mai multe runde de convorbiri s-au desfășurat pînă-n prezent la Vientiane între delegațiile Frontului Patriotic Laoțian și administrației de la Vientiane, cu privire la reglementarea pașnică a problemei laoțiene. La capătul celei de-a șasea întîlniri, purtătorul de cuvînt al delegației Frontului Patriotic a declarat că pentru stabilirea și menținerea păcii în Laos este necesar ca S.U.A. să înceteze imediat amestecul lor în treburile interne ale Laosului și să-și retraga personalul militar, inclusiv cel al aliaților lor, să nu împiedice organizarea unor alegeri generale democratice. Programul Frontului Patriotic Laoțian din cinci puncte — a menționat purtătorul de cuvînt — constituie baza pentru încheierea cu succes a tratativelor cu administrația de la Vientiane. În fotografie: membrii delegației Frontului Patriotic Laoțian conduse de Phoun Sipaseuth (al treilea din dreapta), membru al Comitetului Permanent al C.C. al F.P.L., împreună cu șeful administrației de la Vientiane, prințul Suvanna Fuma (în centrul fotografiei).

## premiul goncourt — ediția '72

Laureatul ediției pe anul acesta a premiului literar «Goncourt», Jean Carrière, surprins de fotoreporterii alături de patru dintre cei zece membri ai juriului, imediat după aflarea rezultatului (în imagine, de la stînga la dreapta: Armand Lanoux, Michel Tournier, Jean Carrière și soția sa, Robert Sabatier și Hervé Bazin). Fotoreporterii aflați la Drouant s-au felicitat cu atît mai mult de prezența lor acolo, cu cît au fost martorii unui fapt inedit: potrivit tradiției, laureatul nu e invitat de membrii Academiei Goncourt să ia dejunul cu ei decît la o săptămîină după acordarea premiului. De această dată juriul, surprins de prezența lui Carrière l-a primit totuși ...doar pentru a se fotografia împreună cu el.





## un «pionier» la san francisco

Având 48 de etaje și 280 de metri înălțime, această clădire recent terminată este în prezent cea mai înaltă din San Francisco. E o mostră de arhitectură nouă, un «pionier» în materie de construcții urbane, structura sa fiind concepută în formă de piramidă pentru a permite luminii să pătrundă mai bine până jos, la nivelul străzii, decât în cazul blocurilor tradiționale, de formă paralelipipedică. Construcția oferă și o securitate sporită în caz de cutremur, fenomen frecvent în această regiune a Americii.

## numărătoare la kampala

Aproximativ 45 000 de cetățeni asiatici cu pașaport britanic au părăsit Uganda, în baza hotărârii de expulzare luată de președintele Idi Amin, îndreptându-se spre Anglia, Canada, Statele Unite etc. Fotografia înfățișează un centru din Kampala pentru numărarea asiaticilor care au mai rămas în țară după expirarea termenului, la începutul lunii noiembrie. Deși se presupunea că mai sînt cîteva mii, se pare că n-au mai rămas decît cîteva sute. În schimb, autoritățile Crucii Roșii Internaționale de la Geneva au făcut cunoscută aproape 2 800 asiatici expulzați din Uganda se mai află în lagăre de tranzit, într-o serie de țări vest-europene, în condiții precare, negăsind un loc de stabilire definitivă.

## agendă



În cadrul mai multor discursuri rostite cu prilejul unui turneu în provincia de nord-vest a țării, președintele ZULFIKAR ALI BHUTTO a subliniat că «este în interesul țării să recunoască Republica Populară Bangladesh». Menționînd că nu va permite «nici o uneltire internă care ar tinde să împiedice această hotărîre», președintele Ali Bhutto a precizat că «recunoscînd guvernul de la Dacca, noi nu vom sacrifica nici unul dintre principiile noastre».



Abordînd problema cipriotă și perspectiva soluționării acesteia, președintele Ciprului, arhiepiscopul MAKARIOS, a relevat într-un interviu acordat ziarului grec «Vradini» că la convorbirile intercomunitare «într-o serie de probleme privind ordinea constituțională s-au realizat acorduri sau punctele de vedere ale părților sînt apropiate». El a apreciat însă că «tratatul intercipriote nu se desfășoară într-un ritm suficient de accelerat».



Criza de guvern declanșată în Belgia ca urmare a demisiei cabinetului condus de GASTON EYSKENS nu-și va putea găsi rezolvarea — apreciază observatorii din capitala belgiană — decît prin continuarea actualei coaliții sau realizarea unui guvern de uniune națională. Constituit la începutul acestui an, guvernul Eyskens și-a prezentat demisia datorită eșecului convorbirilor cu liderii partidelor politice care dețin majoritatea în parlament asupra unui număr de probleme regionale.



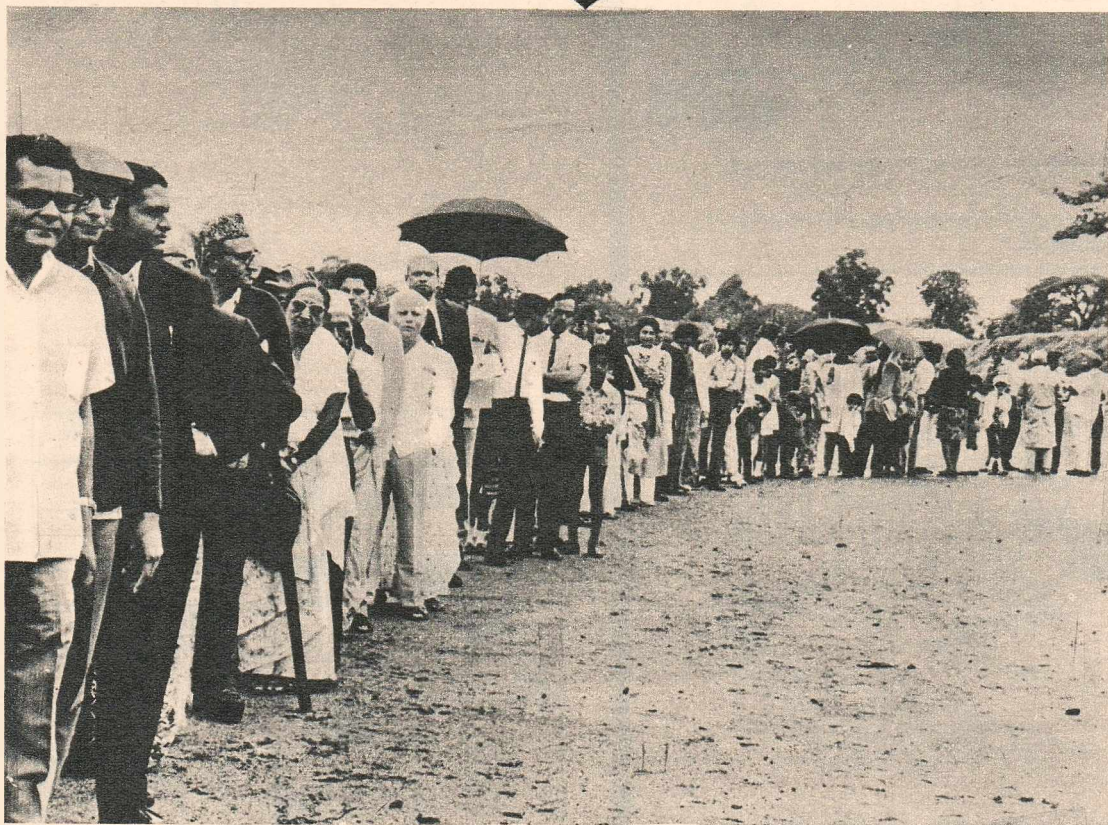
La recenta reuniune a Consiliului de Securitate, care a adoptat în unanimitate o rezoluție prin care se cere Portugaliei să pună capăt războiului colonial, au participat și reprezentanți ai mișcărilor de eliberare din coloniile portugheze, care au obținut pentru prima oară statutul de observatori la O.N.U. Între aceștia s-a aflat și reprezentantul Mișcării Populare pentru Eliberarea Angolei (M.P.L.A.) MANUEL JORGE, care a cerut Lisabonei să transfere puterea politică din teritoriile africane aflate sub dominația lor colonială reprezentanților popoarelor.



Comitetul de pregătire a negocierilor comerciale multilaterale care urmează să înceapă în 1973, ales la sesiunea anuală a părților contractante la Acordul general pentru tarife și comerț (G.A.T.T.), este prezidat de OLIVIER LONG, directorul general al G.A.T.T. În cursul recentei sesiuni a G.A.T.T. de la Geneva s-a căzut de acord ca respectivele negocieri să ducă la avantaje suplimentare pentru comerțul exterior al țărilor ce au pășit recent pe calea dezvoltării independente.



Ceremonia primirii omului de litere JULIEN GREEN sub cupola celebrei Academii Franceze a reținut în mod deosebit atenția presei pariziene. Julien Green, ales la 3 iulie în locul rămas vacant prin decesul lui François Mauriac, este prima persoană care nu are cetățenia franceză primită în prestigiosul for cultural francez. Născut din părinți americani, Green a crescut la Paris și și-a scris toate operele literare în limba franceză.



## cronica de trei secunde

### MORSELE LA URȘI

Ce facem, cum o descurcăm, cum și pe unde scoatem cămașa?... Ca să nu mai spun că fie și cu cămașa bine scoasă, nu e sigur că putem rezolva ceva. Pentru a nu vă apărea prea anxios, să precizez imediat că însuși directorul sistemului de alarmă meteorologică al Norvegiei septentrionale, — și, credeți-mă, nu e fitecine directorul sistemului de alarmă meteorologică al Norvegiei septentrionale — chiar directorul sistemului de alarmă meteorologică al Norvegiei septentrionale, zic, e foarte alarmat. Vă veți întreba de ce, nu negați, vă veți întreba de ce, știu prea bine că problemele Norvegiei septentrionale nu ne lasă rece, oricît ar fi ele de septentrionale. Sîntem discreți și chiar secreți în pasiuni, dar și curioși. Sîntem personali dar și generali. Sîntem familisti dar și umaniști. Sîntem caragialieni dar și whitmanieni, meridionali dar și septentrionali.

Iată care e alarma: s-a dat anunț, vara aceasta, acolo, în nord, că se caută 12 telegrafști pentru cele trei insule din marea și pustiul de gheață — insula Jan-Mayen, aflată tocmai la 500 kilometri nord de Islanda, insula Ursului și insula Hope, plasate respectiv la 450 și 650 kilometri hăt de Capul Nord. Nu e aproape nici de noi, nici de ei — de acord. Dar altădată, cînd se dădea sfoară în țara aceea că se caută oameni care să bată la telegraf în pustiile acelea de gheață — căci chiar și acolo ce altă treabă are telegraful decît să bată? — apăreau voluntarii norvegieni cît ai bate din palme. Anul acesta, după expirarea termenului de înscriere pentru 12 posturi plătite mai bine plus «indemnizațiile arctice» s-au prezentat doar șapte doritori. E foarte puțin. Nu se poate trăi așa, cu posturi descompletate la

telegrafele din insula Ursului, de acord. Mai vine un aer polar, mai dă un ger, mai plesnește vreo calotă, se mai dezagregă vreo banchiză — nu trebuie spus? Nu trebuie știut? Nu trebuie transmis? Să fim sinceri, s-o mai dăm naibii de ipocrizie: nu toată lumea trăiește pe Coasta de Azur, de fildeș, de aur, de bronz, de brînză sau pur și simplu pe o coastă, prăjindu-se la soare...

Vine întrebarea — cum ar zice același domn Nae Caț... — că de ce și pentru ce nu se mai prezintă în număr satisfăcător voluntarii norvegieni la indemnizațiile arctice? Vă voi spune — precum a spus-o directorul sistemului de alarmă, căci de aia e director, ca să se alarmeze: fiindcă nu mai sînt urși albi! Nu mai vin telegrafști, fiindcă în insulele Ursului, Hope și Jan-Mayen, ursul e pe cale de dispariție sau acolo unde nu dispere e foarte serios protejat. Pe vremuri, veneau oamenii să bată la telegraf în deșertul arctic ca să poată împușca ursul, între două linii morse, între două geruri și două vîntoase. Acum, nu mai există acest ce profit, s-a întărcat bălaia, se protejează ursul care dispere... Vine întrebarea firească: cine protejează ursul dispăreș și disperat? Alți voluntari? Alți oameni? Adică e preferabil să plec în pustie să ocrotesc animalele decît să mă duc să bat la telegraf? Nu știu — poate că urșii se protejează singuri... Oricum, nu știu, nu pot spune ce nu știu, nici directorul alertat nu septentrionalizează nimic în această direcție. Poate că nici el nu îndrăznește să dezvăluie cutremurătoarea evidență: am avea telegrafști, dacă am avea urși!

Doar un ziar norvegian — discutînd aceeași problemă — face precizarea esențială: norvegienii nu mai sînt ce au fost. Dar, desigur, după cum se știe, acesta e tipul ideal de certitudine cu care nu se rezolvă nimic.

Radu COSAȘU

# cronica satirică

de Teodor MAZILU

## stupiditate și grandomanie

Nu degeaba se spune «un monument de prostie». Prostia nu este totdeauna adversara măreției. Unii oameni își fac din stupiditatea și aroganța lor un titlu de glorie. Stau pe prostia lor lichidă ca pe un soclu de piatră. Cele mai stupide întâmplări în care s-au amestecat sînt povestite cu mîndrie. În loc să apară omeneasca rușine sînt mîndri că au reușit să bea pînă să cadă sub masă. Ce grozavi sînt ei. Ce teribil a fost. S-au distrat, au vomat, o frumusețe. Și-au propus să fie porci și, consecvenți, au reușit. Cineva se mărturisea cu mîndrie:

— Eu cînd îmi propun să mă îmbăt, mă țin de cuvînt.

Sărmana onoare, e trasă ca o pisică jigărită prin toate maidanele.

— Îmi dau cuvîntul meu de om că-i sparg capul...

Am citit într-un ziar o declarație care m-a tulburat prin inconștiența ei totală.

— De ce l-ai bătut pe X? — a fost întrebare un huligan între două vîrste.

Răspunsul a fost uimitor:

— Fiindcă i-am promis.

A promis și, ca un om de onoare, trebuia să se țină de cuvînt. Și-a respectat promisiunea, și fericitul a ajuns la spital.

Alteori stupiditatea trezește în conștiința unora o mare admirație.

— A fost o bătaie... o frumusețe...

— Am dormit pe stradă de beat ce eram. Căzusem într-un șanț și admiram de acolo natura. A fost ceva dumnezeiesc, n-am să uit niciodată...

Prostului îi place să-și contemple negliobia.

— O săptămîină am lipsit de la slujbă, și acum mă doare capul, dar a fost o minune.

Stupiditatea e totdeauna periculoasă. Dar cînd vrea să-și construiască și un soclu de marmură e parcă și mai periculoasă. Să stea măcar dracului într-un șanț.

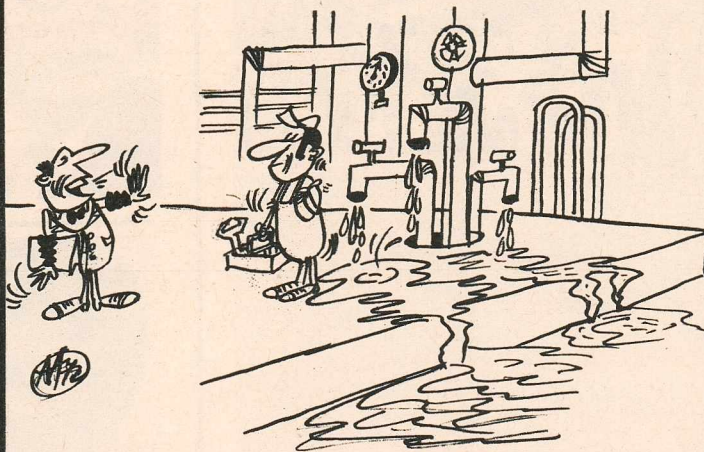
# umor

Dragoș ANTON



— Nu insista! Nu-ți pot da nimic în plus, fiecare picătură costă...

Adrian ANDRONIC

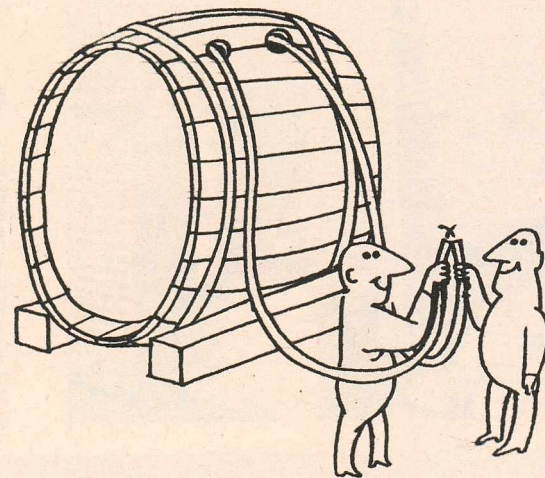


— Nici nu vreau să aud! În plină campanie de economii dumneata vii și-mi spui că trebuie schimbate trei garnituri!!!

Sorin POSTOLACHE



— Cite frunze! Și cită treabă am...



## PÎNĂ N-O MAI FI NIMIC...

1	T	U	L	B	U	R	E	L		10	11
2					S						
3					T						
4					U						
5					R						
6					A						
7											
8											
9											
10											
11											

ORIZONTAL: 1) Deși nelimpzit, tot merge la băutură — Sămînță de veselie. 2) N-are ursul coadă! — Se dă peste cap! — Un gaz cam rar. 3) S-a luat la întrecere cu paharul — Minerale potabile. 4) La sfîrșit, țuică! — Intimitate la un turlurel! — Din copilăria vinului. 5) Vremea culesului. 6) Tratat de unii cu țuică fiartă — A fost cîndva... vin. 7) Prenume bărbătesc — Rude cu paltinul. 8) În vino... vine (cică!). 9) Puterea «Puterii ursului» — Se prizează dar se și... bea. 10) Nectar — Rudă... cu toamna. 11) O cupă de... — ...șampanie autohtonă.

VERTICAL: 1) Suc de prune — Complex cu... auto-servire. 2) Lăsată de vin în organism — Cuci! — Așa e dom'le! 3) Chef în toată legea... între amici de crișmă. 4) Un fel de beție. 5) A pișca la limbă — Tatăl Medeei. 6) În ultimul hal. 7) Lichior mai mult decît fin — Livada transilvanului. 8) Cale! — Mult, mult vin... 9) Du-te-vino încărcat cu sticle — Cu vin în rafturi. 10) Cu Mitică pe două cărări — Pardon, greșeală. 11) Mort de prea multă... băutură (pl.) — Iarbă braziliană.

Toma MICHINICI

Dicționar: EETA, RAT, CAA.

Dezlegarea jocului «VORBA CEEA»... apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) GHID — SCHIMBA. 2) URLETE — OAC — V. 3) ROATA — ETC — TA. 4) AN — OCARA — DUR. 5) LINX — VORBIRE. 6) ICE — MORIȘCA. 7) V — ORICIT — TVR. 8) INIMA — ACIUA. 9) MN — MITI — TORS. 10) ACRE — UNS — NAT. 11) REA — ORDONA — I. 12) STRIGA — SIRET.



*flacăra* **F** *album*

VASILICA TASTAMAN,  
la ceasul mării confirmări artistice.

Fotografie de S. STEINER

